

Β.Δ. 465 της 25.6/9.7.1970

«Περί όρων και προϋποθέσεων εγκαταστάσεως και λειτουργίας αντλιών καυσίμων προπρατηρίων κειμένων εκτός των εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων και κωμών ή εκτός κατωκημένων εν γένει περιοχών, και περί κυκλοφοριακής συνδέσεως εγκαταστάσεων μετά των οδών. (Α' 150).»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Άρθρο 1

Ίδρυση και λειτουργία

Οι όροι και οι προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας πρατηρίων υγρών καυσίμων, που βρίσκονται σε περιοχές εκτός εγκεκριμένου σχεδίου πόλης και εκτός ορίων νομίμως υφιστάμενων οικισμών, μετά των λοιπών εγκαταστάσεων για δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών και εμπορίας, οι οποίες ασκούνται εντός του χώρου του γηπέδου τους, καθώς και η κυκλοφοριακή σύνδεση με τις οδούς των παραπάνω πρατηρίων και λοιπών εγκαταστάσεων, ρυθμίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 2

Γενικοί ορισμοί

1. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος διατάγματος οι παρακάτω όροι έχουν την ακόλουθη σημασία:

α) "Πρατήριο υγρών καυσίμων" νοείται η εγκατάσταση στην οποία:

αα) ανεφοδιάζονται με υγρά καύσιμα οδικά οχήματα (αυτοκίνητα, δίκυκλα, τρίκυκλα, αγροτικά μηχανήματα και μηχανήματα έργων), ειδικά μηχανήματα, ελαφρά σκάφη κ.α.

αβ) αποθηκεύεται και διακινείται πετρέλαιο θέρμανσης ή και οποιουδήποτε εγκεκριμένου τύπου πετρέλαιο (φωτιστικό πετρέλαιο κ.α).

Στα πρατήρια υγρών καυσίμων όπως ορίζονται πιο πάνω είναι δυνατόν να ασκούνται επιπλέον και οι ακόλουθες δραστηριότητες:

i. παροχή υπηρεσιών πλύσης και λίπανσης στα οχήματα και μηχανήματα της υποπερίπτωσης (αα).

ii. εμπορία ειδών συναφών προς τα οχήματα, ανταλλακτικών και εμπορευμάτων, καθώς και οποιαδήποτε άλλη εμπορική δραστηριότητα με την οποία καλύπτονται ανάγκες των

διακινουμένων και χρηστών του πρατηρίου (όπως πώληση σιγαρέτων, γαλακτομικών ειδών), εφ' όσον η άσκησή της επιτρέπεται από ισχύουσες για την εμπορική αυτή δραστηριότητα διατάξεις.

iii. παροχή διαφόρων υπηρεσιών στους διακινούμενους (όπως εστιατόρια, μπαρ, συνεργεία οχημάτων, οδική βοήθεια, τράπεζα, πρώτες βοήθειες, εγκαταστάσεις προσωπικής υγιεινής, εγκαταστάσεις διανυκτέρευσης, στάθμευση οχημάτων, κ.α.), με την προϋπόθεση ότι οι αντίστοιχες εγκαταστάσεις είναι σύμφωνες με τις επί μέρους διατάξεις, που ισχύουν για κάθε μία από αυτές, περιλαμβανομένων και των διατάξεων προσβασιμότητας των ΑΜΕΑ και ότι τα πρατήρια έχουν κυκλοφοριακή σύνδεση εγκεκριμένη κατά κανόνα (όχι κατά παρέκκλιση).

Η εγκατάσταση τόσο των πρατηρίων όσο και των λοιπών χρήσεων είναι δυνατή μόνον εφόσον αυτή επιτρέπεται από τις χρήσεις γης και τους όρους και περιορισμούς δόμησης που ισχύουν στην περιοχή.

β) Ως "Οικισμός" νοείται κάθε διακεκριμένο οικιστικό σύνολο το οποίο αναφέρεται σε απογραφή πριν από την 14.3.1983 (ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 1337/1983) ως οικισμός, ανεξάρτητα εάν ο δήμος ή η κοινότητα στον οποίο υπάγεται έχει πληθυσμό μεγαλύτερο από 2.000 κατοίκους (άρθρο 1 του Π.Δ. της 24.4./3.5.1985 και το άρθρο 79 του Κώδικα Βασικής Πολεοδομικής Νομοθεσίας) καθώς και κάθε οικισμός προϋφιστάμενος του έτους 1923.

2. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος, το Εθνικό και Επαρχιακό Οδικό δίκτυο της χώρας κατατάσσεται σε κατηγορίες, σύμφωνα με το άρθρο 1 του Π.Δ. 209/1998 "Λήψη μέτρων για την ασφάλεια της υπεραστικής συγκοινωνίας" (Α' 169) όπως κάθε φορά ισχύει.

3. Για τις κοινόχρηστες αγροτικές οδούς έχουν εφαρμογή οι ρυθμίσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ.2 του ν. 1418/1984 και του β.δ. 465/1970, όπως κάθε φορά ισχύουν για το δημοτικό - κοινοτικό οδικό δίκτυο.

4. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος διατάγματος, ο ακόλουθος όρος, που αφορά στον εξοπλισμό αποθήκευσης και διακίνησης υγρών καυσίμων, έχει την ακόλουθη έννοια:

"Περιβλήμα ανάσχεσης διαρροών (Secondary containment)": Περιβάλλει (στο σύνολο ή κατά ένα μέρος τους) τις δεξαμενές, σωληνώσεις, αντλίες, φρεάτια και λοιπά μέρη μιας εγκατάστασης αποθήκευσης και διακίνησης υγρών καυσίμων, προκειμένου αφενός να αποτραπεί διαρροή καυσίμων προς το έδαφος και αφετέρου να είναι εύκολος ο

εντοπισμός της διαρροής και η ασφαλής αναρρόφηση των καυσίμων. Το "περίβλημα ανάσχεσης διαρροών" είναι ένας γενικός όρος και εμφανίζεται με διαφορετικές μορφές ανάλογα με το μέρος της εγκατάστασης. Σε μία δεξαμενή διπλού τοιχώματος, περίβλημα ανάσχεσης θεωρείται το εξωτερικό τοίχωμα της, ενώ σε μία αντλία καυσίμων, περίβλημα ανάσχεσης είναι το, μη διαπερατό από πετρελαιοειδή, φρεάτιο κάτω από αυτήν. Στα άρθρα 10,11 και 12 περιγράφονται αναλυτικά τα περιβλήματα ανάσχεσης διαρροών, για κάθε μέρος της εγκατάστασης.

Άρθρο 3

Κατηγορίες πρατηρίων

1. Ανάλογα με την χρήση τους, τα πρατήρια υγρών καυσίμων διακρίνονται σε:

α) "Πρατήρια ιδιωτικής χρήσης", τα οποία το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που έχει το δικαίωμα εκμετάλλευσής τους, τα χρησιμοποιεί για την εξυπηρέτηση οχημάτων, τα οποία ανήκουν σε αυτό ή όπως άλλως ορίζεται στο άρθρο 22 του παρόντος. Τα πρατήρια αυτά μπορούν να ιδρυθούν εφόσον ο αριθμός των οχημάτων είναι μεγαλύτερος του είκοσι. Ειδικά για τα πρατήρια της παρ. 3 του άρθρου 22 δεν υπάρχει αριθμητικός περιορισμός.

β) "Πρατήρια δημόσιας χρήσης", που χρησιμεύουν για την εξυπηρέτηση οχημάτων τα οποία ανήκουν σε οποιονδήποτε και για την παροχή υπηρεσιών και προϊόντων και άσκηση λοιπών δραστηριοτήτων, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 2, παρ. α, του παρόντος.

2. Σε οδούς ταχείας κυκλοφορίας ή αυτοκινητοδρόμους και σε χώρους των οποίων την αποκλειστική εκμετάλλευση έχει το Ταμείο Εθνικής Οδοποιίας (ΤΕΟ) επιτρέπεται η ίδρυση, λειτουργία και κατασκευή Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινήτων (ΣΕΑ), σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 21 παρ. 10 του παρόντος, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 παρ.3 του Π.Δ. 143/1989.

Σε αυτοκινητοδρόμους ή οδούς ταχείας κυκλοφορίας που κατασκευάζουν και εκμεταλλεύονται αμιγώς ιδιωτικοί ή μικτού χαρακτήρα Φορείς επιτρέπεται η ίδρυση και λειτουργία εγκαταστάσεων οι οποίες επέχουν θέση Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινήτων (Σ.Ε.Α.), εφόσον αυτό προβλέπεται στην οικεία σύμβαση παραχώρησης. Οι ανωτέρω εγκαταστάσεις ως προς την διαδικασία χορηγήσεως αδειών ιδρύσεως, λειτουργίας και οικοδομικών αδειών αντιμετωπίζονται όπως και οι ΣΕΑ που ιδρύονται από το ΤΕΟ.

Άρθρο 4

Αποστάσεις πρατηρίων

1. Ως απόστασις μεταξύ δύο πρατηρίων λειτουργούντων ή υπό ίδρυσιν, θεωρείται η τοιαύτη η μετρούμενη παραλλήλως προς τον άξονα της οδού και μεταξύ των αξόνων συμμετρίας ως ούτοι σημειούνται εν τοις σχεδίοις, ήτοι των μέσων των τραπεζοειδών νησίδων.

2. Ως απόστασις πρατηρίων από οιασδήποτε θέσεως νοείται η απόστασις του άξονος συμμετρίας αυτού από της θέσεως ταύτης.

«Ειδικά για την εφαρμογή των διατάξεων των εδαφίων β και ε της παρ. 1 του άρθρου 5 του παρόντος διατάγματος η απόσταση αυτή μετριέται από το πλησιέστερο σημείο της κυκλοφοριακής διαμόρφωσης (άκρο της λωρίδας επιτάχυνσης ή επιβράδυνσης) του πρατηρίου μέχρι τη θέση αυτή».

Άρθρο 5

Θέσις πρατηρίων

1. Θέσις τις κρίνεται κατάλληλος διά την ίδρυσιν πρατηρίων, εφ' όσον εκ της λειτουργίας τούτου δεν παρακωλύεται η επί της προ αυτού οδού κυκλοφορία των οχημάτων μη επιτρεπομένης της ιδρύσεως και λειτουργίας αυτού εις τας κάτωθι περιπτώσεις:

α) Όταν δεν εξασφαλίζονται, πριν από το πρατήριο, λόγω της οριζοντιογραφίας ή και της μηκοτομής της οδού ή λόγω πλευρικών εμποδίων, τα μήκη ορατότητας που αναγράφονται στον παρακάτω πίνακα.

Κατηγορία οδού επί της οποίας ιδρύεται το πρατήριο	Εκτός εγκεκριμένου σχεδίου Εκτός Οικισμών
1	2
α. Πρωτεύον Εθνικό	200
β. Δευτερεύον Εθνικό	200
γ. Τριτεύον Εθνικό	150
δ. Εθνικό Νήσων (πλην Εύβοιας - Κρήτης - Ρόδου Κέρκυρας)	150
ε. Παράπλευροι οδών ταχείας κυκλοφορίας και αυτοκινητοδρόμων ή γενικώς παράπλευροι πλάτους μεγαλύτερου των 7 μέτρων	150
στ. Πρωτεύον Επαρχιακό	150
ζ. Δευτερεύον Επαρχιακό	100

η. Επαρχιακό Νήσων (πλην Εύβοιας - Κρήτης – Ρόδου Κέρκυρας).	70
θ. Παράπλευροι δρόμοι πλάτους ίσου ή μικρότερου των 7 μέτρων	70
ι. Δημοτικό ή Κοινοτικό	70

Τα μήκη ορατότητας απαιτούνται για την είσοδο ή την έξοδο χωριστά, πρέπει να διατίθενται σε όλο το μήκος που καταλαμβάνει η λωρίδα επιτάχυνσης ή επιβράδυνσης, μετρούνται δε επί του άξονα της πλησιέστερης προς το πρατήριο λωρίδας κυκλοφορίας. Αρχή μέτρησης για την είσοδο είναι η αρχή της λωρίδας επιβράδυνσης, για δε την έξοδο το τέλος της κεντρικής τραπεζοειδούς νησίδας. Το ύψος του οφθαλμού του οδηγού λαμβάνεται στο 1,06μ. η δε πορεία των οπτικών ακτίνων από τον οφθαλμό πρέπει να εξασφαλίζεται ανεμπόδιστη μέσα στον οδικό και τον παρόδιο χώρο της ζώνης απαλλοτρίωσης. Ως εμπόδια (οπτικά) θεωρούνται, τα βάθρα γεφυρών, οι τοίχοι αντιστήριξης, οι πινακίδες σήμανσης, οι φυτεύσεις, τα στηθαία ασφαλείας, τα πρηνή ορυγμάτων, το φυσικό ανάγλυφο του εδάφους, κτίσματα εν γένει κ.λπ.

β) Σε αποστάσεις μικρότερες των οριζομένων στον παρακάτω πίνακα, για τις περιπτώσεις πρατηρίων επί οδών όλων των κατηγοριών, από του σημείου συνάντησης των αξόνων της οδού επί της οποίας ιδρύεται το πρατήριο και άλλης οδού, ή από της συνάντησης της οδού με σιδηροδρομική γραμμή, ή από της αρχής ή του πέρατος της διάταξης κυκλοφοριακής σύνδεσης σταθμών διοδίων και πλατυσμάτων στάθμευσης (parking).

Σε περίπτωση διαμόρφωσης ισόπεδων ή ανισόπεδων κόμβων, οι αποστάσεις ισχύουν για τις δυο πλευρές της οδού και υπολογίζονται από το σημείο της οδού που αλλάζει η διατομή της για τη διαμόρφωση του κόμβου.

Οι αποστάσεις από συμβολές με οδούς στις οποίες επιτρέπονται μόνον ομόρροπες κινήσεις και απαγορεύονται με διαχωριστική γραμμή ή νησίδα ή κατακόρυφη σήμανση οι αριστερές στροφές, υπολογίζονται μόνον στην κατεύθυνση της οδού που βρίσκεται η συμβάλλουσα οδός.

Κατηγορία οδού επί της οποίας ιδρύεται το πρατήριο	Εκτός εγκεκριμένου σχεδίου Εκτός Οικισμών
1	2
α. Πρωτεύον Εθνικό	200
β. Δευτερεύον Εθνικό	200
γ. Τριτεύον Εθνικό	150
δ. Εθνικό Νήσων (πλην	150

Εύβοιας - Κρήτης - Ρόδου - Κέρκυρας)	
ε. Παράπλευροι οδών ταχείας κυκλοφορίας και αυτοκινητόδρομων ή γενικώς παράπλευροι πλάτους μεγαλύτερου των 7 μέτρων.	100
στ. Πρωτεύον Επαρχιακό	150
ζ. Δευτερεύον Επαρχιακό	70
η. Επαρχιακό Νήσων (πλην Εύβοιας - Κρήτης - Ρόδου - Κέρκυρας)	70
θ. Παράπλευροι δρόμοι πλάτους ίσου ή μικρότερου των 7 μ.	70
ι. Δημοτικό ή Κοινοτικό	70

Η στήλη 2 δεν έχει εφαρμογή για την περίπτωση που οι συμβάλλουσα οδός είναι δημοτική ή κοινοτική (πλην των κυρίων) και:

α) εξυπηρετεί τριάντα (30) το πολύ ιδιοκτησίες μέχρι βάθους 500μ. από του σημείου τομής των αξόνων ή

β) έχει πλάτος μικρότερο ή ίσο των 5,50μ. ανεξαρτήτως του μήκους της ή των ιδιοκτησιών που εξυπηρετεί ή

γ) είναι αδιέξοδος ανεξαρτήτως του μήκους και του πλάτους της ή

δ) ο κυκλοφοριακός της φόρτος, όπως προκύπτει από μετρήσεις της εκάστοτε αρμόδιας Υπηρεσίας δεν υπερβαίνει τα (480) τετρακόσια ογδόντα οχήματα ανά 24ωρο.

Εφ' όσον πληρούνται οι παραπάνω προϋποθέσεις και δεν εφαρμόζονται οι αποστάσεις της στήλης 2, η διαμόρφωση της κυκλοφοριακής σύνδεσης (αρχή λωρίδας επιβράδυνσης ή τέλος λωρίδας επιτάχυνσης) θα πρέπει να απέχει οχτώ (8) μέτρα από τον άξονα της συμβάλλουσας οδού και πάντως η απόσταση του άξονα της συμβάλλουσας οδού δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 50 μ από το άκρο της κάτω βάσης της κεντρικής νησίδας που βρίσκεται πλησιέστερα στη συμβολή.

1γ) Όταν η απόσταση ενός πρατηρίου από άλλο εκτός ορίων εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων που βρίσκεται στην ίδια πλευρά της οδού, είναι μικρότερη:

αα) των 10.000 μέτρων για την περίπτωση εθνικών οδών του βασικού δικτύου της χώρας,

ββ) των 3.000 μέτρων για την περίπτωση εθνικών οδών δευτερεύοντος και τριτεύοντος δικτύου της χώρας, επαρχιακών οδών και παραπλεύρων οδών (Service Roads SR) που δημιουργούνται σε κύριες οδικές αρτηρίες του βασικού δικτύου της χώρας,

γγ) των 500 μέτρων για την περίπτωση δημοτικών ή κοινοτικών οδών και παραπλεύρων οδών του δευτερεύοντος και τριτεύοντος εθνικού καθώς και του επαρχιακού δικτύου της χώρας.

Δεν υπάρχει θέμα ελάχιστης απόστασης μεταξύ πρατηρίων όταν αυτά χωρίζονται από εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο ή από νομίμως υφιστάμενο οικισμό στην ίδια πλευρά της οδού ή όταν το ένα εξ αυτών βρίσκεται μέσα στο εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο ή σε νομίμως υφιστάμενο οικισμό.

1δ) Όταν η απόσταση πρατηρίου από του άκρου τεχνικού έργου της οδού, το οποίο τεχνικό έργο δεν δύναται να διαπλευρωθεί, είναι μικρότερη των κατωτέρω ελαχίστων αποστάσεων, όπως αυτές ορίζονται στον παρακάτω πίνακα:

Κατηγορία οδού επί της οποίας ιδρύεται το πρατήριο	Εκτός εγκεκριμένου Σχεδίου Εκτός Οικισμών
1	2
α. Πρωτεύον Εθνικό	200
β. Δευτερεύον Εθνικό	120
γ. Τριτεύον Εθνικό	100
δ. Εθνικό Νήσων (πλην Εύβοιας - Κρήτης - Ρόδου Κέρκυρας)	100
ε. Παράπλευροι οδών ταχείας κυκλοφορίας και αυτοκινητοδρόμων ή γενικώς παράπλευροι πλάτους μεγαλύτερου των 7 μέτρων	100
στ. Πρωτεύον Επαρχιακό	100
ζ. Δευτερεύον Επαρχιακό	100
η. Επαρχιακό Νήσων (πλην Εύβοιας - Κρήτης - Ρόδου Κέρκυρας).	100
θ. Παράπλευροι δρόμοι πλάτους ίσου ή μικρότερου των 7 μέτρων	100
ι. Δημοτικό ή Κοινοτικό	50

Όταν κατά την κρίση της αρμόδιας για την οδό Υπηρεσίας, η διαπλευρωση είναι δυνατή, τότε η σχετική δαπάνη κατασκευής της βαρύνει τον πρατηριούχο.

1ε) Σε αποστάσεις μικρότερες των 200μ, 150μ, 100μ, 70μ, για τις περιπτώσεις πρατηρίων ή εγκαταστάσεων, που ιδρύονται σε Βασικό Εθνικό, Δευτερεύον Εθνικό, Τριτεύον Εθνικό, Επαρχιακό Οδικό δίκτυο και παραπλεύρους αντίστοιχα, από άλλη εγκεκριμένη εν ισχύ κυκλοφοριακή σύνδεση. Η απόσταση νοείται μεταξύ των άκρων πέρατος και αρχής της κυκλοφοριακής διαμόρφωσης των δύο συνδέσεων.

Για γήπεδα που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της παραγράφου αυτής αλλά πληρούν όλες τις υπόλοιπες, θα εγκρίνεται Κοινή Κυκλοφοριακή Σύνδεση (ΚΚΣ), όταν:

- α) υπάρχει επαρκές εύρος απαλλοτρίωσης για τη διαμόρφωση ΚΚΣ είτε
- β) δεν υπάρχει επαρκές εύρος απαλλοτρίωσης, αλλά υπάρχει συναίνεση των ιδιοκτητών όλων των εμπλεκόμενων γηπέδων, παρεχόμενη με συμβολαιογραφικό έγγραφο, είτε
- γ) έχει ακολουθηθεί η διαδικασία που περιγράφεται στο άρθρο 7 παρ.1 του β.δ. 465/1970.

Η Κ Κ Σ έχει κοινή είσοδο και έξοδο οχημάτων.

Η κεντρική νησίδα πρασιάς θα διαμορφώνεται μπροστά από όλα τα γήπεδα που αφορά, σύμφωνα με υποδείξεις της Υπηρεσίας. Ο δεύτερος εγκαθιστών υποχρεούται να εκτελέσει με δαπάνες του όλες τις εργασίες προσαρμογής της υφισταμένης ήδη σύνδεσης, ώστε να περιληφθεί σ' αυτή και η νέα εγκατάσταση.

2. Απαγορεύεται η ίδρυσις και η λειτουργία πρατηρίου εις τας ακόλουθους περιπτώσεις:

α) Όταν οι θέσεις των αντλιών, δεξαμενών καυσίμων και επιστομιών εξαεριώσεως απέχουν απόστασιν μικρότερον των 20 μέτρων από εστίας φλογός ή οιασδήποτε μορφής εναύσματος. Εφ' όσον οι εστίαι πυρός ευρίσκονται εντός κτίσματος, η απόστασις αυτή μετριέται από των ως άνω θέσεων μέχρι των πλησιέστερων σημείων των ανοιγμάτων αυτού (θυρών, παραθύρων κ.λπ.). Η προϋπόθεσις αυτή της αποστάσεως των 20 μέτρων δεν είναι υποχρεωτική προκειμένου περί εστιών εστιατορίων, κλιβάνων, αρτοποιείων και λεβητοστασιών κεντρικών θερμάνσεων, εφ' όσον αυτά εγκαθίστανται εντός ιδιαίτερου διαμερίσματος, μη έχοντος άμεσον επικοινωνίαν μετά του προ του πρατηρίου χώρου εγκαταστάσεως των αντλιών και δεξαμενών καυσίμων.

β) σε θέσεις που απέχουν, από το πλησιέστερο σημείο του κτιρίου εκκλησιών, νοσοκομείων, κλινικών, ασύλων ανιάτων, γηροκομείων, οίκων ευγηρίας και εκπαιδευτηρίων, ανεξαρτήτως αριθμού ατόμων, καθώς και κινηματογράφων ή θεάτρων, καταστημάτων και άλλων χώρων συγκέντρωσης κοινού των οποίων η χωρητικότητα

ξεπερνά τα 50 άτομα, απόσταση μικρότερη από 200 (διακόσια) μέτρα μετρούμενη προς πάσα κατεύθυνση (ακτινικά και επί οριζόντιου επιπέδου προβολής) από το κέντρο της νησίδας των αντλιών ή των φρεατίων της δεξαμενής καυσίμου ή της προβολής του στομίου του σωλήνα εξαερώσεως.

Για την εφαρμογή του παρόντος, ο υπολογισμός των ατόμων θα γίνεται κατά περίπτωση σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 9 και 10 του π.δ. 71/1988 (Α' 32) όπως ισχύει κάθε φορά.

γ) εις μικροτέραν των 200 μέτρων απόστασιν μεταξύ του περιγράμματος αρχαιολογικών χώρων και του πρατηρίου, ως τοιούτου λογιζομένου του παραλληλογράμμου με πλάτος το τοιούτον της υποχρεωτικής προσόψεως και ύψος το προκύπτον μέχρι της οικοδομικής γραμμής, και προς πάσαν κατεύθυνσιν, υπό την προϋπόθεσιν ότι εξ άλλων τινών διατάξεων δεν υφίσταται έτερος περιορισμός.

δ) Επί των εθνικών οδών του βασικού δικτύου όπου η ελάχιστη απόσταση μεταξύ πρατηρίων ορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 (γ) του παρόντος άρθρου σε 10.000 μ. επιτρέπεται, μετά την ίδρυση σύμφωνα με το παρόν ενός (του πρώτου) πρατηρίου, η ίδρυση και άλλων πρατηρίων και προς τις δύο πλευρές αυτού σε συνεχόμενα οικόπεδα που έχουν ελάχιστη πρόσοψη στην οδό 80μ., ώστε να δημιουργηθεί ομάδα πρατηρίων που να εκτείνονται 500μ. το πολύ πριν ή και μετά το αρχικό.

Η ομάδα των πρατηρίων πρέπει να έχει κοινή σύνδεση με την οδό, δηλαδή κοινή είσοδο και έξοδο κατά στάδιο ανάπτυξής της. Η κεντρική νησίδα πρασιάς επεκτείνεται στην περίπτωση αυτή υποχρεωτικώς μπροστά από όλα τα πρατήρια. Κάθε νέα κατασκευή πρατηρίου σε μία ομάδα πρατηρίων, συνεπάγεται την οικονομική επιβάρυνση αυτού που την πραγματοποιεί, για την εκτέλεση των απαιτούμενων εργασιών τροποποίησης της σύνδεσης με την οδό για την εξυπηρέτηση ολόκληρης της ομάδας των πρατηρίων, με τη νέα της μορφή.

ε) Σε διαμπερές οικόπεδο, που έχει πρόσοψη επί δύο οδών επιτρέπεται η κυκλοφοριακή σύνδεση και η λειτουργία του πρατηρίου επί αμφοτέρων των οδών και εφαρμόζεται για κάθε οδό το αντίστοιχο υπόδειγμα κυκλοφοριακής σύνδεσης, (εφόσον διασφαλίζεται στην περίπτωση αυτή, λαμβάνοντας τα απαραίτητα κατά την κρίση της υπηρεσίας που έχει την ευθύνη για τις οδούς μέτρα, ότι το πρατήριο δεν λειτουργεί ως άτυπος κόμβος). Στην περίπτωση αυτή οι διατάξεις για τις ελάχιστες αποστάσεις οικοδομικών γραμμών, όπως και αυτές περί ελαχίστων αποστάσεων των πρατηρίων, εφαρμόζονται και για τις δύο οδούς.

στ) Γενικώς σε όλα τα πρατήρια επιβάλλεται η περιφραξη όλων των πλευρών του γηπέδου, εκτός της προσόψεως, τηρουμένων των πολεοδομικών διατάξεων, προς παρεμπόδιση της εισόδου στην οδό και εξόδου από αυτήν των οχημάτων μέσω του χώρου του πρατηρίου.

ζ) Επί των εθνικών οδών του δευτερεύοντος και τριτεύοντος δικτύου καθώς και του επαρχιακού δικτύου, όπου η ελάχιστη απόσταση μεταξύ πρατηρίων ορίζεται, σύμφωνα με την παρ. 1(γ) του παρόντος άρθρου, σε 3.000 μ., επιτρέπεται, μετά την ίδρυση σύμφωνα με το παρόν ενός (του πρώτου) πρατηρίου, η ίδρυση και άλλων πρατηρίων και προς τις δύο πλευρές αυτού σε συνεχόμενα οικόπεδα που έχουν ελαχίστη πρόσοψη στην οδό 50 μ., ή 40 μ., αντίστοιχα, ώστε να δημιουργηθεί ομάδα πρατηρίων που να εκτείνονται 500 μ., το πολύ πριν ή και μετά το αρχικό. Η ομάδα αυτή πρέπει να έχει κοινή σύνδεση με την οδό, δηλαδή κοινή είσοδο και έξοδο κατά στάδιο ανάπτυξής της. Η κεντρική νησίδα πρασιάς, επεκτείνεται, στην περίπτωση αυτή, υποχρεωτικώς μπροστά από όλα τα πρατήρια. Κάθε νέα κατασκευή πρατηρίου σε μία ομάδα πρατηρίων, συνεπάγεται την οικονομική επιβάρυνση αυτού που την πραγματοποιεί, για την εκτέλεση των απαιτούμενων εργασιών τροποποίησής της σύνδεσης με την οδό για την εξυπηρέτηση ολόκληρης της ομάδας των πρατηρίων, με τη νέα της μορφή.

η) Σε απόσταση μικρότερη των 20 (είκοσι) μέτρων από αποθήκες εύφλεκτων ή εκρηκτικών υλών. Η απόσταση στην περίπτωση αυτή υπολογίζεται μεταξύ του κέντρου της νησίδας των αντλιών ή του φρεατίου των δεξαμενών ή της προβολής του στομίου του σωλήνα εξαέρωσης και του πλησιέστερου ανοίγματος του περιμετρικού τοίχου του κτιρίου της αποθήκης. Σε κάθε περίπτωση εξακολουθεί η τήρηση των λοιπών διατάξεων περί αποθήκευσης εκρηκτικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Άρθρο 6

Τεχνικοί όροι ιδρύσεως

1. Απαγορεύεται η διά των εφεξής ιδρυομένων πρατηρίων παροχή καυσίμων εις επί του καταστρώματος της προ αυτών οδού σταθμεύοντα οχήματα, επί ποινή προσωρινής ή και οριστικής αφαιρέσεως της αδείας λειτουργίας των.

2. Επιτρέπεται η ίδρυση και λειτουργία πρατηρίων, εφόσον οι αντλίες ή οι διανομείς ευρίσκονται εκτός του διαδρόμου δουλείας διελεύσεως τυχόν υφισταμένων γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, τάσεως μεγαλύτερας των 66.000 Volt, όπως ο

διάδρομος δουλείας έχει καθοριστεί στη συγκεκριμένη θέση από τη ΔΕΗ σύμφωνα με τις διατάξεις της.

3. Η εγκατάσταση και λειτουργία πρατηρίου δι' απλής αντλίας πετρελαίου επιτρέπεται, της εγκαταστάσεως ταύτης υποκειμένης εις τας διατάξεις του παρόντος και θεωρουμένης ομοίως ως πρατηρίου.

4. Κυρώνονται τα συνοδεύοντα το παρόν σχέδια κυκλοφοριακών διαμορφώσεων πρατηρίων και λοιπών εγκαταστάσεων που συντάχθηκαν σαν υποδείγματα, εφαρμοζόμενα ως κάτωθι:

(α) ΤΥΠΟΣ Α

Ο τύπος Α εφαρμόζεται στα πρατήρια και εγκαταστάσεις που ιδρύονται σε εκτός εγκεκριμένου σχεδίου πόλης και εκτός ορίων νομίμως υφιστάμενων οικισμών περιοχές:

Στο Βασικό Εθνικό Οδικό Δίκτυο

Η κυκλοφοριακή σύνδεση διαμορφώνεται ως εξής:

Στο κέντρο της σύνδεσης κατασκευάζεται τραπεζοειδής νησίδα φυτευμένη, με πλάγιες πλευρές υπό γωνία 30° προς τον άξονα της οδού, την πάνω βάση σε απόσταση τουλάχιστον 20.00μ από τον άξονα της οδού και την κάτω βάση, μήκους εξαρτώμενου από το πρόσωπο του γηπέδου και ελαχίστου 50.00 μ σε απόσταση 3,50 μ από το όριο του κυκλοφορούμενου τμήματος της οδού. Η ζώνη αυτή διαμορφώνεται με διαγράμμιση.

Εκατέρωθεν της κεντρικής νησίδας διαμορφώνεται η είσοδος και έξοδος πλάτους κυμαινόμενου από 5.00 μ έως 5,50 μ κατά την κρίση της Υπηρεσίας και υπό γωνία 30° προς τον άξονα της οδού και οι λωρίδες επιβράδυνσης και επιτάχυνσης πλάτους 3,50μ και ελαχίστου μήκους 160,00 μ που συμπεριλαμβάνει και τη ζώνη αλλαγής τροχιάς.

Πέραν των λωρίδων επιτάχυνσης και επιβράδυνσης κατασκευάζεται έρεισμα, πλάτους όσο της υπόλοιπης οδού και όχι μικρότερο του 1,50 μ.

Στην είσοδο και έξοδο κατασκευάζονται πλευρικές νησίδες. Η νησίδα αντλιών τοποθετείται σε απόσταση 8,00 μ από την κεντρική νησίδα.

Οι ζώνες επιβράδυνσης και επιτάχυνσης, η είσοδος, η έξοδος καθώς και η με διαγράμμιση ζώνη επιστρώνονται με οδόστρωμα ομοίου τύπου με αυτό της οδού. Ο υπόλοιπος χώρος επιστρώνεται κατά τη κρίση της επιχείρησης.

Για την εφαρμογή του τύπου αυτού απαιτείται ελάχιστο μήκος προσώπου του γηπέδου 80.00 μ.

Με την έγκριση της κυκλοφοριακής σύνδεσης εγκρίνεται και η απαραίτητη οριζόντια και κατακόρυφη σήμανση σύμφωνα με το ν. 2696/1999 "περί Κώδικος Οδικής Κυκλοφορίας" (Α 57) και ο ηλεκτροφωτισμός σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές περί ηλεκτροφωτισμού οδών.

(β) ΤΥΠΟΣ Β

Ο τύπος Β εφαρμόζεται στα πρατήρια και εγκαταστάσεις που ιδρύονται σε εκτός εγκεκριμένου σχεδίου πόλης και εκτός ορίων νομίμως υφιστάμενων οικισμών περιοχές:

Στο Δευτερεύον Εθνικό Οδικό Δίκτυο

Η κυκλοφοριακή σύνδεση διαμορφώνεται ως εξής:

Στο Κέντρο της σύνδεσης κατασκευάζεται τραπεζοειδής νησίδα πλάτους 4.00 μ με τις συγκλίνουσες πλευρές υπό γωνία 30° προς τον άξονα της οδού και την κάτω βάση μήκους εξαρτώμενου από το πρόσωπο του γηπέδου και ελάχιστου μήκους 30.00 μ και σε απόσταση 3.00 μ από το άκρο του κυκλοφορούμενου τμήματος της οδού. Η ζώνη αυτή διαμορφώνεται με διαγράμμιση.

Εκατέρωθεν της κεντρικής νησίδας διαμορφώνονται: η είσοδος και έξοδος πλάτους κυμαινόμενου από 5,00 μ έως 5,50 μ κατά την κρίση της Υπηρεσίας, υπό γωνία 30° προς τον άξονα της οδού και οι λωρίδες επιβράδυνσης και επιτάχυνσης πλάτους 3,00 μ και ελαχίστου μήκους 100,00μ που συμπεριλαμβάνει και τη ζώνη αλλαγής τροχιάς. Πέραν των λωρίδων αυτών διαμορφώνεται το έρεισμα ίδιο με αυτό της υπόλοιπης οδού όχι μικρότερο του 1,50 μ.

Στην είσοδο και έξοδο κατασκευάζονται πλευρικές νησίδες.

Η νησίδα αντλιών τοποθετείται σε απόσταση 3,50 μ από τη κεντρική νησίδα.

Οι ζώνες επιτάχυνσης και επιβράδυνσης και η με διαγράμμιση ζώνη επιστρώνονται με όμοιου τύπου οδόστρωμα με αυτό της οδού. Ο υπόλοιπος χώρος επιστρώνεται κατά την κρίση της επιχείρησης.

Για την εφαρμογή του τύπου αυτού απαιτείται ελάχιστο μήκος προσώπου του γηπέδου 50,00μ.

Με την έγκριση της κυκλοφοριακής σύνδεσης εγκρίνεται και η απαραίτητη οριζόντια και κατακόρυφη σήμανση σύμφωνα με το ν 2696/1999 και ο ηλεκτροφωτισμός σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές περί ηλεκτροφωτισμού οδών.

(γ) ΤΥΠΟΣ Γ

Ο τύπος Γ εφαρμόζεται στα πρατήρια και εγκαταστάσεις που ιδρύονται σε εκτός εγκεκριμένου σχεδίου πόλης και εκτός ορίων νομίμως υφιστάμενων οικισμών περιοχές:

- 1) Στο Τριτεύον Εθνικό Οδικό Δίκτυο
- 2) Στο Πρωτεύον Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο
- 3) Στους παράπλευρους (SR) οδών ταχείας κυκλοφορίας και αυτοκινητοδρόμων ανεξάρτητα από το κυκλοφορούμενο πλάτος τους.
- 4) Στους παράπλευρους με κυκλοφορούμενο πλάτος οδού μεγαλύτερο των 7,00μ.
- 5) Στο Εθνικό Οδικό Δίκτυο των νήσων πλήν Κρήτης, Εύβοιας, Ρόδου, Κέρκυρας.

Η κυκλοφοριακή σύνδεση διαμορφώνεται ως εξής:

Στο κέντρο της σύνδεσης κατασκευάζεται τραπεζοειδής νησίδα πλάτους 4,00μ με τις συγκλίνουσες πλευρές υπό γωνία 30° προς τον άξονα της οδού και την κάτω βάση μήκους εξαρτώμενου από το πρόσωπο του γηπέδου και ελάχιστου μήκους 20,00μ και σε απόσταση 2,50 μ από το άκρο του κυκλοφορούμενου τμήματος της οδού. Η ζώνη αυτή διαμορφώνεται με διαγράμμιση.

Εκατέρωθεν της κεντρικής νησίδας διαμορφώνονται: η είσοδος και έξοδος πλάτους κυμαινόμενου από 5,00 έως 5,50 μ. κατά την κρίση της υπηρεσίας υπό γωνία 30° ως προς τον άξονα της οδού και οι λωρίδες επιβράδυνσης και επιτάχυνσης και μεταβλητού πλάτους από 0-3,00μ και ελαχίστου μήκους 45,00μ.

Πέραν των λωρίδων επιτάχυνσης και επιβράδυνσης διαμορφώνεται έρεισμα πλάτους όσο της οδού όχι μικρότερο του 1,00μ.

Στην είσοδο και στην έξοδο κατασκευάζονται πλευρικές νησίδες. Η νησίδα αντλιών τοποθετείται σε απόσταση τουλάχιστον 3,50 μ από την κεντρική νησίδα. Οι λωρίδες επιβράδυνσης και επιτάχυνσης και οι με διαγράμμιση ζώνες επιστρώνονται με οδόστρωμα όμοιου τύπου με αυτό της οδού. Ο υπόλοιπος χώρος επιστρώνεται κατά την κρίση της επιχείρησης.

Για την εφαρμογή αυτού του τύπου απαιτείται ελάχιστο μήκος προσώπου του γηπέδου 40.00μ.

Με την έγκριση της κυκλοφοριακής σύνδεσης εγκρίνεται και η απαραίτητη οριζόντια και κατακόρυφη σήμανση σύμφωνα με τον ν. 2696/1999 και ο ηλεκτροφωτισμός σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές περί ηλεκτροφωτισμού οδών.

(δ) ΤΥΠΟΣ Δ

Ο τύπος Δ εφαρμόζεται στα πρατήρια και εγκαταστάσεις που ιδρύονται σε εκτός εγκεκριμένου σχεδίου πόλης και εκτός ορίων νομίμως υφιστάμενων οικισμών περιοχές.

- 1) Στο Δευτερεύον Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο
- 2) Στους παράπλευρους με κυκλοφορούμενο πλάτος οδού ίσο ή μικρότερο των 7.00μ.
- 3) Στο Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο των νήσων πλην Κρήτης, Εύβοιας, Ρόδου, Κέρκυρας.
- 4) Στα τμήματα του Τριτεύοντος Εθνικού Οδικού Δικτύου.

Ο τύπος Δ εφαρμόζεται επίσης στα πρατήρια που ιδρύονται επί υπεραστικών τμημάτων (εκτός εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων και εκτός ορίων νομίμως υφισταμένων οικισμών) κοινοτικών ή δημοτικών οδών.

Η κυκλοφοριακή σύνδεση διαμορφώνεται ως εξής:

Στο κέντρο της σύνδεσης κατασκευάζεται τραπεζοειδής νησίδα πλακοστρωμένη πλάτους 4,00μ και την κάτω βάση ελάχιστου μήκους 10,00μ σε επαφή με την ακραία γραμμή του ερείσματος της οδού και σε απόσταση τουλάχιστον 1,00μ από το άκρο του κυκλοφορούμενου τμήματος της οδού. Η ζώνη αυτή διαμορφώνεται με οριζόντια διαγράμμιση.

Εκατέρωθεν της νησίδας αυτής κατασκευάζεται είσοδος και έξοδος πλάτους κυμαινόμενου από 5,00μ έως 5,50μ, κατά την κρίση της Υπηρεσίας και κλίση 45° προς τον άξονα της οδού.

Η νησίδα αντλιών καυσίμων ελάχιστου πλάτους 1.00μ τοποθετείται σε απόσταση 3,00μ τουλάχιστον από την κεντρική νησίδα.

Η είσοδος και έξοδος καθώς και ο χώρος του πρατηρίου επιστρώνεται κατά την κρίση της επιχείρησης. Κατά την κρίση της υπηρεσίας με την έγκριση κυκλοφοριακής σύνδεσης εγκρίνεται και η απαραίτητη οριζόντια και κατακόρυφη σήμανση σύμφωνα με το ν. 2696/1999 όπως κάθε φορά ισχύει και ο ηλεκτροφωτισμός σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές.

5. Στα παραπάνω υποδείγματα η θέση του κτιρίου του πρατηρίου, οι χώροι στάθμευσης, ο αριθμός των αντλιών καυσίμων, είναι ενδεικτικά και μπορούν να τοποθετηθούν ανάλογα με τη διατιθέμενη έκταση.

6. Η μελέτη κυκλοφοριακής σύνδεσης για τα πρατήρια και λοιπές εγκαταστάσεις στο εθνικό, επαρχιακό και Δημοτικό ή Κοινοτικό Οδικό Δίκτυο, εκτός εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων, εγκρίνονται από την αρμόδια για την οδό υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας δημοσίων Έργων ή της οικείας Νομαρχίας.

7. Για την εφαρμογή των τύπων Β, Γ και Δ, εφ' όσον υπάρχει διαθέσιμο εύρος απαλλοτρίωσης της οδού είναι επιθυμητή ή διαμόρφωση της κεντρικής τραπεζοειδούς νησίδας σε όλο το πρόσωπο του γηπέδου.

8. Ο τύπος Γ εφαρμόζεται και για πρατήρια και εγκαταστάσεις εκτός εγκεκριμένου σχεδίου πόλεων:

1. Στο Τριτεύον Εθνικό Οδικό Δίκτυο.

2. Στο Εθνικό Οδικό Δίκτυο των νήσων πλην Κρήτης, Ρόδου, Κερκύρας, καθώς και

3. Σε τμήματα του Βασικού και Δευτερεύοντος Εθνικού Οδικού Δικτύου, όταν αυτά διέρχονται από οικισμούς προϋφισταμένους του 1923, ή οικισμούς οριοθετημένους σύμφωνα με το από 24.4.85 Π.Δ. (ΦΕΚ 181/Δ/85) με γραμμή δόμησης, όπως ορίζεται από τις σχετικές διατάξεις του παρόντος.

9. Ο τύπος Δ εφαρμόζεται και για πρατήρια και εγκαταστάσεις εκτός εγκεκριμένου σχεδίου πόλεων:

1. Στο Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο των νήσων πλην Κρήτης, Ρόδου, Κερκύρας.

2. Στο Δευτερεύον Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο.

3. Στα τμήματα του Τριτεύοντος Εθνικού Οδικού Δικτύου και Επαρχιακού Οδικού Δικτύου που διέρχονται από οικισμούς προϋφισταμένους του 1923 ή οριοθετημένους σύμφωνα

με το από 24.4.85 Π.Δ/γμα (ΦΕΚ 181/Δ/85) με γραμμή δόμησης, όπως ορίζεται από τις σχετικές διατάξεις.

10. Η γραμμή δόμησης για την εφαρμογή των τύπων Α, Β, Γ, Δ τοποθετείται σύμφωνα με το άρθρο 4 του παρόντος και ανάλογα με την κατηγορία της οδού.

Άρθρο 7

Είσοδος - Έξοδος εκ του πρατηρίου

1. Για τη διαμόρφωση των ζωνών επιβράδυνσης και επιτάχυνσης δεν απαιτείται ιδιόκτητος χώρος πέρα του ελάχιστου προσώπου του γηπέδου αλλά είναι δυνατόν οι ζώνες αυτές να διαμορφωθούν σε χώρο που παραχωρείται ή εφόσον υπάρχει ο απαραίτητος χώρος μέσα στο εύρος απαλλοτριώσεως της οδού, σύμφωνα με τους εγκεκριμένους τύπους από απόψεως αποστάσεως, ακτίνων και καμπύλης προσαρμογής. Οι ζώνες αυτές επιστρώνονται με οδόστρωμα ίδιου τύπου με αυτό της οδού.

Σε περίπτωση που δεν υπάρχει επαρκές εύρος απαλλοτρίωσης ή δεν παραχωρείται οικειοθελώς ο απαιτούμενος χώρος από τους ιδιοκτήτες των γηπέδων έμπροσθεν των οποίων θα διαμορφωθούν οι λωρίδες επιβράδυνσης - επιτάχυνσης, η σχετική άδεια χορηγείται με απόφαση του αρμόδιου δικαστηρίου σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1012 επ. του Αστικού Κώδικα. Σε περίπτωση που η σχετική άρνηση κριθεί αδικαιολόγητη, το παραπάνω δικαστήριο προβαίνει στην έγκριση της υποχρεωτικής παραχώρησης της αναγκαίας εδαφικής λωρίδας για τη κατασκευή της Κυκλοφοριακής Σύνδεσης ύστερα από καθορισμό και καταβολή εύλογης αποζημίωσης.

2. Η κεντρική νησίδα προκηπίου (πρασιάς) ως και οι πλευρικοί τοιαύται, διαμορφούνται ως εν τοις σχεδίοις, καλύπτονται δε εκ χλόης, ανθέων ή θάμνων ύψους μικροτέρου των 0,80μ.

3. Το οδόστρωμα προσπελάσεως δέον να παρουσιάζει τας καταλλήλους κλίσεις, αίτινες μέσω ειδικών οχετών επιτρέπουν την απαγωγή των ομβρίων υδάτων.

4. Οι εργασίες κυκλοφοριακής σύνδεσης ή της τυχόν βελτίωσης του κόμβου συμβολής Δημοτικού ή Κοινοτικού δρόμου με το Εθνικό ή Επαρχιακό οδικό δίκτυο, κατά την κρίση της αρμόδιας για το Εθνικό ή Επαρχιακό δίκτυο Υπηρεσίας, λόγω ίδρυσης του πρατηρίου σε αυτό, εκτελούνται από τον πρατηριούχο σύμφωνα με τις υποδείξεις και οδηγίες της αρμόδιας για την συντήρηση της οδού Υπηρεσίας.

5. Εξαιρούνται των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου αι περιπτώσεις πρατηρίων επί του εθνικού οδικού δικτύου, βασικού και δευτερεύοντος, καθ' ας αι εργασίαι κατασκευής της βάσεως και ασφαλικής επιστρώσεως των ζωνών επιταχύνσεως, επιβραδύνσεως, βραδείας κυκλοφορίας ως και αι τοιαύται σημάτωνσεως, εκτελούνται υπό της αρμοδίας διά την οδόν Τεχνικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δημ. Έργων εις βάρος και διά λογαριασμόν του εγκαθιστώντος το πρατήριο, όστις και υποχρεούται να εξοφλή αμέσως και άνευ ετέρας διατυπώσεως τους παρά της ως άνω Υπηρεσίας αποστελλομένους αυτώ οικείους εγκεκριμένους λογαριασμούς δαπανών.

Προς εξασφάλισιν του Δημοσίου ως προς την συμμόρφωσιν του εγκαθιστώντος το πρατήριο προς τας ανωτέρω υποχρεώσεις του, κατατίθεται μετά της αιτήσεως του προς έναρξιν των ως άνω εργασιών εις την προς τούτο αρμοδίαν Υπηρεσίαν εγγυητική επιστολή ανεγνωρισμένης Τραπέζης ή γραμμάτιον Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων διά ποσόν οριζόμενον υπό του Προϊσταμένου της Υπηρεσίας ταύτης, ήτις εγγύησις επιστρέφεται μετά την περαίωσιν των έργων και εξόφλησιν των λογαριασμών. Το ποσόν της εγγυήσεως δεν δύναται να είναι κατώτερον των 2.000.000 δραχμών.

Αι εν λόγω εργασίαι εκτελούνται είτε δι' απ' ευθείας αναθέσεως εις ένα των εν τη περιοχή εργολάβων συντηρήσεως ή ανακαινίσεως ή κατασκευής εθνικής ή επαρχιακής οδού ή κατόπιν δημοπρασίας βάσει μελέτης κατά τας περί εκτελέσεως Δημοσίων Έργων διατάξεις ή δι' απ' ευθείας αναθέσεως εις τινά πτυχιούχον εργολάβον έχοντα τα προς τούτο απαιτούμενα προσόντα, βάσει προσφοράς, ην δι' εγγράφου δηλώσεως του ο ιδιοκτήτης του πρατηρίου αποδέχεται, παραιτούμενος της τυχόν ωφελείας ην θα είχεν εκ της κατόπιν δημοπρασίας επιτεύξεως ενδεχομένως καλυτέρων τιμών. Η σχετική σύμβασις υπογραφομένη μεταξύ εργολάβου και Υπηρεσίας, διέπεται υφ' όλων των περί εκτελέσεως Δημ. Έργων διατάξεων.

Άρθρο 8

Νησίδες αντλιών

1. Η τοποθέτηση των αντλιών ή διανομένων υγρών καυσίμων γίνεται υποχρεωτικά επί νησίδων. Μηχανισμοί και εγκαταστάσεις παροχής νερού και αέρα τοποθετούνται είτε στις νησίδες των αντλιών ή, κατά προτίμηση, σε ξεχωριστές νησίδες που κατασκευάζονται αποκλειστικά για τη χρήση αυτή ή τοποθετούνται στο κράσπεδο που υπάρχει μπροστά ή γύρω από το κτίριο του πρατηρίου υπό την προϋπόθεση ότι δεν παρεμποδίζουν την είσοδο στο πρατήριο και την διακίνηση των εξυπηρετούμενων. Μηχανισμοί και εγκαταστάσεις για τον εσωτερικό καθαρισμό των οχημάτων (όπως σκούπες αναρρόφησης σκόνης κ.λπ.) τοποθετούνται επίσης επί των νησίδων που περιγράφονται παραπάνω ή επί ξεχωριστών νησίδων. Οι διαστάσεις των ειδικών αυτών

νησίδων διαμορφώνονται σύμφωνα με την λειτουργικότητα της εγκαταστάσεως και απεικονίζονται στα υποβαλλόμενα σχεδιαγράμματα.

2. Το ελάχιστο επιτρεπόμενο πλάτος της νησίδας αντλιών ή διανομέων είναι ένα (1) μέτρο, με δυνατότητα τοπικής μείωσης αυτής το πολύ 10% από κάθε πλευρά, που σε καμία περίπτωση όμως δεν θα περιορίζει την προστασία των αντλιών από πιθανή πρόσκρουση. Το ύψος της νησίδας από το οδόστρωμα σταθμεύσεως ορίζεται από δέκα (10) μέχρι δεκαπέντε (15) εκατοστά. Το μήκος και η μορφή της νησίδας δύναται να ποικίλει ανάλογα, με σκοπό την καλύτερη εξυπηρέτηση των προς ανεφοδιασμό οχημάτων και την εύρυθμη λειτουργία της εγκατάστασης.

3. Η θέση και η διάταξη των νησίδων αντλιών, καθώς και των τυχόν υπερκειμένων προστατευτικών στεγάστρων, ρυθμίζεται ανάλογα, με σκοπό την καλύτερη εξυπηρέτηση της εγκατάστασης από λειτουργική άποψη και σύμφωνα με τις διατάξεις του ισχύοντος ΓΟΚ. Για τυχόν παρέκκλιση από τις ισχύουσες πιο πάνω διατάξεις (λόγω της ειδικής φύσης της λειτουργίας του ανεφοδιασμού, η οποία επιβάλλει την προστασία των διακινούμενων από βροχή, χιόνι ή καύσωνα), απαιτείται έγκριση από την αρμόδια Υπηρεσία σύμφωνα με το άρθρο 21 του ν 1577/1985 "Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός" όπως ισχύει.

4. Επί των νησίδων αντλιών είναι δυνατή η τοποθέτηση των καλυμμάτων των φρεατίων επιθεώρησης των υπογείων δεξαμενών καυσίμου.

5. Η επίστρωση των νησίδων είναι αντιολισθητική.

Άρθρο 9

Κτήριο πρατηρίου

1. Ως κτήριο πρατηρίου, για την εφαρμογή του παρόντος, νοείται κάθε εγκατάσταση που έχει ως σκοπό την εξυπηρέτηση των ασκουμένων εντός του γηπέδου του πρατηρίου δραστηριοτήτων, όπως αυτές αναφέρονται στο άρθρο 2 του παρόντος. Στο πρατήριο πρέπει υποχρεωτικά να υπάρχουν χωριστοί χώροι για το γραφείο της επιχείρησης και το μηχανοστάσιο (ή μηχανοστάσιο - αποθήκη) καθώς και χώρος υγιεινής. Το κτίσμα ή διαμέρισμα του πρατηρίου έχει εσωτερική ωφέλιμη επιφάνεια τριάντα (30) τετραγωνικών μέτρων τουλάχιστον. Ειδικά για πρατήρια, τα οποία λειτουργούν αποκλειστικά και μόνο με τη μέθοδο της αυτοεξυπηρέτησης (self service) χωρίς την παροχή υπηρεσιών υπαλλήλων για την εξυπηρέτηση πελατών, είναι υποχρεωτική η ύπαρξη ενός μόνο κτίσματος τουλάχιστον 10 τμ που χρησιμοποιείται για να στεγάσει διάφορες λειτουργίες όπως τουαλέτα, τηλεφωνικό θάλαμο (προσαρμοσμένα στις ανάγκες των ΑΜΕΑ),

πίνακες εγκαταστάσεων κλπ. Στα πρατήρια αυτής της κατηγορίας δεν είναι επίσης υποχρεωτική η παροχή νερού και πεπιεσμένου αέρα.

2. Ο καθορισμός της θέσεως του κτηρίου μέσα στο γήπεδο ή στο οικόπεδο γίνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του ΓΟΚ ή άλλων αντίστοιχων ή συναφών νομοθετημάτων και κατά τρόπο ώστε να εξυπηρετείται πλήρως ο σκοπός της εγκατάστασης.

3. Η ελάχιστη απόσταση των κτιρίων, από τους άξονες των οδών και τα όριά τους σε όσες περιπτώσεις προβλέπεται ορίζεται από τις διατάξεις του π.δ. 209/1998(Α' 169) όπως κάθε φορά ισχύει.

4. Τα κτίρια των πρατηρίων υγρών καυσίμων πρέπει να πληρούν γενικώς τους υπό των σχετικών οικοδομικών κανονισμών προβλεπόμενους τεχνικούς όρους καθώς επίσης και αυτούς για την προσβασιμότητα των ΑΜΕΑ, η δε αρχιτεκτονική εμφάνιση αυτών είναι άρτια και σύμφωνος προς το περιβάλλον. Τα κτίρια ταύτα έχουν οροφή, δάπεδα και τοιχοποιία από υλικό δύσκολα αναφλέξιμο. Είναι δυνατή η χρήση μεταλλικών περιπτέρων άρτιας κατασκευής και εμφανίσεως προς εγκατάσταση πρατηρίου.

5. Ο χώρος υγιεινής περιλαμβάνει τουλάχιστον 2 αποχωρητήρια (ανδρών-γυναικών) και νιπτήρες, αριθμού αναλόγου με το μέγεθος της εγκατάστασης.

6. Η ηλεκτρική εγκατάσταση του κτηρίου του πρατηρίου είναι σύμφωνη προς τους ισχύοντες Κ.Ε.Η.Ε. Εντός του πρατηρίου υπάρχει κιβώτιο φαρμάκων πρώτων βοηθειών.

Άρθρο 10

Υπόγειες δεξαμενές καυσίμων

1. Οι υπόγειες δεξαμενές αποθήκευσης υγρών καυσίμων που εξυπηρετούν την εγκατάσταση έχουν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

α) Είναι κυκλικής ή ελλειπτικής διατομής απαγορευόμενης της χρήσης δεξαμενών με επίπεδα τοιχώματα.

β) Είναι μονού ή διπλού τοιχώματος.

Το εξωτερικό τοίχωμα μιας δεξαμενής διπλού τοιχώματος λειτουργεί ως "περίβλημα ανάσχεσης διαρροών". Στο χώρο μεταξύ των δύο τοιχωμάτων δύνανται να τοποθετηθούν, μόνιμα ή μη, ηλεκτρονικά ή άλλα μέσα ελέγχου πιθανής διαρροής.

2. Υλικό κατασκευής δεξαμενών.

Ως προς το υλικό κατασκευής οι δεξαμενές επιτρέπεται να είναι:

α) Μεταλλικές, κατασκευασμένες από χαλυβδοελάσματα κατάλληλα συγκολλημένα, σύμφωνα με τους ισχύοντες τεχνικούς κανονισμούς.

Επιτρέπεται η χρήση μεταλλικών δεξαμενών με περισσότερα του ενός διαμερίσματα, (μέχρι και τέσσερα). Τα διαχωριστικά ελάσματα έχουν το ίδιο πάχος με το κυρίως σώμα της δεξαμενής, είναι συγκολλημένα σε αυτή και φέρουν τις απαραίτητες ενισχύσεις, ώστε να μην παραμορφώνονται, όταν υπάρχει διαφορά στάθμης μεταξύ των διαφόρων διαμερισμάτων.

Το ελάχιστο πάχος των τοιχωμάτων των μεταλλικών δεξαμενών σε σχέση με τη διάμετρό τους, ορίζεται ως εξής:

Πάχος τοιχωμάτων (mm)		
Εσωτερική διάμετρος δεξαμενής (mm)	Εσωτερικό τοίχωμα διπλής δεξαμενής ή τοίχωμα μονής δεξαμενής	Εξωτερικό τοίχωμα διπλής δεξαμενής
Μέχρι 1600	5	3
1601-2000	6	3
2001-2500	7	4
2501-3000	8	4

Οι μεταλλικές δεξαμενές όλων των τύπων, πρέπει να προστατεύονται από τη διάβρωση με καθοδική προστασία. Αντί της καθοδικής προστασίας οι δεξαμενές, εξαρτήματα και σωληνώσεις μπορούν να προστατεύονται, έναντι της διάβρωσης, με εξωτερική επικάλυψη των μεταλλικών επιφανειών, ομοιόμορφα και ισοπαχώς, με αντιδιαβρωτικό υλικό όπως πίσσα ή εποξειδικά υλικά ή πολυουρεθάνη ή πολυεστερική ρητίνη ενισχυμένη με ίνες υάλου ή άλλο κατάλληλο αντιδιαβρωτικό υλικό.

β) Πλαστικές, κατασκευασμένες από ειδικές ρητίνες, ενισχυμένες με ίνες υάλου, μονού ή διπλού τοιχώματος, οι οποίες θα πρέπει να ανταποκρίνονται πλήρως στις προδιαγραφές της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EN 976-1 και EN 976-2), σε ότι αφορά τη συμβατότητα του υλικού κατασκευής τους με τα καύσιμα, ή σε άλλες αντίστοιχες προδιαγραφές. Οι διάμετροι, τα μήκη και τα πάχη τοιχώματος των πλαστικών δεξαμενών καθορίζονται από τον κατασκευαστή τους, σε συμφωνία πάντοτε με τις προαναφερθείσες προδιαγραφές. Οι πλαστικές δεξαμενές συνοδεύονται από σχετική

βεβαίωση (πιστοποιητικό δοκιμής) του κατασκευαστή τους, για την κατασκευή τους σύμφωνα με τις πιο πάνω προδιαγραφές.

3. Όλες οι υπόγειες δεξαμενές πρέπει να είναι σύμφωνες με τις ακόλουθες διατάξεις:

α) Να είναι εξοπλισμένες με θυρίδα επιθεώρησης (ή ανθρωποθυρίδα), που προσαρμόζεται με κοχλίες επάνω στη δεξαμενή, ώστε να μπορεί να αφαιρείται προς επιθεώρηση. Κάθε ανθρωποθυρίδα πρέπει να περιβάλλεται από ειδικό απολύτως στεγανό φρεάτιο, ως "περίβλημα ανάσχεσης διαρροών", ανθεκτικό στη διάβρωση, το οποίο καλύπτεται από ειδικό υδατοστεγές κάλυμμα, ικανό να παραλάβει το βάρος των διερχομένων οχημάτων. Τα φρεάτια αυτά και τα καλύμματα τους είναι σχεδιασμένα και τοποθετημένα έτσι ώστε να μην μεταφέρουν φορτίο από την πλάκα του καταστρώματος στην υπόγεια δεξαμενή. Φρεάτια ανθρωποθυρίδων δεξαμενών δύνανται να είναι προκατασκευασμένα πλαστικά ή μεταλλικά ή από οποιοδήποτε υλικό, που δεν είναι διαπερατό από τα καύσιμα και εξασφαλίζει ικανοποιητική στεγανότητα. Κάθε φρεάτιο θα φέρει σαφή σήμανση του προϊόντος της δεξαμενής.

β) Στον πυθμένα της δεξαμενής και συγκεκριμένα κάτω από κάθε άνοιγμα πληρώσεως ή μετρήσεως της στάθμης, πρέπει να υπάρχει χαλύβδινη πλάκα ή άλλου είδους ειδική ενίσχυση του τοιχώματος, που προστατεύει την δεξαμενή από πλήγματα προερχόμενα από την επαναλαμβανόμενη εισροή καυσίμου και από την ράβδο μέτρησης.

γ) Τα πώματα των σωλήνων πληρώσεως και μετρήσεως στάθμης κοχλιούνται ή προσαρμόζονται αεροστεγώς με μηχανισμό ταχείας συνδέσεως και πρέπει να είναι κατασκευασμένα από αλουμίνιο, ορείχαλκο, πλαστικό ή άλλο υλικό που δεν διαβρώνεται σε περιβάλλον καυσίμων και δεν δημιουργεί κίνδυνο σπινθηρισμού, σε περίπτωση κρούσεως αυτού με κάποιο μεταλλικό στοιχείο.

δ) Πρέπει να υπάρχει ράβδος μέτρησης του περιεχομένου της δεξαμενής, με κατάλληλες υποδιαίρέσεις, κατασκευασμένη από ορείχαλκο ή άλλο υλικό, αναλόγων ιδιοτήτων. Εναλλακτικά μπορεί να χρησιμοποιηθεί ηλεκτρονικό ή άλλο σύστημα ελέγχου και μέτρησης της στάθμης ή της περιεκτικότητας σε καύσιμο της δεξαμενής.

ε) Να είναι εξοπλισμένες με διάτρητο σωλήνα - οδηγό της ράβδου μέτρησης ("βέργας"), μήκους πενήντα (50) εκατοστών.

στ) Να είναι εξοπλισμένες με σωλήνα πλήρωσης της δεξαμενής, ο οποίος φθάνει μέχρι ύψους δεκαπέντε (15) εκατοστών από τον πυθμένα και η απόληξή του είναι κομμένη υπό

γωνία 45°, ώστε η εκροή του καυσίμου να γίνεται προς την πλέον απομακρυσμένη πλευρά του κυλίνδρου της δεξαμενής.

Στον σωλήνα αυτόν, στις εφεξής τοποθετούμενες δεξαμενές, πρέπει να τοποθετείται ειδική διάταξη αποφυγής υπερχειλίσεως (overfill protection), όταν το στόμιο πλήρωσης δεν βρίσκεται μέσα στο φρεάτιο της δεξαμενής.

ζ) Να είναι εξοπλισμένες με σωλήνα αναρρόφησης του καυσίμου, ο οποίος αρχίζει από απόσταση δέκα (10) περίπου εκατοστών από τον πυθμένα και προσαρμόζεται κατάλληλα στην ανθρωποθυρίδα. Ο σωλήνας αυτός δεν τοποθετείται προφανώς στην περίπτωση που χρησιμοποιείται υποβρύχια (εμβαπτιζόμενη), αντλία καυσίμων.

η) Να φέρουν σωλήνα εξαερισμού, όπως ειδικότερα περιγράφεται παρακάτω.

θ) Να φέρουν πινακίδιο στο οποίο αναγράφονται τα στοιχεία του κατασκευαστή της δεξαμενής, το έτος κατασκευής, οι διαστάσεις και η χωρητικότητά της, προσαρμοσμένο σε εμφανές σημείο της ανθρωποθυρίδας.

ι) Να φέρουν Πινακίδιο με ένδειξη του προϊόντος της δεξαμενής.

Εννοείται ότι σε περίπτωση δεξαμενής με περισσότερα διαμερίσματα, κάθε διαμέρισμα εφοδιάζεται με ιδιαίτερη ανθρωποθυρίδα και τα αντίστοιχα απαιτούμενα εξαρτήματα.

4. Η ολοκληρωμένη διάταξη εξαερισμού των δεξαμενών βενζίνης δύναται να περιλαμβάνει κατά σειρά από την δεξαμενή προς την τελική απόληξη: βαλβίδες ανάκτησης ατμών με πλωτήρα (μία βαλβίδα ανά δεξαμενή ή διαμέρισμα αποθήκευσης βενζίνης), υπόγειο ή υπέργειο συλλέκτη ατμών από όλες τις δεξαμενές βενζίνης, βαλβίδα ασφαλείας στην οποία συνδέεται ο σωλήνας συλλογής ατμών του βυτιοφόρου οχήματος τροφοδοσίας βενζίνης και βαλβίδα ή διάταξη βαλβίδων εξαερισμού πίεσεως - υποπίεσεως, η οποία επιτρέπει την είσοδο ποσότητας αέρα εντός των δεξαμενών σε περίπτωση δημιουργίας κενού στις δεξαμενές κατά τη λειτουργία των αντλιών ή την έξοδο μικρής ποσότητας ατμών, σε περίπτωση αύξησης της πίεσης ατμών στις δεξαμενές. Οι σωλήνες εξαερισμού ομοειδών προϊόντων μπορεί να συνδέονται μέσω ειδικών διατάξεων αποκλεισμού της μεταφοράς προϊόντων από δεξαμενή σε δεξαμενή. Η σύνδεση αυτή μπορεί να γίνεται, υπόγεια ή υπέργεια μέσω επιπλευσών βαλβίδων (ven float valve) ή χωρίς την παρέμβαση επιπλευσών βαλβίδων σε ύψος ανώτερο των βυτιοφόρων.

Η ανωτέρω διάταξη εξαερισμού είναι σύμφωνη με τα διαλαμβανόμενα στην υπ. αριθμ. οικ. 10245/713/97 κοινή υπουργική απόφαση "Μέτρα και όροι για τον έλεγχο των

εκπομπών πτητικών οργανικών ουσιών (VOC) που προέρχονται από την αποθήκευση βενζίνης και τη διάθεσή της από τις τερματικές εγκαταστάσεις στους σταθμούς διανομής καυσίμων" (B' 311).

Οι σωληνώσεις εξαέρωσης για τις δεξαμενές πετρελαίου, ή και για τις δεξαμενές βενζίνης πρατηρίων που δεν υπάγονται στις διατάξεις της παραπάνω ΚΥΑ, κατασκευάζονται από σωληνώσεις μεταλλικές (γαλβανισμένες ενισχυμένου τύπου) ή πλαστικές από υλικό που δεν αλλοιώνεται στα πετρελαιοειδή, διαμέτρου ίσης ή μεγαλύτερης της 1½, και μέσω κατακόρυφου σωλήνα, καταλήγουν σε ειδικό εξάρτημα (καπελάκι), με ή χωρίς βαλβίδα ανάλογα του τρόπου κατασκευής, ώστε να διασφαλίζεται αδυναμία ανάμιξης των προϊόντων. Οι κατακόρυφοι σωλήνες στηρίζονται αδιακρίτως σε εξωτερικό τοίχο κτιρίου ή σε υποστυλώμα στεγάστρου ή σε άλλη ειδική σταθερή κατασκευή (μεταλλική, από σκυρόδεμα, ή άλλο υλικό), η οποία αποτρέπει τη δημιουργία παραμόρφωσης. Η απαγωγή των ατμών από τα στόμια εξαέρωσης πρέπει να είναι ελεύθερη και να μην κατευθύνεται σε κλειστούς χώρους μέσω παραθύρων, ανοιγμάτων, ηλεκτρικών και υδραυλικών φρεατίων κ.λπ.

5. Οι σωληνώσεις τροφοδοσίας των αντλιών με καύσιμο από τις δεξαμενές κατασκευάζονται είτε από γαλβανισμένους σιδηροσωλήνες ή από πλαστικούς σωλήνες ειδικών προδιαγραφών (άκαμπτους ή ημιεύκαμπτους ή εύκαμπτους), διαμέτρου κατ' ελάχιστο 1½. Όλες οι σωληνώσεις και τα εξαρτήματα διασύνδεσης των μερών που τις αποτελούν, θα πρέπει να είναι από εγκεκριμένα υλικά.

Σε σωληνογραμμές πίεσεως - κατάθλιψης (περίπτωση συνδυασμού υποβρύχιας αντλίας με διανομέα) πρέπει να χρησιμοποιούνται ειδικοί, εγκεκριμένοι σωλήνες διπλού τοιχώματος, ως μέτρο περιορισμού και ελέγχου πιθανής διαρροής. Σε σωληνογραμμές πίεσεως πρέπει απαραίτητως να υπάρχουν ειδικές βαλβίδες ασφαλείας (shut off valves) κάτω από τους διανομείς καυσίμου που θα αποτρέπουν την ανεξέλεγκτη εκροή καυσίμου σε περίπτωση πυρκαγιάς ή αποξήλωσης των διανομέων λόγω ατυχήματος.

Σε σωληνογραμμές αναρρόφησης (περίπτωση αναρρόφησης καυσίμου από την δεξαμενή με τη βοήθεια αντλίας τοποθετημένης επί νησίδας), χρησιμοποιούνται σωλήνες, μονού ή διπλού τοιχώματος. Φρεάτια ελέγχου διαρροών μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν ως επιπλέον μέτρο πρόληψης και κατά μήκος σωληνώσεων μονού ή διπλού τοιχώματος.

Η διέλευση όλων των σωληνώσεων μέσω των τοιχωμάτων των φρεατίων γίνεται με χρήση ειδικών στεγανοποιητικών παρεμβυσμάτων.

Οι σωληνώσεις, αμέσως μετά την εγκατάστασή τους και πριν τον οριστικό εγκιβωτισμό τους, πρέπει να υποβάλλονται σε ελέγχους στεγανότητας σε πίεση της τάξεως του 150% της κανονικής πίεσης λειτουργίας.

Οι σωληνογραμμές καυσίμου πρέπει να έχουν κλίση τουλάχιστον 1 % από τις αντλίες ή τους διανομείς, προς τις δεξαμενές (ανώτερο σημείο οι αντλίες ή οι διανομείς).

Σε χώρους όπου υπάρχουν φορτία από κίνηση οχημάτων η ελάχιστη απόσταση των σωληνώσεων από το κατάστρωμα του πρατηρίου είναι εικοσιπέντε (25) εκατοστά συμπεριλαμβανομένης και της πλάκας. Ο χώρος γύρω από τις σωληνώσεις γεμίζεται με αδρανή υλικά πλήρωσης που συμπυκνώνονται, με ιδιαίτερη προσοχή εφόσον πρόκειται για πλαστικούς σωλήνες.

Στην περίπτωση που χρησιμοποιούνται υποβρύχιες αντλίες πίεσεως καυσίμου από τις δεξαμενές προς τον διανομέα καυσίμου, πρέπει ο σχεδιασμός της εγκατάστασης και τα χρησιμοποιούμενα εξαρτήματα να αποτρέπουν την ανεξέλεγκτη εκροή καυσίμων σε περίπτωση βλάβης.

6. Αναφορικά με τα μέτρα και τις διατάξεις που χρησιμοποιούνται για προστασία έναντι διαρροών καυσίμου και εντοπισμό τους ισχύουν τα ακόλουθα:

Σε όλες τις εγκαταστάσεις πρέπει να εφαρμόζεται τουλάχιστον μία μέθοδος ελέγχου διαρροών από δεξαμενές και σωληνώσεις. Ο έλεγχος διαρροών μπορεί να πραγματοποιηθεί με τις ακόλουθες μεθόδους και μέσα.

α) Χρήση συστημάτων ελέγχου στάθμης δεξαμενής.

Τα συστήματα αυτά ελέγχουν με απόλυτη ακρίβεια την στάθμη της δεξαμενής και σε περίπτωση που αυτή μεταβληθεί αδικαιολόγητα δίνουν ηχητική και οπτική ένδειξη διαρροής. Τέτοια συστήματα μπορεί να περιλαμβάνουν ηλεκτρονικούς ή άλλους αισθητήρες, όπως αισθητήρες υπερήχων.

β) Έλεγχος διακένου δεξαμενών διπλού τοιχώματος.

Ο έλεγχος διακένου δεξαμενών διπλού τοιχώματος για πιθανές διαρροές μπορεί να γίνεται με την χρήση διαφόρων μεθόδων και μέσων, όπως χρήση αισθητήρων που ανιχνεύουν ύπαρξη υδρογονανθράκων ή νερού, έλεγχος μιας προκαθορισμένης πίεσης στο διάκενο, οπτικός ή άλλος έλεγχος στάθμης υγρού σκοπίμως εγκλωβισμένου εντός του διακένου της δεξαμενής. Σε κάθε περίπτωση που μεταβάλλεται η παράμετρος που

ελέγχεται (όπως πτώση της πίεσης στο διάκενο), αυτό αποτελεί ένδειξη ύπαρξης διαρροής.

γ) Έλεγχος μέσω φρεατίων ελέγχου διαρροών.

Στις νέες εγκαταστάσεις πρατηρίων διανομής καυσίμων απαιτείται η ύπαρξη φρεατίων ελέγχου διαρροών (monitoring wells). Μέσω των φρεατίων ελέγχου διαρροών πρέπει να μπορεί να ανιχνευθεί ή και να ανακτηθεί ποσότητα πετρελαιοειδών από το έδαφος, που μπορεί να οφείλεται σε διαρροή δεξαμενών ή σωληνώσεων. Τα φρεάτια αυτά πρέπει να είναι διαμέτρου τουλάχιστον εκατό (100) χιλιοστών και να ανθίστανται στη διάβρωση από νερό ή πετρελαιοειδή. Εντός των φρεατίων μπορούν να τοποθετηθούν αισθητήρες που θα ελέγχουν συνεχώς την ύπαρξη καυσίμου ή την ύπαρξη ατμών υδρογονανθράκων ή την ύπαρξη υδρογονανθράκων σε υπόγεια ύδατα. Σε περίπτωση που δεν χρησιμοποιούνται αισθητήρες συνεχούς παρακολούθησης των φρεατίων πρέπει να γίνεται έλεγχος των φρεατίων με χειροκίνητα μέσα, τουλάχιστον μία φορά μηνιαίως. Ο πυθμένας του φρεατίου ελέγχου πρέπει να βρίσκεται τουλάχιστον 300 mm πιο χαμηλά από το κατώτερο σημείο της δεξαμενής ή των σωληνώσεων και να περιβάλλεται από λεπτόκοκκο χαλίκι σε ακτίνα τουλάχιστον 300 mm. Το τοίχωμα του φρεάτος πρέπει να είναι τέτοιας κατασκευής ώστε να επιτρέπει την διέλευση υγρών, όχι όμως και στερεών (συνήθως είναι ένας διάτρητος ειδικός πλαστικός σωλήνας, ο οποίος επί πλέον περιβάλλεται από ειδικό ύφασμα - φίλτρο). Σε εγκαταστάσεις όπου δεν χρησιμοποιούνται δεξαμενές διπλού τοιχώματος με κάποιο σύστημα ανίχνευσης διαρροής στο διάκενο μεταξύ των δύο τοιχωμάτων, πρέπει να τοποθετηθούν φρεάτια ελέγχου διαρροών (με ηλεκτρονικό ή άλλο μέσο εντοπισμού υδρογονανθράκων), ως εξής:

Πλήθος δεξαμενών	Απαιτούμενα Φρεάτια
1	2
2 - 6	4
Άνω των 6	6

Σε εγκαταστάσεις με δεξαμενές διπλού τοιχώματος με κάποιο σύστημα ανίχνευσης διαρροής στο διάκενο μεταξύ των δύο τοιχωμάτων, ένα φρεάτιο ελέγχου σε κατάλληλη θέση αρκεί. Φρεάτια ελέγχου διαρροών πρέπει να χρησιμοποιούνται και κατά μήκος των σωληνογραμμών μεταφοράς καυσίμων. Όλα τα φρεάτια ελέγχου πρέπει να σφραγίζονται από ειδικά απολύτως στεγανά καλύμματα, επί του καταστρώματος του πρατηρίου.

δ) Ως μέσο ελέγχου διαρροών επιτρέπεται να χρησιμοποιηθεί οποιαδήποτε άλλη τεχνολογία (όπως ειδικά καλώδια - αισθητήρες κατά μήκος των σωληνώσεων) που θα μπορεί να εντοπίζει διαρροές της τάξεως των 0,75 λίτρων την ώρα κατ' ελάχιστο, με ποσοστό επιτυχούς ανίχνευσης τουλάχιστον 95% και με πιθανότητα λάθους συναγερμού 5% το μέγιστο, εφόσον ανταποκρίνεται στις προδιαγραφές της ευρωπαϊκής ένωσης ή άλλες αντίστοιχες.

ε) Τα φρεάτια επάνω στα οποία εδράζονται οι αντλίες νησίδας ή οι διανομείς πρέπει να είναι μεταλλικά ή πλαστικά, απολύτως στεγανά και να παρέχεται η δυνατότητα οπτικού ελέγχου πιθανή διαρροής.

στ) Σε σωληνογραμμές πιέσεως που χρησιμοποιούνται σωλήνες διπλού τοιχώματος πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα οπτικού ελέγχου της ύπαρξης ή όχι διαρροής στη σωληνογραμμή από τα στεγανά φρεάτια από τα οποία αρχίζει ή στα οποία καταλήγει αυτή.

7. Για να διασφαλιστεί η επάρκεια της αντιδιαβρωτικής ή καθοδικής προστασίας των δεξαμενών απαιτείται έλεγχος με δοκιμές στεγανότητας 10 χρόνια μετά την πρώτη εγκατάστασή τους και στη συνέχεια κάθε 5 χρόνια με ευθύνη των πρατηριούχων. Οι δοκιμές αυτές γίνονται με ειδικές ηλεκτρονικές συσκευές υψηλής ακριβείας που μπορεί να βασίζονται σε έλεγχο της στάθμης, έλεγχο με βάση ακουστικές μεθόδους, έλεγχο τύπου sonar ή άλλες αναγνωρισμένες μεθόδους. Οι δεξαμενές που έχουν αντιδιαβρωτική προστασία (πλαστικές, σιδηρές με εξωτερικό πολυεστερικό μανδύα, σιδηρές με καθοδική προστασία, όλες οι διπλού τοιχώματος) πρέπει να υποβάλλονται σε δοκιμές στεγανότητας 10 χρόνια μετά την πρώτη εγκατάσταση τους και εν συνεχεία κάθε 5 χρόνια, εκτός εάν τοποθετηθεί κάποιο σύστημα ελέγχου διαρροών.

Απαιτείται αρχικός έλεγχος διαρροών δεξαμενών 15 χρόνια μετά την πρώτη εγκατάσταση και περιοδικός έλεγχος διαρροών δεξαμενών κάθε 8 χρόνια, σε εγκαταστάσεις όπου υπάρχουν ένα ή περισσότερα συστήματα ελέγχου διαρροών.

8. Όλα τα μεταλλικά μέρη των δεξαμενών αλλά και το πλαίσιο του φρεατίου γεφυρώνονται κατάλληλα μεταξύ τους, με γυμνό πολύκλωνο χάλκινο αγωγό γείωσης, μέσω καταλλήλων ακροδεκτών ("κος") και γειώνονται είτε με την βοήθεια γαλβανισμένων σιδηροσωλήνων ή ειδικών συμπαγών ράβδων γείωσης (οι οποίες είναι επισκέψιμες μέσω ειδικού φρεατίου) ή με άλλες κατάλληλες διατάξεις, ώστε να επιτυγχάνεται αντίσταση γείωσης μικρότερη των 7 Ω. Η γείωση των δεξαμενών είναι ανεξάρτητη από την γείωση της ηλεκτρικής εγκαταστάσεως του κτιρίου και αποσκοπεί στην διοχέτευση

στο έδαφος των στατικών φορτίων, που δημιουργούνται κατά την διακίνηση (πλήρωση, αναρρόφηση) του καυσίμου.

9. Τοποθέτηση δεξαμενών.

Όλες οι δεξαμενές, προ της εγκαταστάσεως εντός του εδάφους, πρέπει να δοκιμάζονται και να επιθεωρούνται όπως προβλέπεται, σύμφωνα με τις ισχύουσες εκάστοτε τεχνικές προδιαγραφές (πλήρωση με νερό, εφαρμογή πεπιεσμένου αέρα και εξωτερικός έλεγχος με σαπουνόνερο) με ευθύνη των εκμεταλλευτών των πρατηρίων, προκειμένου να διαπιστώνεται η στεγανότητα τους. Ειδικά οι πλαστικές δεξαμενές μονού τοιχώματος, πρέπει επιπλέον να δοκιμάζονται για την στεγανότητα τους και αφού έχουν τοποθετηθεί και περιβληθεί με αδρανή υλικά πλήρωσης.

Όλες οι δεξαμενές πρατηρίου τοποθετούνται υπογείως στο έδαφος και σε βάθος τέτοιο ώστε το ανώτερο σημείο του καλύμματος της ανθρωποθυρίδας τους, να βρίσκεται τουλάχιστον εβδομήντα (70) εκατοστά από την επιφάνεια του καταστρώματος.

Ανάλογα του εάν οι δεξαμενές είναι μονού ή διπλού τοιχώματος και προκειμένου σε κάθε περίπτωση να ελαχιστοποιείται η πιθανότητα διαρροής καυσίμων στο υπέδαφος, ισχύουν τα ακόλουθα:

α) Οι μεταλλικές δεξαμενές μονού τοιχώματος τοποθετούνται εντός ετέρου περιβλήματος ανάσχεσης διαρροών, το οποίο δύναται να είναι κατασκευασμένο από σκυρόδεμα (με στεγανοποιητική επάλειψη) ή άλλο υλικό μη διαπερατό από πετρελαιοειδή (όπως ειδικές συνθετικές μεμβράνες επί τόπου εφαρμοζόμενες από ειδικευμένους τεχνίτες). Ο πυθμένας του εκ σκυροδέματος περιβλήματος, ή η εκσκαφή επάνω στην οποία θα τοποθετηθεί η μη διαπερατή μεμβράνη θα πρέπει να έχει κλίση τουλάχιστον 1% προς το ή τα φρεάτια ελέγχου διαρροών.

αα) Εφόσον το περίβλημα ανάσχεσης πρόκειται να κατασκευαστεί από σκυρόδεμα πρέπει η κατασκευή των τοιχείων και του πυθμένα να γίνει σε μία φάση, με τη χρήση ενιαίου ξυλοτύπου. Το πάχος των πλευρικών τοιχωμάτων πρέπει να είναι δεκαπέντε (15) εκατοστά και του πυθμένα είκοσι (20) εκατοστά. Ο οπλισμός υπολογίζεται βάσει των συνθηκών (ωθήσεις γαιών ή νερού) και οπωσδήποτε είναι μεγαλύτερος ή ίσος προς τον ελάχιστο οπλισμό τοιχωμάτων, όπως καθορίζεται από τον κανονισμό οπλισμένου σκυροδέματος. Ο ελάχιστος οπλισμός του πυθμένα εξαρτάται από τη φύση του εδάφους και την ύπαρξη ή όχι άνωσης (υδροφόρου ορίζοντα) και είναι πλέγμα διαστάσεων #12/15. Ο χώρος μεταξύ των τοιχείων και της δεξαμενής, πλάτους τουλάχιστον δέκα (10) εκατοστών, γεμίζεται με ξηρή άμμο μέχρι την βάση της

ανθρωποθυρίδας. Σε περίπτωση τοποθέτησης περισσότερων της μιας δεξαμενών εντός του ίδιου κιβωτίου από σκυρόδεμα, τηρείται απόσταση μεταξύ αυτών τουλάχιστον σαράντα (40) εκατοστών του μέτρου. Πάνω από το σημείο αυτό κατασκευάζεται σφραγιστική πλάκα από οπλισμένο σκυρόδεμα, ο δε χώρος πάνω από την πλάκα αυτή γεμίζεται με χώμα ή άλλα κοσκινισμένα υλικά εκσκαφής τα οποία συμπιέζονται και στη συνέχεια καλύπτονται από πλάκα σκυροδέματος, υπολογισμένη για συγκεντρωμένο φορτίο δεκαπέντε (15) τόνων, τουλάχιστον, εφόσον διέρχονται οχήματα από επάνω της, μέχρι την τελική επιφάνεια.

ββ) Εφόσον ως περίβλημα ανάσχεσης χρησιμοποιηθεί αδιαπέραστη συνθετική μεμβράνη και τοποθετηθούν οι δεξαμενές εντός της εκσκαφής χωρίς την ύπαρξη περιβλήματος από οπλισμένο σκυρόδεμα, ισχύουν τα ακόλουθα:

1. Η θέση εκσκαφής δεν θα πρέπει να επηρεάζει ή να επηρεάζεται από τα θεμέλια υπαρχόντων κτισμάτων.

2. Οι δεξαμενές θα πρέπει να περιβάλλονται από συμπιεσμένα υλικά πλήρωσης σε απόσταση τριανταπέντε (35) εκατοστών κατ ελάχιστο.

3. Η ελάχιστη απόσταση μεταξύ της δεξαμενής και των παρειών της εκσκαφής, αλλά και μεταξύ δεξαμενών, πρέπει να είναι τουλάχιστον εβδομήντα (70) εκατοστά.

4. Η απόσταση του ανώτερου σημείου δεξαμενής, από πλάκα καταστρώματος διαφέρει ανάλογα με το εάν η πλάκα δέχεται φορτίο από διέλευση οχημάτων, εάν είναι οπλισμένη ή όχι και εάν ο υδροφόρος ορίζοντας είναι ή προβλέπεται ότι μπορεί να ανέλθει έως το ύψος της δεξαμενής.

γγ) Οι εξωτερικές πλευρές των τοιχείων (ή άλλου περιβλήματος ανάσχεσης διαρροών) πρέπει να απέχουν από υπόγεια δίκτυα, νερού, ηλεκτρικών καλωδίων, αποχετεύσεως, απόσταση τουλάχιστον είκοσι (20) εκατοστών και από δίκτυα αερίου καυσίμου πενήντα (50) εκατοστών τουλάχιστον.

β) Οι πλαστικές δεξαμενές μονού και διπλού τοιχώματος καθώς και οι μεταλλικές δεξαμενές διπλού τοιχώματος, μπορούν να τοποθετηθούν υπόγεια, χωρίς να είναι αναγκαία η τοποθέτηση τους εντός ετέρου περιβλήματος ανάσχεσης διαρροών. Για την τοποθέτηση αυτών, ισχύουν όσα αναφέρονται παραπάνω στην περίπτωση ββ, εδάφια 1 - 4.

10. Απαγορεύεται η εγκατάσταση υπόγειων δεξαμενών μέσα στο κτίριο του πρατηρίου. Η εγκατάσταση αυτή επιτρέπεται μόνο σε ακάλυπτο χώρο σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ.5 του ΓΟΚ όπως ισχύει (ν. 1577/1985 όπως τροποποιήθηκε με τον. 2831/2000) και στις θέσεις που εγκρίνονται από την αρμόδια Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών. Οι

δεξαμενές μπορούν να τοποθετούνται μέσα σε ισόγειο στεγασμένο ιδιωτικό χώρο, ανοιχτό κατά τις δυο τουλάχιστον πλευρές και σε βάθος μέχρι πέντε (5) μέτρα μετρούμενο μεταξύ του κέντρου της ανθρωποθυρίδας και της πλησιέστερης προς αυτήν προβολής των ακραίων σημείων της περιμέτρου της οροφής επικάλυψής του.

11. Η μέγιστη επιτρεπόμενη χωρητικότητα κάθε υπόγειας δεξαμενής ορίζεται σε 50 κ.μ. χωρίς να συμπεριλαμβάνεται το αναγκαίο κενό από 5%. Η συνολική μέγιστη επιτρεπόμενη χωρητικότητα των υπογείων δεξαμενών για κάθε εγκατάσταση, καθορίζεται σε 300 κ.μ. για βενζίνες (γενικώς) και για πετρέλαιο (κινήσεως, θερμάνσεως ή και φωτιστικό).

Άρθρο 11

Υπέργειοι δεξαμεναί πετρελαίου

Η εγκατάσταση και χρήση υπέργειων δεξαμενών πετρελαίου θέρμανσης ή φωτιστικού συνολικής μέγιστης επιτρεπόμενης χωρητικότητας 20 κ.μ., σε πρατήρια υγρών καυσίμων επιτρέπεται εκτός οικισμών και σε ζώνη πέραν των 500 μ. από τα όριά τους (με τους παρακάτω όρους):

α) Η θέσις της δεξαμενής δέον να ορίζεται εις ακάλυπτον χώρον και εις ικανήν απόστασιν από υφισταμένης προ της εγκαταστάσεως οδικής αρτηρίας πάντως δε έσωθεν της οικοδομικής γραμμής κατά 3μ. τουλάχιστον.

β) Η δεξαμενή δέον να είναι μεταλλική, κυκλικής ή ελλειπτικής διατομής, πάχους τοιχωμάτων ως εν περιπτ.(α)(γγ) του άρθρου 10 ορίζεται και να τοποθετήται επί βάθρου αναλόγου αντοχής, κατασκευαζομένου εκ σκυροδέματος ή εκ μεταλλικών στοιχείων (σιδηροκατασκευή).

γ) Η τοποθέτησις υπεργείου δεξαμενής δέον να συντελήται με τον διαμήκη άξονα υπό κλίσιν προς τον κρουόν απαγωγής των στερεών καταλοίπων τουλάχιστον 3% ως προς το οριζόντιον επίπεδον.

δ) Η δεξαμενή δέον να φέρη:

αα) Κρουόν εκκενώσεως και απαγωγής των στερεών καταλοίπων εις το κατώτατον σημείον αυτής.

ββ) Κρουόν εκροής του πετρελαίου εις τον έναντι, εν σχέσει προς τον κρουόν εκκενώσεως, πυθμένα της δεξαμενής. Το κέντρον της αντιστοίχου οπής δέον να

υπέρκειται του κατωτάτου σημείου του αντιστοίχου πυθμένος τουλάχιστον κατά 90 χιλιοστάμετρα.

γγ) Σωλήνα πληρώσεως.

δδ) Σωλήνα εξαερισμού με το άνω άκρον καμπυλούμενον προς τα κάτω και φέρον επιστόμιον εκ μεταλλικού πλέγματος, εξ ανοξειδώτου μετάλλου των 40 MESH ανά τετραγωνικήν ίντσαν.

εε) Δείκτην ελέγχου στάθμης.

στστ) Οπήν μεθ' οδηγού σωλήνος διά την καταμέτρησιν του περιεχομένου.

ε) Η δεξαμενή δέον να προστατεύηται διά διατάξεως γειώσεως (της αντιστάσεως γειώσεως ούσης μικρότερας των 7 ΩΗΜ) του μεταλλικού αυτής κελύφους, εις ην να γεφυρούνται άπαντα τα μη συγκεκολλημένα μέρη αυτής και της εν γένει σιδηράς κατασκευής της, κατά τους ισχύοντος εκάστοτε περί γειώσεων κανονισμούς.

στ) Η προσαρμογή των διαφόρων εξαρτημάτων (σωληνώσεων, κρουνών κλπ.) επί της δεξαμενής δέον να είναι επιμελημένη εξασφαλιζομένης απολύτως της στεγανότητος εις τα σημεία προσαρμογής.

ζ) Τα χρησιμοποιούμενα διά την εγκατάστασιν της δεξαμενής εξαρτήματα, δέον όπως ανθίστανται εις την εξ οξειδώσεως προσβολήν.

η) Αι σωλήνες μεταγγίσεως του καυσίμου από της υπεργείου δεξαμενής εις την ή τας υπογείους τοιαύτας, δέον όπως διέρχονται υπογείως, απαγορευομένης της χρήσεως σωληνώσεως υπέρ το έδαφος.

θ) Η μέγιστη επιτρεπόμενη χωρητικότητα κάθε υπεργείας δεξαμενής ορίζεται σε 10 κυβικά μέτρα, χωρίς να συμπεριλαμβάνεται το αναγκαίο κενό από 5%.

Η συνολική για κάθε πρατήριο μέγιστη επιτρεπομένη χωρητικότητα των υπεργείων δεξαμενών καθορίζεται σε 20 κυβικά μέτρα.

ι) Επιτρέπεται η απευθείας, από την υπέργεια ή υπόγεια δεξαμενή, τροφοδοσία αντλίας παροχής πετρελαίου ή και η τροφοδοσία αντλητικού συγκροτήματος, για μετάγγιση πετρελαίου σε βυτιοφόρα οχήματα, καθώς και η χρήση φορητού ή σταθερού αντλητικού συγκροτήματος, ακόμη και υπό μορφή μικρής κλίμακας γεμιστηρίου, για τη μετάγγιση του πετρελαίου σε βυτιοφόρα οχήματα, σύμφωνα με την σχετική μελέτη Μηχανολόγου Μηχανικού.

Άρθρο 12

Αντλίες και διανομείς καυσίμων

1. Η παροχή καυσίμων δύναται να πραγματοποιηθεί μέσω:

α) Αντλίας αναρρόφησης, η οποία αποτελείται από μεταλλικό κέλυφος εντός του οποίου περιέχονται αντλητικό συγκρότημα αναρρόφησης καυσίμου, αεροδιαχωριστής, ογκομετρητής ακριβείας, μηχανικός ή ηλεκτρονικός μηχανισμός καταγραφής παρεχόμενης ποσότητας, ελαστικός σωλήνας και ακροσωλήνιο. Το αντλητικό συγκρότημα αναρρόφησης καυσίμου αποτελείται από μία αντλία θετικού εκτοπίσματος, η οποία κινείται από στεγανό αντiekρηκτικό κινητήρα. Το αντλητικό συγκρότημα αναρρόφησης πρέπει απαραίτητα να διαθέτει φίλτρο, σύστημα αεροδιαχωρισμού προϊόντος και βαλβίδα by pass, ή

β) Διανομέα καυσίμου, δηλαδή συστήματος μέτρησης και διανομής καυσίμου χωρίς την ύπαρξη, εντός του κελύφους του, αντλητικού συγκροτήματος και αεροδιαχωριστή. Ο διανομέας τροφοδοτείται με καύσιμο από υποβρύχια, (εμβαπτιζόμενες), αντλίες οι οποίες εγκαθίστανται εντός των δεξαμενών. Ο διανομέας καυσίμου αποτελείται από μεταλλικό κέλυφος εντός του οποίου περιέχονται ογκομετρητής ακριβείας, μηχανικός ή ηλεκτρονικός μηχανισμός καταγραφής παρεχόμενης ποσότητας, ελαστικός σωλήνας και ακροσωλήνιο. Ως υποβρύχια αντλία καυσίμου νοείται η ηλεκτρική αντλία που εμβαπτιζεται μέσα στο καύσιμο της δεξαμενής και παρέχει καύσιμο υπό πίεση στους διανομείς καυσίμου. Η υποβρύχια αντλία αποτελείται από τρία κύρια μέρη:

- την εξωτερική μονάδα, που περιέχει το στεγανό ακροκιβώτιο ηλεκτρολογικών συνδέσεων, τη βαλβίδα αντεπιστροφής, και την ανακουφιστική βαλβίδα. Σε κατάλληλο σημείο της εξωτερικής μονάδας υπάρχει σπείρωμα, ώστε να μπορεί να προσαρμόζεται σταθερά επί της ανθρωποθυρίδας της δεξαμενής. Επίσης, πρέπει να φέρει πινακίδια όπου θα αναγράφονται τα χαρακτηριστικά στοιχεία του κινητήρα καθώς και το εργοστάσιο κατασκευής, ο τύπος και ο αριθμός σειράς αυτής.

- την εμβαπτιζόμενη σωλήνωση, η οποία αποτελείται από δύο ομόκεντρους σωλήνες. Εντός του εσωτερικού σωλήνα - οδηγού διέρχονται οι καλωδιώσεις, προς το υποβρύχιο αντλητικό συγκρότημα και από τον εξωτερικό σωλήνα-δακτύλιο διέρχεται το καύσιμο από το αντλητικό συγκρότημα προς την εξωτερική μονάδα και ακολούθως προς τον επί της νησίδας των αντλιών τοποθετημένο διανομέα

- το αντλητικό συγκρότημα, που περιλαμβάνει τον ηλεκτροκινητήρα, την αντλία και το φίλτρο στο σημείο αναρρόφησης.

Ο ηλεκτροκινητήρας και όλα τα ηλεκτρικά μέρη, πρέπει να ανταποκρίνονται πλήρως στις αναγνωρισμένες ελληνικές και διεθνείς προδιαγραφές στεγανότητας και αντικρηκτικότητας που αφορούν περιβάλλον καυσίμων.

Οι υποβρύχιες αντλίες πρέπει να διαθέτουν, επίσης, σύστημα που θα ελέγχει τις πιθανές διαρροές καυσίμου κατά τη διάρκεια της παράδοσης και θα ενεργοποιείται σταματώντας τη ροή όταν προκληθεί κάποια διαρροή.

2. Η παροχή και καταγραφή της παρεχόμενης ποσότητας από αντλίες αναρροφήσεως και διανομείς πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τις εκάστοτε μονάδες μετρήσεως, η δε ακρίβεια της παρεχόμενης ποσότητας υπόκειται σε έλεγχο από τις αρμόδιες υπηρεσίες του κράτους. Η ακρίβεια της παρεχόμενης ποσότητας πρέπει να διασφαλίζεται με την σφράγιση, με μη παραβιαζόμενη σφραγίδα μίας χρήσεως, του σημείου ρυθμίσεως του ογκομετρητή. Η καταγραφόμενη, στον ηλεκτρονικό ή μηχανικό καταγραφικό μηχανισμό, ένδειξη πρέπει να ανταποκρίνεται στην μετρούμενη από τον ογκομετρητή παρεχόμενη ποσότητα. Το σφάλμα μετρήσεως πρέπει να βρίσκεται μεταξύ των επιτρεπομένων ορίων, όπως αυτά καθορίζονται από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Οι αντλίες αναρροφήσεως και οι διανομείς εφεξής πρέπει να διαθέτουν ίδιο φωτισμό προς παρακολούθηση των ενδείξεων του καταγραφικού μηχανισμού και κατάλληλο μηχανισμό που δεν θα επιτρέπει την παροχή εάν δεν μηδενιστεί, αυτόματα ή χειροκίνητα, η ένδειξη προηγούμενης παροχής.

Το ακροσωλήνιο (επιστόμιο) παροχής καυσίμου πρέπει να έχει τη δυνατότητα να διακόπτει αυτόματα την παροχή καυσίμου εάν υπερπληρωθεί η δεξαμενή του οχήματος. Οι αντλίες αναρροφήσεως και οι διανομείς εφεξής δύνανται να είναι εφοδιασμένοι με δείκτη ροής σε εμφανές σημείο, ο οποίος να είναι πλήρης καυσίμου πριν και μετά την παροχή.

Στο σημείο σύνδεσης του ελαστικού σωλήνα παροχής με την αντλία αναρρόφησης ή τον διανομέα πρέπει να παρεμβάλλεται ειδική βαλβίδα η οποία, σε περίπτωση θραύσης της από ισχυρή έλξη, στεγανοποιεί τα δύο μέρη ώστε να μην υπάρχει περίπτωση ανεξέλεγκτης εκροής καυσίμου.

Στο σημείο σύνδεσης του διανομέα, με την υπό πίεση σωληνογραμμή παροχής καυσίμου σε αυτόν, πρέπει απαραίτητως να υπάρχει ειδική βαλβίδα ασφαλείας (shut off valve), που θα αποτρέπει την ανεξέλεγκτη εκροή καυσίμου σε περίπτωση πυρκαγιάς ή αποξήλωσης του διανομέα λόγω ατυχήματος (π.χ. πρόσκρουση οχήματος).

Οι αντλίες αναρροφήσεως και οι διανομείς εφεξής πρέπει να εγκαθίστανται επάνω από στεγανό φρεάτιο (περίβλημα ανάσχεσης διαρροών) που μπορεί να κατακρατεί ποσότητες καυσίμου που πιθανώς θα διαρρεύσουν από το εσωτερικό της αντλίας, ή του διανομέα ή από τα σημεία σύνδεσης αυτών με τις αντίστοιχες σωληνώσεις.

Στο στεγανό φρεάτιο καταλήγουν οι σωληνώσεις, οι προερχόμενες από τις δεξαμενές, μέσω στυπιοθλιπτών. Η ακραία σύνδεση των σωληνώσεων τροφοδοσίας με τις αντλίες αναρροφήσεως ή τους διανομείς, εντός του ανωτέρω φρεατίου, γίνεται με τη βοήθεια εύκαμπτων σωλήνων σύνδεσης.

Όλοι οι διανομείς και οι αντλίες αναρρόφησης εφεξής πρέπει να έχουν την δυνατότητα να ανταποκριθούν στις προϋποθέσεις "περί ανάκτησης ατμών υδρογονανθράκων φάση II (vapor recovery stage II)".

Όλα τα ηλεκτρικά μέρη και οι ηλεκτρολογικές συνδέσεις πρέπει να πληρούν τους ισχύοντες ελληνικούς κανονισμούς, ώστε να αποτρέπεται πιθανότητα επαφής ατμών καυσίμου με ηλεκτρικό ρεύμα.

Πρέπει να υπάρχει σύστημα φυσικού αερισμού. Υποχρεωτικά η αντλία αναρροφήσεως ή ο διανομέας φέρει πινακίδιο όπου αναγράφεται το εργοστάσιο κατασκευής, ο τύπος και ο αριθμός σειράς αυτού.

Η έγκριση του τύπου των αντλιών αναρροφήσεως και των διανομέων παρέχεται από το Υπουργείο Ανάπτυξης σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

3. Επιτρέπεται η χρήση αντλιών ή διανομέων καυσίμων με πολλαπλά ακροσωλήνια, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που έχουν ήδη αναφερθεί στις ανωτέρω παραγράφους.

4. Επιτρέπεται η χρήση ηλεκτρονικών συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου των αντλιών αναρροφήσεως και των διανομέων εξ' αποστάσεως ανεξαρτήτως εάν αυτά τα συστήματα είναι ενσωματωμένα στο κέλυφος της αντλίας ή του διανομέα ή εάν βρίσκονται σε κάποιον άλλο χώρο του πρατηρίου. Επιτρέπεται επίσης η χρήση ηλεκτρονικών συστημάτων ελέγχου της τροφοδοσίας ιδιωτικών στόλων οχημάτων.

Άρθρο 13

Βιομηχανικά ζυγιστικά

Επιτρέπεται η εντός της κυρίας εκτάσεως του πρατηρίου, εγκατάσταση βιομηχανικού ζυγιστικού (γεφυροπλάστιγγας) ηλεκτρονικού τύπου με την προϋπόθεση ότι δεν παρακωλύεται η εύρυθμη λειτουργία του πρατηρίου και η ομαλή ροή της κυκλοφορίας των οχημάτων και ύστερα από την έκδοση σχετικής οικοδομικής άδειας σύμφωνα με τις γενικές και ειδικές πολεοδομικές διατάξεις.

Άρθρο 14

Μέτρα και Μέσα Πυροπροστασίας

1. Τα προληπτικά μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για την αποτροπή του κινδύνου πυρκαγιάς κατά την λειτουργία πρατηρίων υγρών καυσίμων είναι τα εξής:

α) Σε εμφανείς θέσεις του πρατηρίου να τοποθετούνται πινακίδες με την φράση "ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ ΤΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΑΛΛΗ ΧΡΗΣΗ ΦΩΤΙΑΣ" καθώς και τον αριθμό τηλεφώνου της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.

β) Να υπάρχουν αναρτημένες οδηγίες για τους οδηγούς βυτιοφόρων αυτοκινήτων σχετικά με τις απαραίτητες ενέργειες, για την ασφαλή μετάγχιση υγρού καυσίμου από το βυτιοφόρο στη δεξαμενή αποθήκευσης.

γ) Η πλήρωση των δεξαμενών καυσίμων γίνεται παρουσία του εκμεταλλευτή του πρατηρίου ή εντεταλμένου υπαλλήλου, με ευθύνη αυτού και του μεταφορέα, οι οποίοι είναι υποχρεωμένοι να έχουν σε ετοιμότητα τους πυροσβεστήρες του βυτιοφόρου και του πρατηρίου κοντά στο φρεάτιο που γίνεται η πλήρωση της δεξαμενής με καύσιμα. Καθ' όλο το χρονικό διάστημα πλήρωσης των δεξαμενών του πρατηρίου πρέπει να τοποθετείται στην είσοδο αυτού εμπόδιο που θα φέρει πινακίδα διαστάσεων 1,00x0,50 μ. στην οποία θα υπάρχει η επιγραφή "ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΕΙΣΟΔΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΜΕΧΡΙ ΠΕΡΑΤΟΣ ΑΝΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ ΤΟΥ ΠΡΑΤΗΡΙΟΥ ΜΕ ΚΑΥΣΙΜΑ".

δ) Απαγορεύεται η ύπαρξη οχετών αποχέτευσης, φρεατίων, ανοιγμάτων ή αεραγωγών που οδηγούν σε υπόγειους χώρους της εγκατάστασης του πρατηρίου σε απόσταση μικρότερη των πέντε (5) μέτρων από την πλησιέστερη αντλία καυσίμων από τα φρεάτια δεξαμενών και το στόμιο εξαέρωσης.

ε) Απαγορεύεται να αποθηκεύονται στους χώρους του πρατηρίου οποιασδήποτε μορφής εύφλεκτα υλικά, δοχεία με καύσιμα, ή κενά δοχεία καυσίμων, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

στ) Απαγορεύεται η χρήση θερμαστών πετρελαίου, ή ηλεκτρικής πυράκτωσης, ή υγραερίου ή φλόγας γενικά για την θέρμανση του διαμερίσματος του πρατηρίου.

ζ) Εύφλεκτα σκουπίδια τοποθετούνται σε σκεπασμένα μεταλλικά δοχεία τα οποία να αδειάζονται τακτικά, τα δε δάπεδα διατηρούνται καθαρά και ελεύθερα από λάδια και γράσα.

η) Ο εκμεταλλευτής του πρατηρίου ή εξουσιοδοτημένος υπάλληλος πρέπει να κάνει ημερήσια επιθεώρηση των εγκαταστάσεων του πρατηρίου και είναι υπεύθυνος για την επισκευή κάθε επικίνδυνης εγκατάστασης καθώς και την άμεση απομάκρυνση τυχόν συσσωρευμένων εύφλεκτων υλικών.

θ) Τα ηλεκτρικά μηχανήματα, κυκλώματα, φωτιστικά, διακόπτες, μηχανές, άξονες και αντλίες που βρίσκονται στους χώρους του πρατηρίου όπου είναι δυνατόν να συσσωρευτούν εύφλεκτοι ατμοί, πρέπει να είναι σχεδιασμένα και τοποθετημένα κατά τέτοιο τρόπο που να μην δημιουργούν κίνδυνο πυρκαγιάς.

ι) Απαγορεύεται η πλήρωση με καύσιμο του ρεζερβουάρ των αυτοκινήτων ή άλλων μηχανημάτων όταν η μηχανή τους βρίσκεται σε λειτουργία.

ια) Όλο το προσωπικό του πρατηρίου πρέπει να γνωρίζει καλά την χρήση των πυροσβεστικών μέσων.

ιβ) Τα μέσα πυρόσβεσης πρέπει να διατηρούνται σε καλή κατάσταση και οι πυροσβεστήρες να ελέγχονται και συντηρούνται σύμφωνα με τα Εθνικά Πρότυπα.

ιγ) Δεν επιτρέπεται η χρήση κινητού τηλεφώνου στο χώρο εφοδιασμού του πρατηρίου σε ακτίνα 5 τουλάχιστον μέτρων πέριξ των νησίδων των αντλιών και των δεξαμενών.

ιδ) Οι υπόγειοι χώροι εφόσον ευρίσκονται σε απόσταση μικρότερη των δέκα (10) μέτρων από αντλίες, φρεάτια δεξαμενών και στόμια εξαέρωσης, πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με διατάξεις συστημάτων ανίχνευσης αερίων υδρογονανθράκων μετά από σχετική έγκριση της οικείας Υπηρεσίας Μεταφορών και Επικοινωνιών.

2. Τα κατασταλτικά μέσα που πρέπει να λαμβάνονται σε πρατήρια υγρών καυσίμων είναι τα παρακάτω:

α) Ανά τρεις (3) αντλίες καυσίμων (ή διανομείς) πρέπει να υπάρχει ένας (1) πυροσβεστήρας Ξηράς σκόνης, καθαρού βάρους 12 χιλιόγραμμων (ή 2 πυροσβεστήρες Ξηράς σκόνης των 6 χιλιόγραμμων έκαστος) ή άλλου εγκεκριμένου κατασβεστικού υλικού, ανάλογης κατασβεστικής ικανότητας και σε καμία περίπτωση ο αριθμός πυροσβεστήρων δεν θα είναι μικρότερος από δύο (2) για κάθε πρατήριο.

β) Σε κάθε πρατήριο υγρών καυσίμων επιβάλλεται η ύπαρξη ενός (1) τροχήλατου πυροσβεστήρα Ξηράς σκόνης καθαρού βάρους 25 χιλιόγραμμων. Ειδικά σε πρατήρια των οποίων οι αντλίες βρίσκονται σε απόσταση μικρότερη των δεκαπέντε (15) μέτρων από κτίρια ο παραπάνω πυροσβεστήρας επιβάλλεται να είναι καθαρού βάρους των 50 χιλιόγραμμων (ή 2 πυροσβεστήρες των 25 χιλιόγραμμων).

γ) Για τους λοιπούς χώρους του πρατηρίου (κατάστημα πώλησης, μηχανοστάσιο, πλυντήριο - λιπαντήριο κλπ) λαμβάνονται επιπλέον τα μέτρα πυροπροστασίας που προβλέπονται από τη νομοθεσία για τις εγκαταστάσεις αυτές.

3. Για τα πρατήρια υγρών καυσίμων επιβάλλεται η σύνταξη μελέτης πυροπροστασίας από Διπλωματούχους ή Τεχνολόγους Μηχανικούς, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις που ρυθμίζουν τα επαγγελματικά δικαιώματα αυτών, η οποία θα υποβάλλεται για έγκριση στην Αρμόδια κατά τόπον Πυροσβεστική Αρχή. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την έγκριση της μελέτης πυροπροστασίας είναι:

α) Μελέτη πυροπροστασίας σε τρία (3) αντίγραφα που θα περιέχει απαραίτητα τον αριθμό και θέση αντλιών, χώρων λιπαντηρίων ή πλυντηρίων εάν υπάρχουν, τήρηση των προϋποθέσεων του άρθρου 5 του παρόντος, λήψη απαραίτητων μέσων και μέτρων πυροπροστασίας.

β) Σχέδια γενικής διάταξης του πρατηρίου σε τρία (3) αντίγραφα με κλίμακα 1:50 ή 1:100.

γ) Ένα τοπογραφικό διάγραμμα με κλίμακα 1:500 ή οδοιπορικό σκαρίφημα για τα εκτός σχεδίου πρατήρια.

δ) Υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 του κατασκευαστή ή προμηθευτή πυροσβεστήρων περί του συνολικού αριθμού των πωληθέντων ή αναγομωθέντων πυροσβεστήρων και της πληρότητας αυτών σύμφωνα με τις Εθνικές προδιαγραφές ή αυτές των Χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Μετά τη διενέργεια αυτοψίας από Αξιωματικό της οικείας Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και εφόσον διαπιστωθεί ότι έχουν ληφθεί τα προβλεπόμενα από την μελέτη μέτρα και μέσα πυροπροστασίας η Πυροσβεστική Υπηρεσία χορηγεί στον ενδιαφερόμενο Πιστοποιητικό Πυροπροστασίας, το οποίο υποβάλλει στην Αρμόδια Αρχή, για τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας του πρατηρίου.

Η διάρκεια ισχύος του πιστοποιητικού πυροπροστασίας είναι τρία (3) χρόνια.

Η Πυροσβεστική Υπηρεσία, σε οποιαδήποτε περίπτωση που διαπιστώσει κατόπιν αυτοψίας, ότι δεν τηρούνται τα διαλαμβανόμενα στο παρόν άρθρο μέτρα και μέσα πυροπροστασίας, ανακαλεί το Πιστοποιητικό και κοινοποιεί την απόφασή της αυτή στην Αρχή που είναι αρμόδια για την χορήγηση της άδειας λειτουργίας.

Οι παραβάτες των Διατάξεων του παρόντος άρθρου διώκονται και τιμωρούνται σύμφωνα με τις Διατάξεις του άρθρου 433 του Ποινικού Κώδικα.

5. Για τα πρατήρια που ήδη λειτουργούν, οι ιδιοκτήτες ή εκμεταλλευτές αυτών σε διάστημα έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος πρέπει να υποβάλουν μελέτη πυροπροστασίας στην οικεία Πυροσβεστική Υπηρεσία για έγκριση. Το πιστοποιητικό πυροπροστασίας που θα εκδοθεί, κοινοποιείται στην αρχή που είναι αρμόδια για την άδεια λειτουργίας του πρατηρίου.

6. Επιπλέον, εφαρμόζονται όλα τα μέτρα ασφαλείας και πυροπροστασίας των εγκαταστάσεων που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθ. 4 του ν. 2801/2000.

Άρθρο 15

Δικαιούμενοι άδειας ίδρυσης και λειτουργίας

1. Άδειες ίδρυσης πρατηρίων υγρών καυσίμων χορηγούνται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

2. Τα φυσικά πρόσωπα ή μέλη προσωπικών εταιρειών προκειμένου να τύχουν άδειας ίδρυσης και λειτουργίας πρατηρίων υγρών καυσίμων δημόσιας χρήσης απαιτείται να είναι Έλληνες υπήκοοι ή πολίτες χωρών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για ανώνυμες εταιρείες που έχουν έδρα στη χώρα μας, δεν εξετάζεται η υπηκοότητα των μετόχων ή των μελών του Δ.Σ.. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται, η με βάση τις διατάξεις αυτού του άρθρου, χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας πρατηρίου υγρών καυσίμων, σε επισήμως αναγνωρισμένους ομογενείς από χώρες πρώην Σοβιετικής Ένωσης, Αλβανία, Κύπρο,

Ρουμανία, Τουρκία, Αίγυπτο καθώς και τα παιδιά τα οποία έχουν γεννηθεί από αυτά τα πρόσωπα.

3. Τόσο για τις περιπτώσεις χορήγησης αδειών ίδρυσης, όσο και για την λειτουργία των πρατηρίων, τα φυσικά πρόσωπα που δικαιούνται αυτών, οφείλουν να έχουν συμπληρώσει το όριο ενηλικίωσης, όπως αυτό προβλέπεται από την εκάστοτε ισχύουσα εκλογική νομοθεσία.

4. Μετά την έκδοση απόφασης Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών, στην οποία καθορίζονται η έναρξη ισχύος καθώς και οι λεπτομέρειες για το εκπαιδευτικό πρόγραμμα για τη λειτουργία της εγκατάστασης πρατηρίων (συμπεριλαμβανομένων και των θεμάτων που αφορούν προσβασιμότητα ΑΜΕΑ), για να τύχει άδειας λειτουργίας πρατηρίου ο υπεύθυνος εκμεταλλευτής πρέπει να έχει παρακολουθήσει το σχετικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα που καθορίζεται στη πιο πάνω απόφαση.

Άρθρο 16

Αρμόδιες υπηρεσίες για την χορήγηση αδειών

Αρμόδιες υπηρεσίες για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας πρατηρίων υγρών καυσίμων είναι οι κατά τόπους υπηρεσίες Μεταφορών και Επικοινωνιών των αρμοδίων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, όπως αυτές έχουν καθοριστεί με βάση τις διατάξεις του ν 2218/1994 (Α' /90), όπως αυτός ισχύει.

Οι ίδιες υπηρεσίες είναι υπεύθυνες για την εποπτεία της ασφαλούς και σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος λειτουργία της εγκατάστασης καθώς επίσης και για την προσωρινή ή οριστική αφαίρεση της άδειας λειτουργίας.

Ειδικά για τις εγκαταστάσεις δεξαμενών καυσίμων εντός των Κρατικών Αερολιμένων, προς ανεφοδιασμό των υπηρεσιακών οχημάτων αυτών, οι άδειες ίδρυσης και λειτουργίας χορηγούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΥΠΑ.

Άρθρο 17

Διαδικασία χορηγήσεως αδειών ιδρύσεως πρατηρίων

1. Για τη χορήγηση της άδειας ίδρυσης πρατηρίου υποβάλλονται στην αρμόδια υπηρεσία τα εξής δικαιολογητικά:

α) Αίτηση του ενδιαφερομένου συνοδευόμενη από αποδεικτικά έγγραφα από τα οποία προκύπτει το δικαίωμα χρήσης του γηπέδου για ίδρυση πρατηρίου.

β) Τοπογραφικό σχεδιάγραμμα της περιοχής σε πέντε (5) αντίγραφα, σε κλίμακα ένα προς διακόσια (1:200) ή ένα προς πεντακόσια (1:500) και σε ακτίνα διακοσίων (200) μέτρων. Στο σχεδιάγραμμα σημειώνονται το γήπεδο του πρατηρίου, οι διαστάσεις του, το μήκος του προσώπου του, το οποίο πρόσωπο θα ανήκει σε ενιαία αυτοτελή ιδιοκτησία, η οικοδομική γραμμή, η ενδεικτική θέση του πρατηρίου με τα πλάτη των οδών, καθώς και τα είδη των γειτονικών κτισμάτων.

Ιδιαίτερώς σημειώνονται οι ακριβείς θέσεις εγκαταστάσεων και στοιχείων των άρθρων 5 και 6 του παρόντος, όπως νοσηλευτικά ιδρύματα, αρχαιολογικοί χώροι, εργοστάσια ή αποθήκες εύφλεκτων ή εκρηκτικών υλών, εκπαιδευτήρια, κινηματογράφοι, θέατρα, εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν φλόγα, αγωγοί υψηλής τάσης της ΔΕΗ, κ.λπ.

γ) Γραμμάτιο κατάθεσης στην αρμόδια οικονομική υπηρεσία τριάντα ευρώ (30,00 €).

δ) Υπεύθυνη δήλωση του αιτούντα, που συντάσσεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 του ν. 1599/1986, ότι:

- i. δεν καταδικάστηκε κατά την τελευταία οκταετία για νοθεία καυσίμων
- ii. δεν καταδικάστηκε αμετάκλητα για ανυποταξία ή λιποταξία (άρθρο 53 του ν. 3421/2005 Α' 302),

ε) Υπεύθυνη δήλωση του αιτούντα, που συντάσσεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 του ν. 1599/1986, ότι έχει το νόμιμο δικαίωμα χρησιμοποίησης του γηπέδου για την ίδρυση του πρατηρίου.

στ) Υπεύθυνη Δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 Διπλωματούχου Μηχανικού ή Τεχνολόγου Μηχανικού στην οποία βεβαιώνεται ότι η θέση, όπου πρόκειται να εγκατασταθεί το πρατήριο, βρίσκεται σε περιοχή στην οποία δεν απαγορεύεται η χρήση αυτή από τις ισχύουσες διατάξεις.

ζ) Προκειμένου περί νομικού προσώπου, τα αντίστοιχα κατά περίπτωση νομιμοποιητικά έγγραφα.

η) Σχέδιο γενικής διάταξης και κυκλοφοριακής σύνδεσης σε τέσσερα (4) αντίγραφα, σε κλίμακα ένα προς διακόσια (1:200) ή ένα προς πεντακόσια (1:500), όπου φαίνεται η χωροθέτηση των διαφόρων κτιρίων και εγκαταστάσεων εντός του γηπέδου του πρατηρίου, συμπεριλαμβανομένων των δεξαμενών, αντλιών και νησίδων καθώς και η συγκεκριμένη κυκλοφοριακή σύνδεση του πρατηρίου με την οδό. Στο σχέδιο αυτό

σημειώνονται επίσης τα υψόμετρα των δαπέδων σε χαρακτηριστικά σημεία του πρατηρίου, οι κλίσεις στο χώρο ανεφοδιασμού των οχημάτων και οι τροχιές των οχημάτων κατά την κίνησή τους εντός της κύριας έκτασης του πρατηρίου. Επίσης, για τα κτίρια υπάρχει τουλάχιστον μια τομή και σημειώνονται όλα τα υλικά που χρησιμοποιούνται για τον φέροντα οργανισμό και τα στοιχεία πλήρωσης αυτών.

θ) Σχέδιο ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων σε τέσσερα (4) αντίγραφα σε κατάλληλη κλίμακα, ανάλογα με το μέγεθος της εγκατάστασης, που αφορούν στις εκτός των κτιρίων του πρατηρίου εγκαταστάσεις και στο οποίο απεικονίζονται με διαφορετική σήμανση, προκειμένου να μπορεί εύκολα να διαπιστωθεί η αρμονική συνύπαρξή τους και ταυτόχρονη καλή λειτουργία τους, οι εξής εγκαταστάσεις:

Δίκτυο ύδρευσης, αποχέτευσης, πεπιεσμένου αέρα, σωληνώσεων παροχής καυσίμου, σωληνώσεων εξαέρωσης δεξαμενών, καθώς και ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις

ι) Σχέδια λεπτομερειών σε τέσσερα (4) αντίγραφα σε κλίμακα ένα προς πενήντα (1:50) ή ένα προς είκοσι (1:20), των εξής εγκαταστάσεων:

- Υπόγεια δεξαμενή υγρών καυσίμων. Το σχέδιο περιλαμβάνει διαστάσεις της δεξαμενής, τρόπο τοποθέτησης με όλες τις σχετικές διαστάσεις είτε πρόκειται για ελεύθερη τοποθέτηση εντός του εδάφους ή για τοποθέτηση εντός περιβλήματος, εξαρτήματα και σωληνώσεις που συνδέονται με την δεξαμενή, εξαρτήματα και συσκευές προστασίας έναντι διαρροών καυσίμου, καθώς και τα υλικά πλήρωσης ή τον τρόπο συμπίκνωσης του περιβάλλοντος την δεξαμενή εδάφους.
- Υπέργεια δεξαμενή πετρελαίου. Το σχέδιο περιλαμβάνει διαστάσεις της δεξαμενής, τρόπο τοποθέτησης και όλες τις σχετικές διαστάσεις είτε πρόκειται για τοποθέτηση επί βάρους ή για δεξαμενή με ενσωματωμένες βάσεις, εξαρτήματα και σωληνώσεις που συνδέονται με την δεξαμενή καθώς και τη διαμόρφωση του περιβάλλοντα χώρου.
- Βορβοροσυλλέκτης - Βόθρος. Το σχέδιο περιλαμβάνει διαστάσεις, υλικά και τρόπο κατασκευής και την μέθοδο διάθεσης των αποβλήτων.
- Ανυψωτικά μηχανήματα. Το σχέδιο περιλαμβάνει διαστάσεις των μηχανημάτων, τρόπο έδρασης και τρόπο ηλεκτρολογικής σύνδεσης.
- Αυτόματα μηχανήματα πλύσης. Το σχέδιο περιλαμβάνει διαστάσεις των μηχανημάτων, τρόπο έδρασης και τρόπο υδραυλικής και ηλεκτρολογικής σύνδεσης.
- Αεροσυμπιεστής. Το σχέδιο απαιτείται μόνο σε περίπτωση έδρασης επί αντικραδασμικής βάσης και περιλαμβάνει διαστάσεις και τρόπο έδρασης.
- Κεντρικό σύστημα ηλεκτρονικής διαχείρισης καυσίμων. Το σχέδιο περιλαμβάνει την θέση της κεντρικής κονσόλας, σχηματική διάταξη του όλου συστήματος με τις αντίστοιχες καλωδιώσεις και τον τρόπο μεταφοράς των δεδομένων (modem).

Τα σχεδιαγράμματα υποβάλλονται διπλωμένα σε μέγεθος Α4, υπογεγραμμένα από τον συντάξαντα αυτά σύμφωνα με τον νόμο διπλωματούχο μηχανικό ή τεχνολόγο μηχανικό, έχουν σημανθεί δεόντως και φέρουν υπόμνημα με τα στοιχεία του έργου, του αιτούντος και του μελετητή καθώς και υπόμνημα με τις τεχνικές λεπτομέρειες της κατασκευής αν απαιτείται.

ια) Τεχνική έκθεση για τις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις σε τρία (3) αντίγραφα στην οποία αναγράφονται στοιχεία σχετικά με την όλη δομή της εγκατάστασης, οι επιμέρους εγκαταστάσεις, τα μηχανήματα που χρησιμοποιούνται και ο τρόπος σύνδεσης και λειτουργίας τους, συνταγμένη και υπογεγραμμένη από τον σύμφωνα με τον νόμο υπεύθυνο διπλωματούχο μηχανολόγο μηχανικό ή υπομηχανικό ή πτυχιούχο τεχνολογικής εκπαίδευσης αντίστοιχης ειδικότητας.

ιβ) Προϋπολογισμό δαπάνης σε τρία (3) αντίγραφα, για την προμήθεια και εγκατάσταση όλου του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού και εγκαταστάσεων του πρατηρίου, συντεταγμένο και υπογεγραμμένο από τον σύμφωνα με τον νόμο υπεύθυνο διπλωματούχο μηχανολόγο μηχανικό ή Τεχνολόγο Μηχανικό αντίστοιχης ειδικότητας (ή διπλωματούχο Μηχ/κό ή Τεχνολόγο Μηχανικό άλλης ειδικότητας σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για τα επαγγελματικά δικαιώματα).

ιγ) Γραμμάτιο κατάθεσης στην αρμόδια οικονομική υπηρεσία τριάντα Ευρώ (30,00 €) για κάθε αντλία ή διανομέα, συνυπολογιζομένου και του αρχικού παραβόλου. Το ισόποσο γραμμάτιο υποβάλλεται και στην περίπτωση ύπαρξης διακεκριμένου χώρου εγκατάστασης Πλυντηρίου - Λιπαντηρίου, ανεξάρτητα από τον μηχανολογικό εξοπλισμό.

ιδ) Έγκριση κυκλοφοριακής σύνδεσης από την αρμόδια για την συντήρηση της οδού Υπηρεσία στην οποία έχουν υποβληθεί σχέδια σύνδεσης του πρατηρίου με την οδό. Για την έγκριση της κυκλοφοριακής σύνδεσης δεν επιτρέπεται να γίνονται επεμβάσεις σε πρηνή της οδού χωρίς εγκεκριμένη την εδαφοτεχνική και περιβαλλοντική μελέτη.

ιε) Αποδεικτικό ενημερότητας της ετήσιας συνδρομής του Διπλωματούχου Μηχανικού ή της Τεχνικής Εταιρείας προς το ΤΕΕ ή της αντίστοιχης συνδρομής του Τεχνολόγου Μηχανικού προς την ΕΕΕΜ και βεβαίωση καταβολής εισφορών στο ΤΣΜΕΔΕ.

ιστ) Απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κοινή απόφαση 69269/5387/1990 των Υπουργών Εσωτερικών, Εθνικής Οικονομίας, Γεωργίας, Πολιτισμού, Εμπορικής Ναυτιλίας, Τουρισμού, Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Μεταφορών και Επικοινωνιών (Β 678),

όπως έχει τροποποιηθεί με τις ΚΥΑ ΗΠ 15393/2332/2002 και ΗΜ 37111/2021/2003 που εκδόθηκαν με βάση το ν. 3010/2002 (Α 91), ο οποίος τροποποίησε το ν. 1650/1986 (Α 160).

2. Μετά την υποβολή και τον έλεγχο των κατά την προηγούμενη παράγραφο δικαιολογητικών, διενεργείται αυτοψία από Τεχνικό της αρμόδιας Νομαρχιακής Υπηρεσίας Μεταφορών και Επικοινωνιών, σύμφωνα με το προγραμματισμό της οικείας υπηρεσίας και πάντως πριν τη χορήγηση της άδειας ίδρυσης την οποία υποχρεούται να εκδώσει η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση εντός 60 ημερών από την υποβολή της αίτησης. Μόνη η πάροδος της προθεσμίας των 60 ημερών από την υποβολή της αιτήσεως και των απαιτούμενων δικαιολογητικών δεν αρκεί για τη συνέχιση της διαδικασίας χορηγήσεως της άδειας ιδρύσεως.

Σε περίπτωση καταγγελίας για ακαταλληλότητα της θέσης ίδρυσης της εγκατάστασης η αυτοψία πραγματοποιείται το ταχύτερο δυνατό και πάντως όχι πέραν των 10 ημερών. Κατά την αυτοψία ο αρμόδιος υπάλληλος ελέγχει την προτεινόμενη θέση, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος και συμπληρώνει ειδικό έντυπο αυτοψίας, το οποίο φυλάσσεται στον οικείο φάκελο.

3. Σε περιπτώσεις που προκύπτει από τα υποβαλλόμενα σχέδια η ακαταλληλότητα της προτεινόμενης θέσης για ίδρυση πρατηρίου, είτε για λόγους αναφερόμενους στις διαστάσεις του διατιθέμενου γηπέδου είτε για άλλους λόγους (θέση, γειτνιάζουσες εγκαταστάσεις) παρέλκει η διενέργεια αυτοψίας.

4. Η άδεια ίδρυσης χορηγείται εντός 60 ημερών από την υποβολή της αίτησης υπό την προϋπόθεση προγενέστερης υποβολής των κάτωθι συμπληρωματικών αποδεικτικών:

α) Αποδεικτικού κατάθεσης στο Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδος (ΤΕΕ) ή στα παραρτήματά του ή στην εξουσιοδοτημένη από το ΤΕΕ Τράπεζα, της αμοιβής του συντάξαντος τη μελέτη του κατά νόμο μηχανικού ή υπομηχανικού κατά τη διαδικασία την οριζόμενη από το από 30.5.1956 - 31.5.1956 Β. Δ/τος, "περί κανονισμού του τρόπου καταβολής της αμοιβής των μηχανικών εν γένει" και των μεταγενέστερων τροποποιήσεών του.

β) Αποδεικτικού κατάθεσης:

αα) Επί της αμοιβής του μηχανικού για την εκπόνηση της τεχνικής μελέτης και την επίβλεψη των πάσης φύσης μηχανολογικών εγκαταστάσεων του ιδρυθέντος πρατηρίου από το α.ν. 2326/1940 "περί Ταμείου Συντάξεων Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων

Έργων (ΤΣΜΕΔΕ)" και ν. 546/1943 "περί των εσόδων της περιουσίας του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου" οριζόμενου ποσοστού σε δύο τοις εκατό (2%) υπέρ του Ταμείου Συντάξεων Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΤΣΜΕΔΕ) και ένα τοις εκατό (1%) υπέρ του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (ΕΜΠ), και

ββ) Επί του προϋπολογισμού της κατά τη προηγούμενη υποπερίπτωση δαπάνης των μηχανολογικών εγκαταστάσεων ποσοστού ένα τοις χιλίοις υπέρ του ΤΣΜΕΔΕ και μισό τοις χιλίοις υπέρ του ΕΜΠ.

γ) Αποδεικτικού προκαταβληθέντος φόρου σε δημόσιο ταμείο επί τοις αμοιβής του διπλωματούχου μηχανικού ή υπομηχανικού για τη μελέτη των εγκαταστάσεων του πρατηρίου.

Αρμόδιοι για την κατά την θεώρηση των σχετικών πινακιδίων αμοιβής των μηχανικών καθώς και για την έκδοση των σχετικών εντολών καταβολής κρατήσεων υπέρ του δημοσίου ή υπέρ τρίτων είναι για την περιοχή του Νομού Αττικής, το ΤΕΕ, για τις λοιπές περιοχές οι διευθύνσεις τεχνικών υπηρεσιών των νομών όπου δεν υπάρχουν παραρτήματα του ΤΕΕ.

5. Επιτρέπεται η χορήγηση άδειας ίδρυσης πρατηρίου με περισσότερες από μία αντλίες ή με πλυντήριο - λιπαντήριο, με την ίδια απόφαση. Επιτρέπεται επίσης η άδεια ίδρυσης να χορηγείται χωριστά για τις εγκαταστάσεις του πρατηρίου υγρών καυσίμων και χωριστά για τα πλυντήρια - λιπαντήρια που υφίστανται σε αυτά. Σε κάθε περίπτωση για τα Πλυντήρια - Λιπαντήρια ισχύουν οι αντίστοιχες κείμενες διατάξεις.

6. Η άδεια ίδρυσης με πλήρη σειρά εγκεκριμένων σχεδιαγραμμάτων κοινοποιείται οπωσδήποτε στο αρμόδιο για την χορήγηση της άδειας οικοδομής πολεοδομικό γραφείο, στον ενδιαφερόμενο και στην αρμόδια για την οδό υπηρεσία που θα χορηγήσει τη συναίνεση της κυκλοφοριακής σύνδεσης για την άδεια λειτουργίας. Επίσης η άδεια ίδρυσης κοινοποιείται και στο οικείο αστυνομικό τμήμα χωρίς σχεδιαγράμματα.

7. Η άδεια ίδρυσης είναι διάρκειας δύο (2) ετών και μπορεί να παραταθεί για δυο (2) έτη ακόμη, εφ' όσον υποβληθεί πριν τη λήξη της προθεσμίας σχετική αίτηση συνοδευόμενη από υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 του επιβλέποντος μηχανικού ότι δεν έχουν περατωθεί οι εργασίες κατασκευής της οικοδομής ή της διαμόρφωσης του προ του πρατηρίου χώρου. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να δοθεί πρόσθετη παράταση για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών ακόμη, μετά τη λήξη της παράτασης για ολοκλήρωση των εργασιών. Αίτηση παράτασης της άδειας ίδρυσης που υποβάλλεται εκπρόθεσμα θεωρείται ως νέα αίτηση για την εξ υπαρχής χορήγηση άδειας ίδρυσης. Σε

αυτήν την περίπτωση διενεργείται εκ νέου αυτοψία για την καταλληλότητα της θέσης και υποβάλλονται τα δικαιολογητικά των εδαφίων α, γ, δ, ε και στ της παρ. 1 του παρόντος άρθρου. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι για λόγους ανωτέρας βίας δεν καταστεί δυνατή η έναρξη των εργασιών ή η ολοκλήρωση της κατασκευής του πρατηρίου, η άδεια ίδρυσης παρατείνεται για ισόχρονο διάστημα, δηλ. για όσο χρόνο υπήρχαν οι λόγοι ανωτέρας βίας.

Άρθρο 18

Διαδικασία χορήγησης αδειών λειτουργίας πρατηρίων

1. Για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας πρατηρίου υγρών καυσίμων, υποβάλλονται στην αρμόδια υπηρεσία, πριν την λήξη της άδειας ίδρυσης ή της παράτασης αυτής, τα εξής δικαιολογητικά:

α) Αίτηση του προσώπου, στο οποίο έχει χορηγηθεί η άδεια ίδρυσης.

β) Υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986, του υπεύθυνου κατά το νόμο μηχανικού ή τεχνολόγου μηχανικού που επέβλεψε την εκτέλεση των μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων, στην οποία θα δηλώνεται ότι όλα τα έργα του πρατηρίου εκτελέσθηκαν σύμφωνα με τα εγκριθέντα σχεδιαγράμματα και ότι τηρήθηκαν οι όροι της άδειας ίδρυσης και του παρόντος διατάγματος.

γ) Βεβαίωση της αρμόδιας (κατά περίπτωση) για την συντήρηση της οδού υπηρεσίας, ότι η κυκλοφοριακή σύνδεση του πρατηρίου με την οδό εκτελέσθηκε καλώς.

δ) Πιστοποιητικό πυρασφαλείας, σε ισχύ, στο οποίο αναγράφεται η χρονική διάρκεια ισχύος του. Το πιστοποιητικό αυτό πρέπει να ανανεώνεται πριν από την ημερομηνία λήξεώς του από την πυροσβεστική υπηρεσία που το χορήγησε, με φροντίδα του εκμεταλλευτή του πρατηρίου.

ε) Άδεια οικοδομής (ανέγερση ή αλλαγή χρήσης).

στ) Αποδεικτικό καταθέσεως στο ΤΕΕ ή στα παραρτήματα αυτού ή στην εξουσιοδοτημένη προς τούτο Τράπεζα της αμοιβής επίβλεψης του Διπλωματούχου Μηχανικού ή της Τεχνικής Εταιρείας ή του Τεχνολόγου Μηχανολόγου, με τη διαδικασία που ορίζεται υπό του 30/31.5.1965 β.δ/τος όπως αυτό τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα.

ζ) Αποδεικτικό καταθέσεως των υπό των εκάστοτε ισχυουσών διατάξεων οριζομένων υπέρ του ΤΣΜΕΔΕ και ΕΜΠ κρατήσεων επί της ως άνω αμοιβής επίβλεψης

η) Αποδεικτικό προκαταβληθέντος στην αρμόδια ΔΟΥ φόρου επί της αμοιβής του κατά τα ανωτέρω διπλωματούχου μηχανικού ή της Τεχνικής Εταιρείας ή του Τεχνολόγου Μηχανολόγου για την επίβλεψη των εγκαταστάσεων του πρατηρίου.

2. Σε περίπτωση που ένα πρατήριο, το οποίο έχει τύχει αδείας ιδρύσεως χωρίς να έχει εφοδιαστεί με άδεια λειτουργίας μεταβιβάζεται ή εκμισθώνεται ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο παραχωρείται η εκμετάλλευση του σε άλλο πρόσωπο (φυσικό ή νομικό) τότε η άδεια λειτουργίας χορηγείται στο νέο πρόσωπο αφού υποβληθεί αίτησή του, με την οποία συνυποβάλλονται εκτός από τα δικαιολογητικά της προηγούμενης παραγράφου και τα εξής συμπληρωματικά:

α) Γραμμάτιο κατάθεσης στην αρμόδια οικονομική υπηρεσία του ποσού που προβλέπεται για κάθε αντλία - διανομέα από το άρθρο 17 του παρόντος.

β) Υπεύθυνη δήλωση του αιτούντα, που συντάσσεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 του ν.1599/1986, ότι:

- i. δεν καταδικάστηκε κατά την τελευταία οκταετία για νοθεία καυσίμων.
- ii. δεν καταδικάστηκε αμετάκλητα για ανυποταξία ή λιποταξία (άρθρο 53 του ν. 3421/2005 Α' 312),
- iii. ότι έχει το νόμιμο δικαίωμα χρήσης του ακινήτου.

3. Μετά την υποβολή των δικαιολογητικών της παρ. 1 ή της παρ. 2, κατά περίπτωση, χορηγείται χωρίς άλλη διαδικασία η άδεια λειτουργίας του πρατηρίου, η οποία είναι αόριστης χρονικής ισχύος.

4. Σε περίπτωση κατά την οποία, κατά τη διάρκεια ισχύος της αδείας ιδρύσεως, προβλέπονται αλλαγές σε σχέση με τα αρχικώς εγκριθέντα σχεδιαγράμματα ή μετά τη χορήγηση της αδείας λειτουργίας απαιτείται μεταβολή κάποιων εκ των στοιχείων της εγκατάστασης του πρατηρίου ή επέκταση με εγκαταστάσεις προβλεπόμενες από τις διατάξεις του παρόντος, πρέπει πριν την υλοποίησή τους να υποβληθούν για έγκριση στην αρμόδια υπηρεσία Μεταφορών - Επικοινωνιών με αίτηση του ενδιαφερομένου τα νέα προβλεπόμενα, κατά περίπτωση, σχεδιαγράμματα και η τεχνική έκθεση και ο προϋπολογισμός δαπάνης, κατ' αναλογία με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 17 του παρόντος. Μετά την υλοποίηση των εγκριθεισών εγκαταστάσεων χορηγείται νέα ενιαία

άδεια λειτουργίας, η οποία συμπεριλαμβάνει το σύνολο των νομίμων εγκαταστάσεων του πρατηρίου.

5. Εάν υπάρξουν στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι δεν είναι δυνατή η περαιτέρω λειτουργία του πρατηρίου είτε γιατί εν τω μεταξύ δημιουργήθηκαν δυσμενείς κυκλοφοριακές συνθήκες (όπως διαπλάτυνση ή διαφοροποίηση της στάθμης της οδού, κατασκευή κόμβου σε μικρή απόσταση) ή για λόγους που συνιστούν αντικειμενική αδυναμία λειτουργίας (όπως κατεδάφιση, απομείωση του εμβαδού του οικοπέδου κ.α.) δύναται η Διοίκηση να απαγορεύσει προσωρινά ή οριστικά τη συνέχιση της λειτουργίας του πρατηρίου, με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή της.

6. Η άδεια λειτουργίας του πρατηρίου, μπορεί εάν διαπιστωθεί οποτεδήποτε, ότι έπαυσαν να υπάρχουν οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες χορηγήθηκε, να αφαιρεθεί προσωρινά, μέχρι την αποκατάσταση των ελλείψεων, ή οριστικά, με πλήρως αιτιολογημένη απόφαση της αρχής που τη χορήγησε.

Άρθρο 19

Αμφισβήτηση δικαιώματος χρησιμοποίησης του ακινήτου ή εκμετάλλευσης του πρατηρίου

1. Σε περιπτώσεις αμφισβήτησης του δικαιώματος χρησιμοποίησης του ακινήτου

α) Πριν από τη χορήγηση της άδειας ίδρυσης, και μόνο εφόσον γίνεται επίκληση συγκεκριμένων στοιχείων (όπως κατάθεση διεκδικητικής αγωγής και μεταγραφής αυτής στο οικείο υποθηκοφυλακείο), από την εξέταση των οποίων γεννάται ευλόγως αμφιβολία για την ύπαρξη ή την έκταση του δικαιώματος, αναστέλλεται η χορήγηση της άδειας ίδρυσης. Η αναστολή αίρεται εφόσον προσκομιστεί τελεσίδικη δικαστική απόφαση, που να επιλύει τη διαφορά, ή πιστοποιητικό του οικείου Πρωτοδικείου από το οποίο προκύπτει παραίτηση του αμφισβητούντος από το δικαίωμά του, ή υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986, από αυτούς που αμφισβητούν το δικαίωμα, στην οποία αναγνωρίζεται το σχετικό δικαίωμα των αιτούντων.

β) Μετά τη χορήγηση της άδειας ίδρυσης το αίτημα προωθείται μέχρι του τελικού σταδίου (μέχρι τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας) στο όνομα αυτού που έχει πάρει την άδεια ίδρυσης ή αυτού που υποδεικνύεται από τον έχοντα την άδεια ίδρυσης.

2. Σε περιπτώσεις αμφισβήτησης του δικαιώματος εκμετάλλευσης πρατηρίου δεν ανακαλείται η χορηγηθείσα άδεια λειτουργίας μέχρι να προσκομισθεί τελεσίδικη δικαστική

απόφαση ή εάν από τα στοιχεία που προσκομίζει ο τρίτος, προκύπτει ότι ο δικαιούχος της άδειας λειτουργίας δεν έχει το δικαίωμα εκμετάλλευσης του ακινήτου.

Άρθρο 20

Αλλαγή δικαιούχων άδειας λειτουργίας

1. Σε περίπτωση παραχώρησης της χρήσης ή της εκμετάλλευσης, εν όλω ή εν μέρει, νομίμως κατά τις διατάξεις του παρόντος λειτουργούντος πρατηρίου σε άλλο πρόσωπο, εκδίδεται υποχρεωτικά νέα άδεια λειτουργίας της εγκατάστασης, επ' ονόματι του νέου δικαιούχου, φυσικού ή νομικού προσώπου. Με την αίτηση του νέου εκμεταλλευτή του πρατηρίου για έκδοση της άδειας συνυποβάλλονται τα παρακάτω δικαιολογητικά:

α) Αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία να προκύπτει η παραχώρηση της χρήσης ή της εκμετάλλευσης του πρατηρίου.

β) Υπεύθυνη Δήλωση του αιτούντος, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1599/1986, ότι:
i) δεν καταδικάστηκε κατά την τελευταία οκταετία για νοθεία καυσίμων, ii) δεν καταδικάστηκε αμετάκλητα για ανυποταξία ή λιποταξία (άρθρο 53 του ν. 3421/2005, Α' 302).

γ) Υπεύθυνη Δήλωση του νέου εκμεταλλευτή του πρατηρίου, σύμφωνα με το ν. 1599/1986, για τον όγκο των δεξαμενών συνοδευόμενη από τεχνική έκθεση διπλωματούχου Μηχανικού, στην οποία δηλώνει ότι ουδεμία αλλαγή επήλθε στις εγκαταστάσεις του πρατηρίου.

δ) Γραμμάτιο κατάθεσης στην οικονομική υπηρεσία τριάντα Ευρώ (30,00 €) για κάθε αντλία ή διανομέα. Το ισόποσο γραμμάτιο υποβάλλεται και στην περίπτωση του διακεκριμένου χώρου εγκατάστασης Πλυντηρίου - Λιπαντηρίου ανεξάρτητα από τον μηχανολογικό εξοπλισμό.

ε) Πιστοποιητικό πυρασφαλείας, στο οποίο αναγράφεται η χρονική διάρκεια ισχύος του. Το πιστοποιητικό αυτό ανανεώνεται πριν από την ημερομηνία λήξεώς του από την πυροσβεστική υπηρεσία που το χορήγησε, με φροντίδα του εκμεταλλευτή του πρατηρίου. Αντί του πιστοποιητικού στην περίπτωση της ανανέωσης, αρκεί η κατάθεση εγγράφων (αριθμού πρωτοκόλλου ή σχετικής βεβαίωσης της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας) από όπου προκύπτει ότι ο ενδιαφερόμενος έχει καταθέσει τα αναγκαία έγγραφα για την ανανέωση του ως άνω πιστοποιητικού. Ο εκμεταλλευτής υποχρεούται εντός 4 μηνών το αργότερο να προσκομίσει πιστοποιητικό στην Υπηρεσία Μεταφορών, άλλως ανακαλείται προσωρινά η χορηγηθείσα άδεια λειτουργίας του πρατηρίου.

2. Σε περίπτωση που έχουν τροποποιηθεί οι εγκαταστάσεις του πρατηρίου, ταυτόχρονα με την αίτηση για την μεταβίβαση της αδειας λειτουργίας υποβάλλονται και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στην παρ. 4 του άρθρου 18 του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

Άρθρο 21

Τελικαί διατάξεις

1. Πρατήριοι δύνανται να εγκατασταθή εις διαμέρισμα της προσόψεως σταθμού αυτοκινήτων εφ' όσον συντρέχουν άπαντες οι όροι και προϋποθέσεις της παρούσης θεωρουμένης της περιπτώσεως ταύτης, ως τοιαύτης πρατηρίου, ανεξαρτήτως της υπάρξεως του σταθμού.

2. Η διαπίστωση της ηλικίας και της υπηκοότητας των ενδιαφερομένων δύνανται να γίνεται εκ της αστυνομικής ταυτότητας ή του διαβατηρίου αυτών.

3. Εις τας περιπτώσεις πρατηρίων ιδρυομένων επί οδών, καθ' ας γεννώνται αμφιβολία διά τον χαρακτηρισμόν αυτών ως εθνικών, επαρχιακών κλπ. δέον να υποβάλληται σχετική υπό των ενδιαφερομένων βεβαίωσις της αρμοδίας προς τούτο Αρχής (Υπουργείον Δημ. Έργων ή Νομαρχίας).

4. Το περιβάλλον του πρατηρίου δέον να φωτίζεται καθ' όλην την διάρκειαν της νυκτός απλώς ουχί όμως εκτυφλωτικώς διά τους επί της οδού κινουμένους προς αποφυγήν ατυχημάτων.

Η σχετική μελέτη δέον να συντάσσεται υπό διπλωματούχου Μηχανολόγου - Ηλεκτρολόγου Μηχανικού ή Μηχανολόγου ή Ηλεκτρολόγου, να εγκρίνηται δε υπό τον αρμοδίον Υπηρεσιών του Υπουργείου Δημ. Έργων και η έγκρισις να προσκομίζεται υπό του ενδιαφερομένου εις την αρμοδίαν Πολεοδομικήν Υπηρεσίαν ως δικαιολογητικόν διά την χορήγησιν της αδειας οικοδομής. Η εκτέλεσις δέον να γίνεται υπό την επίβλεψιν και ευθύνην διπλωματούχου ως άνω Μηχανικού.

5. Επιβάλλεται η πλήρης σήμανσις του κόμβου κυκλοφοριακής συνδέσεως του πρατηρίου, ως εις τα εγκεκριμένα τυπικά σχέδια προβλέπεται.

6. Σε περίπτωση κατασκευής παράπλευρης οδού (Service Road) ή επί υπάρχουσών οδών βελτίωσης των γεωμετρικών χαρακτηριστικών τους, ο ιδιοκτήτης του πρατηρίου υποχρεούται να προσαρμόσει με δική του δαπάνη, την κυκλοφοριακή σύνδεση προς τη νέα κατάσταση, σύμφωνα με τις οδηγίες και τα σχέδια της αρμόδιας για την οδό Υπηρεσίας.

Εάν λόγω κατασκευής παράπλευρης οδού ή μετατροπής οδού σε παράπλευρο, υφιστάμενα πρατήρια που λειτουργούσαν νόμιμα δεν έχουν πλέον τις προϋποθέσεις να προσαρμόσουν την Κυκλοφοριακή τους Σύνδεση στη νέα κατάσταση, σύμφωνα με το β.δ. 465/1970, επιτρέπεται η κατά παρέκκλιση έγκριση Κυκλοφοριακής Σύνδεσης εφόσον εξασφαλίζεται η ασφάλεια της κυκλοφορίας κατά την ειδικώς αιτιολογημένη κρίση της αρμόδιας για την έγκριση της παρέκκλισης αρχής.

7. Η άδεια κυκλοφοριακής σύνδεσης των πρατηρίων και λοιπών εγκαταστάσεων του άρθρ. 24 του παρόντος δ/τος, όπως η διάταξη αυτή κάθε φορά ισχύει, χορηγείται με την προϋπόθεση ότι οι ιδιοκτήτες τους θα καταβάλλουν ετήσιο μίσθωμα για την προσωρινή χρήση της έκτασης που ανήκει στην ιδιωτική περιουσία του δημοσίου και είναι αναγκαία για την προσπέλαση και εκμετάλλευση των πρατηρίων και λοιπών εγκαταστάσεων.

Το ετήσιο μίσθωμα για τις κυκλοφοριακές συνδέσεις με το εθνικό βασικό και δευτερεύον δίκτυο, αποτελεί έσοδο του ΤΕΟ που έχει την αποκλειστική εκμετάλλευση των χώρων αυτών σύμφωνα με την παραγρ. 4 του άρθρ. 26 του Ν. 1418/1984 "Δημόσια έργα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων" (Α' 23).

Το μίσθωμα αυτό καθορίζεται κάθε δύο χρόνια με απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του ΤΕΟ, βεβαιώνεται σαν έσοδο του ΤΕΟ με απόφαση του Προέδρου της Διοικούσας Επιτροπής (Δ.Ε.) αυτού, εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις περί δημοσίων εσόδων από τα κατά τόπους δημόσια ταμεία με βάση χρηματικούς καταλόγους, που αποστέλλονται σ' αυτά από το ΤΕΟ, και κατατίθεται σε πίστωση του λογαριασμού του ΤΕΟ που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδας.

Το ετήσιο μίσθωμα για τις κυκλοφοριακές συνδέσεις με το επαρχιακό δίκτυο αποτελεί έσοδο του οικείου Νομαρχιακού Ταμείου. Το μίσθωμα καθορίζεται κάθε δύο χρόνια με πρακτικό Επιτροπής που αποτελείται από τον Οικονομικό Έφορο, τον Διευθυντή Τεχνικών Υπηρεσιών και τον Διευθυντή Γεωργίας του Νομού, βεβαιώνει σαν έσοδο του Νομαρχιακού Ταμείου από την Επιτροπή αυτή, εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις περί δημοσίων εσόδων από τα κατά τόπους δημόσια ταμεία με βάση χρηματικούς καταλόγους που αποστέλλονται σ' αυτά από το Νομαρχιακό Ταμείο και κατατίθεται σε

πίστωση του λογαριασμού του Νομαρχιακού Ταμείου που τηρείται στην Τράπεζα Ελλάδας.

Ο καθορισμός του μισθώματος γίνεται με βάση την κατηγορία του δρόμου, το πλάτος και τον κυκλοφοριακό φόρτο αυτού, καθώς και τη θέση, τη γεωγραφική περιοχή, την παραχωρούμενη έκταση και την αντίστοιχη αξία γης της κυκλοφοριακής σύνδεσης και υπολογίζεται από την ημερομηνία έκδοσης της άδειας λειτουργίας της επιχείρησης, την οποία εξυπηρετεί η κυκλοφοριακή σύνδεση και καταβάλλεται το αργότερο μέσα σ' ένα τρίμηνο από την κοινοποίηση της απόφασης καθορισμού της Δ.Ε. του ΤΕΟ ή του πρακτικού της Επιτροπής προκειμένου για έσοδο του Νομαρχιακού Ταμείου ή μέσα στο πρώτο τρίμηνο του χρόνου για κάθε άλλη περίπτωση. Οι ενδιαφερόμενοι, μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση σ' αυτούς της απόφασης της Δ.Ε. του ΤΕΟ ή του πρακτικού της Επιτροπής μπορούν να ασκήσουν ένσταση στον αρμόδιο Νομάρχη. Ο Νομάρχης αποφαινεται τελεσίδικα το αργότερο μέσα σε ένα μήνα από την κατάθεση της ένστασης. Η υποβολή ένστασης δεν αναστέλλει την υποχρέωση καταβολής του μισθώματος. Καθυστέρηση καταβολής του μισθώματος επιφέρει την ανάκληση της άδειας λειτουργίας του πρατηρίου ή της εγκατάστασης. Οι αρμόδιες υπηρεσίες που χορηγούν τις άδειες κυκλοφοριακών συνδέσεων των πρατηρίων ή των λοιπών εγκαταστάσεων, έχουν υποχρέωση να κοινοποιούν αντίγραφα των αδειών αυτών στο ΤΕΟ ή στο Νομαρχιακό Ταμείο κατά περίπτωση.

8. Επί κατασκευαζόμενων νέων οδών ή επί υφιστάμενων οδών που βελτιώνουν τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά τους ή επί τμημάτων οδών στα οποία διαμορφώνονται κόμβοι, δεν εξετάζονται τυχόν υποβληθησόμενες αιτήσεις για ίδρυση πρατηρίων υγρών καυσίμων πριν εκτελεστούν οι εργασίες και πριν την απόδοση της οδού στο σύνολό της ή κατά τμήματα, επίσημα σε κοινή χρήση.

9. Επιθεωρήσεις πρατηρίων δύνανται να λαμβάνουν χώραν οποτεδήποτε κρίνει τούτο σκόπιμον η αρμοδία Υπηρεσία, προς διαπίστωση της καλής και συμφώνως προς τους όρους του παρόντος λειτουργίας των πρατηρίων.

10) Σε δρόμους ταχείας κυκλοφορίας ή αυτοκινητόδρομους όπως ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρ. 2 του Νόμ. 614/77 επιτρέπεται η ίδρυση και λειτουργία κάθε φύσεως εγκαταστάσεων μόνο στους παράπλευρους δρόμους (SERVICE ROADS).

Κατ' εξαίρεση των αναφερομένων στο προηγούμενο εδάφιο, επιτρέπεται σε δρόμους ταχείας κυκλοφορίας ή αυτοκινητόδρομους η ίδρυση και λειτουργία Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινήτων (ΣΕΑ) σε χώρους που έχει την αποκλειστική εκμετάλλευση το ΤΕΟ σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρ. 26 του Νόμ. 1418/84 (Α' 23). Οι

Σταθμοί Εξυπηρέτησης Αυτοκινήτων περιλαμβάνουν διάφορες εγκαταστάσεις για την εξυπηρέτηση οχημάτων και επιβατών, όπως πρατήριο υγρών καυσίμων ή υγραερίου, πλυντήριο, λιπαντήριο, συνεργείο, αναψυκτήριο, εστιατόριο, μοτέλ και άλλες ανάλογες εγκαταστάσεις.

Για το είδος των εγκαταστάσεων των Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινήτων, τον τρόπο κυκλοφοριακής σύνδεσης, την χωροταξική θέση και την απόσταση μεταξύ των δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του Δ/τος αυτού, αλλά ό,τι προβλέπεται στη σχετική μελέτη. Οι παράπλευροι δρόμοι σε περίπτωση που από τη μελέτη προβλέπεται να εφάπτονται στο χώρο των Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινήτων, απαγορεύεται να επικοινωνούν με τους Σταθμούς αυτούς και την κύρια οδική αρτηρία. Η ίδρυση και λειτουργία πρατηρίων υγρών καυσίμων στα ΣΕΑ γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρ. 8, του άρθρ. 9, παρ. 1, 2, 7 και 8, του άρθρ. 10, εκτός της χωρητικότητας που καθορίζεται με την άδεια ίδρυσης, του άρθρ. 11, του άρθρ. 12, του άρθρ. 13, του άρθρ. 14, του άρθρ. 15, του άρθρ. 16, του άρθρ. 17 παρ. 5, 6, 7, 8, 9 και του άρθρ. 18 του παρόντος Δ/τος.

Η ίδρυση και λειτουργία πρατηρίων υγραερίου, συνεργείων επισκευής αυτοκινήτων και λοιπών εγκαταστάσεων των ΣΕΑ γίνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες γι' αυτά διατάξεις, εκτός από τις αναφερόμενες στη χωροταξική θέση και την κυκλοφοριακή σύνδεση.

11. Σε περίπτωση μετατροπής υπάρχοντος δρόμου, σε οδό ταχείας κυκλοφορίας ή αυτοκινητόδρομο, τα πρατήρια και οι λοιπές εγκαταστάσεις, που ήδη λειτουργούν, προσαρμόζονται με τις προβλεπόμενες από τη μελέτη συνθήκες κυκλοφορίας της οδού. Μετά την έκδοση της απόφασης χαρακτηρισμού υπάρχοντος δρόμου, σε δρόμο ταχείας κυκλοφορίας ή αυτοκινητόδρομο, ισχύουν τα εξής:

α) Δεν εξετάζονται αιτήσεις για τη χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας πρατηρίων και λοιπών εγκαταστάσεων.

β) Άδειες ίδρυσης, που έχουν χορηγηθεί, εφόσον αποδεδειγμένα από την αρμόδια για την οδό Υπηρεσία, έχουν προχωρήσει οι εργασίες (οικοδομικές εγκαταστάσεις και κυρίως κυκλοφοριακή σύνδεση) ενημερώνονται οι κάτοχοι και εφ' όσον δηλώσουν ότι έλαβαν γνώση των προβλεπόμενων συνθηκών και αποδέχονται την ολοκλήρωση, προωθούνται μέχρι του τελικού σταδίου και αντιμετωπίζονται όπως αυτά που η άδεια λειτουργίας είχε χορηγηθεί πριν την έκδοση της απόφασης, διαφορετικά ανακαλούνται οι κυκλοφοριακές συνδέσεις με κοινοποίηση στις αρμόδιες υπηρεσίες όπου είχαν εκδόσει σχετικές άδειες (οικοδομικές, ίδρυσης πρατηρίων και λοιπών εγκαταστάσεων).

γ) Εγκαταστάσεις της παρ. Ιβ του άρθρ. 24 του παρόντος Δ/τος εξακολουθούν να λειτουργούν με άμεση κυκλοφοριακή σύνδεση από την κύρια οδό μέχρι την εξασφάλιση εξυπηρητήσεως με δευτερεύον οδικό δίκτυο.

δ) Λειτουργούνται πρατήρια και εγκαταστάσεις της παρ. Ια του άρθρ. 24 του παρόντος Δ/τος εξακολουθούν να λειτουργούν προσωρινά με άμεση κυκλοφοριακή σύνδεση με την κύρια οδό μέχρι έκδοσης σχετικής πράξης της εποπτεύουσας Υπηρεσίας του Φορέα κατασκευής του έργου μετά από γνώμη τριμελούς επιτροπής και μετά 1) σχετικής βεβαίωσης της Διευθύνουσας το έργο Υπηρεσίας για την έναρξη λειτουργίας της κύριας οδού ως κλειστής οδού σύμφωνα με την μελέτη και 2) την εξασφάλιση λειτουργίας μέσω παράπλευρων οδών.

Η αναφερθείσα επιτροπή αποτελείται από τους Προϊσταμένους της Εποπτεύουσας Αρχής, της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και της Υπηρεσίας που έχει την ευθύνη για την συντήρηση και αστυνόμευση της οδού.

Η πράξη κοινοποιείται στην Υπηρεσία Συγκοινωνιών για την προσωρινή ανάκληση της άδειας λειτουργίας και στους κάτοχους άδειας λειτουργίας οι οποίοι έχουν προ δύο μηνών τουλάχιστον ενημερωθεί από την Διευθύνουσα Υπηρεσία.

Η συνέχιση λειτουργίας πρατηρίων και εγκαταστάσεων είναι δυνατή μόνο στους παράπλευρους δρόμους ή γενικά στο δευτερεύον δίκτυο.

Η άδεια λειτουργίας των πρατηρίων είναι προσωρινής διάρκειας δύο ετών από την κοινοποίηση της προαναφερθείσας πράξης και εφ' όσον εντός δύο μηνών με ποινή αφαίρεσης της άδειας από την έγγραφη ειδοποίηση υποβάλλουν αίτηση στην αρμόδια Υπηρεσία Συγκοινωνιών με τα δικαιολογητικά και την διαδικασία των παρ. 2 και 3 του άρθρ. 23 του παρόντος Δ/τος και ακολούθως τηρηθεί η διαδικασία των παρ. 4, 5, 6 για την χορήγηση άδειας λειτουργίας αορίστου χρόνου.

Για τις λοιπές εγκαταστάσεις η υποχρέωση και κατασκευή κυκλοφοριακής σύνδεσης με τους παράπλευρους πρέπει να έχει ολοκληρωθεί σε διάστημα δύο ετών σύμφωνα με το άρθρ. 34 και τις άλλες διατάξεις του παρόντος Δ/τος.

ε) Κατά την εκτέλεση των εργασιών όταν η λειτουργία δεν είναι εφικτή η Διευθύνουσα το έργο υπηρεσία ειδοποιεί τον κάτοχο της άδειας λειτουργίας προ μηνός τουλάχιστον και την υπηρεσία Συγκοινωνιών για την προσωρινή διακοπή την έναρξη και διάρκεια αυτής.

12. Η κατά το άρθρο 17 παρ. 1 περιπτ. ιδ' του β.δ. 465/1970 έγκριση κυκλοφοριακής σύνδεσης του πρατηρίου με την οδό ισχύει για μία τριετία. Αν μετά την παρέλευση της τριετίας δεν έχουν ολοκληρωθεί οι εργασίες κατασκευής της εγκεκριμένης κυκλοφοριακής σύνδεσης, η έγκριση δύναται να παραταθεί εφ' άπαξ κατόπιν αιτήσεως για την επόμενη τριετία, εφόσον δεν έχουν αλλάξει οι κυκλοφοριακές συνθήκες της οδού ή να υποβληθεί αίτηση για έγκριση νέας κυκλοφοριακής σύνδεσης εάν έχουν αλλάξει.

Η αίτηση για παράταση, υποβάλλεται πριν λήξει η αρχική έγκριση κυκλοφοριακής σύνδεσης του πρατηρίου.

Για επέκταση των κτιριακών εγκαταστάσεων του πρατηρίου ή προσθήκη επιπλέον επιτρεπομένων χρήσεων, απαιτείται νέα αίτηση για βεβαίωση ισχύος της εγκεκριμένης κυκλοφοριακής σύνδεσης ή νέα έγκριση σε περίπτωση που έχουν αλλάξει οι κυκλοφοριακές συνθήκες της οδού.

Τα πρατήρια που λειτουργούν με εγκεκριμένη κυκλοφοριακή σύνδεση κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων δεν έχουν δικαίωμα επέκτασης ή αλλαγής της χρήσης τους.

13. Για πρατήρια υγρών καυσίμων που έχουν λάβει άδεια ίδρυσης ή λειτουργίας σε χρόνο προγενέστερο από τυχόν άδειες που χορηγούνται σε εγκαταστάσεις οι οποίες εμπίπτουν στις περιπτώσεις 2β και 2η του άρθρου 5 του παρόντος, στη πρώτη μεν περίπτωση (μόνο η άδεια ίδρυσης) προωθούνται οι σχετικές διαδικασίες μέχρι του τελικού σταδίου της χορηγήσεως και της άδειας λειτουργίας, στη δεύτερη δε περίπτωση (με άδεια λειτουργίας) αυτά συνεχίζουν κατ' αρχάς τη λειτουργία τους, ακόμα και αν απέχουν από τις εγκαταστάσεις αυτές απόσταση μικρότερη από την προβλεπόμενη στις παραπάνω διατάξεις. Δύναται όμως η Διοίκηση να ανακαλέσει την άδεια του πρατηρίου εάν κρίνεται αναγκαία η εγκατάσταση στη συγκεκριμένη θέση κτιρίου κοινής ωφέλειας.

Άρθρο 22

Πρατήρια ιδιωτικής χρήσεως

1. Ως ιδιωτικής χρήσεως πρατήρια κατά τους εν Κεφαλαίω Α' ορισμούς χαρακτηρίζονται εν γένει τα προς εξυπηρέτησιν οχημάτων ανηκόντων εις την υπέρ ης η άδεια λειτουργίας ατομικήν ή μη επιχείρησιν ή νομικόν πρόσωπον δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου. Τα εν λόγω πρατήρια ιδρύονται εντός του ιδιοκτήτου ή μεμισθωμένου χώρου (περιβόλου) των εγκαταστάσεων των ως άνω επιχειρήσεων κλπ.

2. Η εγκατάστασις των ιδιωτικής χρήσεως πρατηρίων δέον όπως πληροί μόνον τους εν άρθροις 5 παρ.1 περιπτ. (α), (β), (δ), (ε), παρ.2 περιπτ.(α), (β), (γ), (ε) και (στ), άρθρ.6

παρ.1, 2, 3, άρθρ. 8, άρθρ. 10, άρθρ. 11, άρθρ. 12, άρθρ. 13 και άρθρ. 14 αναφερομένους εις θέματα ασφαλείας όρους του παρόντος των σχετικών αδειών χορηγουμένων τη υποβολή εις της αρμοδιαν Υπηρεσιαν απάντων των εν Κεφαλαίω Γ' κατά περίπτωσιν, δικαιολογητικών (εκτός αν δι' ειδικών διατάξεων άλλως ορίζεται) πλην του εν παρ.1 (γ) του άρθρου 18 τοιούτου.

3) Στα κατωτέρω πρατήρια ιδιωτικής χρήσης επιτρέπεται εκτός από τα οχήματα των αδειούχων να εξυπηρετούνται και τα οχήματα που αναφέρονται κατά περίπτωση ως ακολούθως:

α) Στα πρατήρια γεωργικών συνεταιρισμών και ενώσεων αυτών, γεωργικά μηχανήματα και φορτηγά ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητα που ανήκουν στα μέλη αυτών και έχουν άδεια κυκλοφορίας για εξυπηρέτηση των αναγκών της γεωργικής ή κτηνοτροφικής ή πτηνοτροφικής ή σηροτροφικής ή μελισσοτροφικής ή αλιευτικής επιχείρησης, η οποία εργάζεται για λογαριασμό του συνεταιρισμού ή της ένωσης.

β) Στα πρατήρια συνεταιρισμών επαγγελματιών αυτοκινητιστών, τα φορτηγά ιδιωτικής χρήσης, τα λεωφορεία δημόσιας χρήσης και επιβατικά δημόσιας χρήσης αυτοκίνητα που ανήκουν στα μέλη του συνεταιρισμού και που η χρήση τους παρέχει στα μέλη αυτά το δικαίωμα συμμετοχής στο συνεταιρισμό.

γ) Στα πρατήρια Κοινού Ταμείου Εισπράξεων Λεωφορείων (ΚΤΕΛ), τα λεωφορεία δημόσιας χρήσης αυτοκίνητα των μετόχων αυτών, που είναι ενταγμένα στο ΚΤΕΛ.

Άρθρο 23

Πρατήρια που ιδρύθηκαν στο παρελθόν

1. Η λειτουργία των πρατηρίων υγρών καυσίμων, που ιδρύθηκαν πριν από τη δημοσίευση του δ/τος αυτού (9 Ιουλ. 1970) για τα οποία δεν πραγματοποιήθηκε η προσαρμογή της διατάξεως κυκλοφοριακής σύνδεσής τους, όπως όριζαν οι διατάξεις του Β. Δ/τος 548/1971 (ΦΕΚ 160/Α/1971) και του Π. Δ/τος 163/1973 (ΦΕΚ 177/Α/1973) παρατείνεται έως τις 31/12/89 εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στις επόμενες παραγράφους.

2. Κάθε περιφερειακή υπηρεσία συγκοινωνιών νομαρχιακού επιπέδου απευθύνει με βάση τα στοιχεία που τηρούνται σ' αυτή, έγγραφο στο πρόσωπο ή τα πρόσωπα τα οποία εκμεταλλεύονται κάθε ένα πρατήριο διάθεσης υγρών καυσίμων που υπάγεται στην παρ. 1 και βρίσκεται και λειτουργεί μέσα στην περιφέρεια της τοπικής αρμοδιότητάς της. Το έγγραφο αυτό κοινοποιείται στην οικεία αστυνομική αρχή και επιδίδεται στον παραλήπτη

από όργανο της αστυνομικής αρχής της περιφέρειας της κατοικίας αυτού με απόδειξη παραλαβής αφού για το σκοπό αυτό συνταχθεί σχετικό αποδεικτικό παραλαβής, στο οποίο τίθενται οι υπογραφές και γράφονται τα στοιχεία τόσο εκείνου που επιδίδει το έγγραφο όσο και εκείνου που παραλαμβάνει αυτό. Το αποδεικτικό παραλαβής επιστρέφεται από την αστυνομική αρχή στην υπηρεσία συγκοινωνιών και τίθεται στο φάκελο του πρατηρίου. Στο παραπάνω έγγραφο αναγράφεται υποχρεωτικά: ότι η λειτουργία του πρατηρίου παρατείνεται έως τις 31 Ιουνίου 1989, εφόσον τηρηθούν οι προϋποθέσεις του άρθρου αυτού, ότι ο εκμεταλλεόμενος το πρατήριο υποχρεούται να υποβάλει, έως τις 31 Ιουλίου 1985 στην υπηρεσία συγκοινωνιών που εκδίδει το έγγραφο, αίτηση που συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά και τα στοιχεία που αναφέρονται στις επόμενες παραγράφους και γίνεται μνεία των συνεπειών που συνεπάγεται η παράβαση των ρυθμίσεων των επόμενων παραγράφων του παρόντος άρθρου.

3. Η αίτηση της προηγούμενης παραγράφου συνοδεύεται από τα εξής στοιχεία:

α) Παράβολο δημόσιου ταμείου δρχ. "6.000" για κάθε μία μόνιμη, αντλία, δρχ. "2.000" για κάθε μια φορητή αντλία και δρχ."6.000" για κάθε ένα πλυντήριο - λιπαντήριο.

β) Υπεύθυνη δήλωση του Ν.Δ. 105/1969 στην οποία ο αιτών δηλώνει ότι δεν έγινε αλλαγή στο πρατήριο, ότι δεν καταδικάσθηκε κατά την τελευταία πενταετία για νοθεία καυσίμων καθώς και λιποταξία ή ανυποταξία και ότι δεν υπόκειται στις στερήσεις και ανικανότητες που απαγγέλλονται και που προβλέπονται από τα άρθρ. 82 και 83 του Ν.Δ. 720/1973 (ΦΕΚ 253/Α/1970) "περί στρατολογίας", όπως αυτό κάθε φορά ισχύει. Στη δήλωση αυτή ο αιτών αναφέρει οποιαδήποτε μεταβολή έγινε στο πρατήριο ή στα στοιχεία ης εγκατάστασης ή της κυκλοφοριακής σύνδεσης αυτού με την οδό ή οποιαδήποτε ουσιώδη μεταβολή στην περιοχή γύρω από το πρατήριο, από το χρόνο που χορηγήθηκε η τελευταία άδεια λειτουργίας μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης της παρ. 2 του παρόντος άρθρου.

γ) Τοπογραφικό σχεδιάγραμμα της περιοχής, σε 5 αντίτυπα, σε κλίμακα 1:200 ή 1:500 σε ακτίνα 250 μέτρα στο οποίο σημειώνονται, με κόκκινο χρώμα, η οικοδομική γραμμή, η θέση του πρατηρίου με τα πλάτη των δρόμων καθώς και τα είδη των κτισμάτων που είναι γειτονικά. Προπάντων σημειώνονται οι ακριβείς θέσεις στις οποίες μπορεί να υπάρχουν νοσηλευτικά ιδρύματα, αρχαιολογικοί χώροι, εργοστάσια ή αποθήκες, εύφλεκτες ή εκρηκτικές ύλες, εκπαιδευτήρια, κινηματογράφοι ή θέατρα, εγκαταστάσεις που η λειτουργία τους προϋποθέτει χρήση φλόγας, αγωγοί υψηλής τάσης της ΔΕΗ. Όταν υπάρχει δυνατότητα για κατασκευή κυκλοφοριακής σύνδεσης με βάση τα σχεδιαγράμματα-υποδείγματα που έχουν εγκριθεί με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρ. 6 του δ/τος αυτού, υποβάλλεται σχέδιο σύνδεσης του πρατηρίου που να είναι σύμφωνο με

τα υποδείγματα αυτά, κατά περίπτωση. Σε αντίθετη περίπτωση στο τοπογραφικό υπόδειγμα που υποβάλλεται κατά το προηγούμενο εδάφιο, σημειώνεται η κυκλοφοριακή σύνδεση του πρατηρίου με την οδό που προτείνεται.

4. Όταν έχει γίνει παραχώρηση της χρήσης ή της εκμετάλλευσης πρατηρίου που λειτουργεί στο σύνολο ή μέρος σε πρόσωπο διαφορετικό από εκείνο που αναφέρεται στην τελευταία άδεια λειτουργίας, υποβάλλεται εκτός από τα δικαιολογητικά της προηγούμενης παραγράφου και υπεύθυνη δήλωση του Ν.Δ. 105/1969 του νέου εκμεταλλευτή του πρατηρίου στην οποία βεβαιώνει ότι αυτός έχει το δικαίωμα της εκμετάλλευσης του πρατηρίου και ότι δεν είναι κάτοχος άδειας λειτουργίας άλλου πρατηρίου, ολοκλήρου ή μέρους αυτού σ' όλη τη χώρα και επιδεικνύεται το εκλογικό βιβλιάριο του νέου εκμεταλλευτή ή υποβάλλεται βεβαίωση αυτού ότι κατατέθηκαν τα δικαιολογητικά για έκδοσή του.

5. Αν έως την πιο πάνω προθεσμία (31 Ιουλίου 1985), δεν υποβληθεί κανένα η υποβληθούν μερικά από τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους, το πρατήριο θεωρείται οριστικώς παράνομο και εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν.Δ. 869/1971 (ΦΕΚ 79/Α/1971) "περί επιβολής διοικητικών και ποινικών κυρώσεων κατά των κυρίων ή εκμεταλλευτών πρατηρίων διαθέσεως υγρών καυσίμων και λοιπών συναφών εγκαταστάσεων λειτουργουσών άνευ άδειας λειτουργίας ή κατά παράβασιν των όρων των κειμένων διατάξεων".

6.α) Μετά την υποβολή της αιτήσεως και των δικαιολογητικών που προβλέπονται από την προηγούμενη παράγραφο ενεργείται αυτοψία από ένα μηχανικό ή υπομηχανικό της οικείας νομαρχίας. Κατά την αυτοψία εξετάζεται εάν πληρούνται οι περιορισμοί της παρ. 2 του άρθρ. 6 και της περιπτ. α' της παρ. 2 του άρθρ. 5 του δ/τος αυτού.

β) Εφόσον πληρούνται οι κατά την προηγούμενη περίπτωση όροι χορηγείται προσωρινή άδεια λειτουργίας του πρατηρίου με χρόνο λήξεώς της μέχρι της 31 Ιουλ. 1987.

7.α) Μετά τη χορήγηση της προσωρινής κατά την προηγούμενη παράγραφο άδειας λειτουργίας τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στην περιπτ. γ' της παρ. 3 αυτού του άρθρου, διαβιβάζονται από την υπηρεσία συγκοινωνιών, στην αρμόδια περιφερειακή υπηρεσία του Υπουργείου Δημ. Έργων για έλεγχο, και θεώρηση.

β) Στη συνέχεια η κατά την προηγούμενη περίπτωση αρμόδια περιφερειακή υπηρεσία του Υπουργείου Δημοσίων Έργων :

αα) Προβαίνει στην έγκριση των σχεδιαγραμμάτων που υποβλήθηκαν, εφόσον αυτά είναι σύμφωνα με τα υποδείγματα που έχουν κυρωθεί με την παρ. 4 του άρθρ. 6 του δ/τος αυτού.

ββ) Στην περίπτωση που δεν παρέχεται δυνατότητα να γίνει κατασκευή της κυκλοφοριακής σύνδεσης του πρατηρίου σύμφωνα με τα υποδείγματα που έχουν εγκριθεί με την παρ. 4 του άρθρ. 6 του δ/τος αυτού, καλεί τον ενδιαφερόμενο να υποβάλλει εναλλακτικές λύσεις με σκοπό να εξασφαλιστεί ακίνδυνη κυκλοφορία με εξάντληση για το στόχο αυτό όλων των δυνατοτήτων που παρέχει το οικόπεδο και η γύρω από το οικόπεδο περιοχή που προσφέρεται για εξυπηρέτηση της σύνδεσης αυτής. Αν τυχόν υπάρχουν υποδείξεις της αρμόδιας περιφερειακής υπηρεσίας του Υπουργείου Δημ. Έργων, αυτές είναι υποχρεωτικές. Εφόσον από τις εναλλακτικές λύσεις που υποβλήθηκαν προκύπτει ότι είναι δυνατή η επιλογή λύσης η οποία παρέχει ασφάλεια στην κυκλοφορία αυτή εγκρίνεται όπως αναφέρεται στην προηγούμενη υποπερίπτωση. Σε αντίθετη περίπτωση γνωστοποιείται στην αρμόδια περιφερειακή υπηρεσία του Υπουργείου Συγκοινωνιών ότι δεν εξασφαλίζεται ακίνδυνη κυκλοφορία από τη λειτουργία του πρατηρίου. Στην τελευταία αυτή περίπτωση η περιφερειακή υπηρεσία του Υπουργείου Συγκοινωνιών ενεργεί τα νόμιμα για την απαγόρευση της λειτουργίας και τη σφράγιση του πρατηρίου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

8. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο αρμόδια περιφερειακή υπηρεσία του Υπουργείου Δημοσίων Έργων, μέχρι 31 Ιουλ. 1986, υποχρεούται να έχει ολοκληρώσει το έργο της έγκρισης των σχεδιαγραμμάτων όπως αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο και μετά από κάθε μια έγκριση που χορηγεί αποστέλλει αντίγραφο των εγκεκριμένων σχεδιαγραμμάτων στην αρμόδια περιφερειακή υπηρεσία συγκοινωνιών του Υπουργείου Συγκοινωνιών.

9. Μετά την προσαρμογή της διάταξης σύνδεσης του πρατηρίου, σύμφωνα με αυτά που καθορίζονται στις προηγούμενες παραγράφους, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει στην αρμόδια περιφερειακή υπηρεσία του Υπουργείου Συγκοινωνιών τα δικαιολογητικά που προβλέπονται από τις διατάξεις των περιπτ. α' και β' της παρ. 1 του άρθρ. 19 του δ/τος αυτού. Μαζί με τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο ο ενδιαφερόμενος επί πλέον υποβάλλει:

α) Έγγραφο βεβαίωση της αρμόδιας για την οδό υπηρεσίας του Υπουργείου Δημοσίων Έργων ότι εκτελέστηκαν πλήρως οι εργασίες προσαρμογής σύνδεσης του πρατηρίου με την οδό, σύμφωνα με τα σχεδιαγράμματα που έχουν εγκριθεί.

β) Υπεύθυνη δήλωση σε σφραγιστό χαρτί του Ν.Δ. 105/1969 ότι δεν καταδικάστηκε κατά την τελευταία πενταετία για νοθεία καυσίμου καθώς και για λιποταξία ή ανυποταξία και ότι δεν υπόκειται στις στερήσεις και στις ανικανότητες που επαγγέλλονται από τα άρθρ. 82 και 83 του Ν.Δ.720/1970 (ΦΕΚ 263/Α/1970).

Μετά την υποβολή των δικαιολογητικών της παραγράφου αυτής χορηγείται άδεια λειτουργίας για το πρατήριο. Η κατά το προηγούμενο εδάφιο άδεια λειτουργίας χορηγείται χωρίς χρονικό περιορισμό και σ' αυτή γράφονται οι όροι που ορίζει η παρ. 4 του άρθρ. 18 του δ/τος αυτού.

Άρθρο 24

Εγκαταστάσεις

1. Ως εγκαταστάσεις για την εφαρμογή του παρόντος νοούνται όλα τα κτίσματα που δεν έχουν χρήση αμιγούς κατοικίας, χωρίζονται δε, σε δύο κατηγορίες:

Κατηγορία Α.

Κατηγορία Β.

Για εγκαταστάσεις της Α κατηγορίας απαιτείται έγκριση κυκλοφοριακής σύνδεσης, ενώ για τις εγκαταστάσεις της Β κατηγορίας απαιτείται έγκριση εισόδου-εξόδου οχημάτων, ώστε και στις δύο περιπτώσεις ίδρυσης εγκαταστάσεων στο οδικό δίκτυο να τηρούνται κανόνες για την οδική ασφάλεια.

2. Κατηγορία Α: Εγκαταστάσεις της κατηγορίας Α είναι:

α) εκείνες που η χρήση τους αποσκοπεί στην εξυπηρέτηση των κινουμένων στις οδούς, όπως ξενοδοχεία, μοτέλ, εστιατόρια, τουριστικά συγκροτήματα (Campings, Bangalows) σταθμοί αυτοκινήτων, πλυντήρια, λιπαντήρια και λοιπές ανάλογες εγκαταστάσεις.

β) εκείνες που η λειτουργία τους προκαλεί αύξηση του φόρτου κυκλοφορίας επί των οδών, όπως εργοστάσια, αποθήκες, νοσοκομεία, εγκαταστάσεις οργανισμών κοινής ασφάλειας, υπεραγορές, πολυκαταστήματα, κέντρα διασκέδασης ή αναψυχής και λοιπές ανάλογες εγκαταστάσεις.

Κατηγορία Β: Είναι οι εγκαταστάσεις που δεν έχουν σχέση με την κυκλοφορία επί των οδών και η λειτουργία τους δεν προκαλεί αύξηση του φόρτου κυκλοφορίας επί αυτών.

3. Γήπεδα χωρίς κτίσματα τα οποία σύμφωνα με τις διατάξεις έχουν, εκτός από την αμιγώς γεωργική και άλλη οικονομικά εκμεταλλεύσιμη χρήση, κατατάσσονται στην Α ή Β κατηγορία εγκαταστάσεων, κατά τη κρίση της αρμόδιας για την οδό υπηρεσίας.

4. Γήπεδα με κτίσματα που έχουν χρήση κατοικίας κατατάσσονται στη Β κατηγορία.

5. Κατά την έγκριση κυκλοφοριακής σύνδεσης ή εισόδου - εξόδου όλων των εγκαταστάσεων και των κατηγοριών Α και Β δεν επιτρέπεται να γίνονται επεμβάσεις σε πρηνή των οδών χωρίς έγκριση εδαφοτεχνικής και περιβαλλοντικής μελέτης. Επίσης, δεν επιτρέπεται να παραβλάπτεται και η αισθητική του τοπίου, κατά την αιτιολογημένη κρίση της αρχής που αναφέρεται στο άρθρο 6 παρ. 6 του παρόντος.

Άρθρο 25

Θέσεις εγκαταστάσεων

Ισχύουν και εν προκειμένω καθ' όσον αφορά εις την κυκλοφοριακήν σύνδεσιν των εγκαταστάσεων αι διατάξεις των παρ.1 και 2 του άρθρου 4 παρ.1 του άρθρου 5, παρ.1 (α), (β), (δ) και (ε) του άρθρου 5 και παρ.2 (γ), (ε) και (στ) του άρθρου 5 του παρόντος.

Άρθρο 26

Κυκλοφοριακή σύνδεσις εγκαταστάσεων

1. Η κυκλοφοριακή σύνδεσις των πάσης φύσεως εγκαταστάσεων επί εθνικών οδών του τε βασικού και δευτερεύοντος δικτύου ως και επί επαρχιακών τοιούτων εκτός ορίων εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων ή κατωκημένων περιοχών, εφ' όσον αυτή επιτρέπεται εκ των διατάξεων και περιορισμών του παρόντος επιβάλλεται να συντελήται συμφώνως προς τα τυπικά σχέδια περί ων η παρ.4 του άρθρου 6 του παρόντος.

2. Επιπλέον, για την κυκλοφοριακή σύνδεση των εγκαταστάσεων των κατηγοριών Α και Β του άρθρου 24 του παρόντος με τις οδούς του βασικού και του δευτερεύοντος Εθνικού Οδικού δικτύου και του Πρωτεύοντος Επαρχιακού Οδικού δικτύου των εγκαταστάσεων και των δυο κατηγοριών, ισχύουν τα κατωτέρω:

α) Εφ' όσον στη θέση της κυκλοφοριακής σύνδεσης δεν υπάρχει παράπλευρη οδός (SR) και είναι δυνατή η προσπέλαση της εγκατάστασης μέσω κατώτερης κατηγορίας οδού συμβαλλούσης με διαμορφωμένο κόμβο στην οδό επί της οποίας θα ιδρυθεί εγκατάσταση, η απ' ευθείας σύνδεση δεν επιτρέπεται και η εγκατάσταση εξυπηρετείται μέσω της υφιστάμενης προσπέλασης.

β) Εάν δεν υπάρχουν οι παραπάνω προϋποθέσεις (παράπλευρη οδός ή προσπέλαση μέσω άλλης οδού) επιτρέπεται η απ' ευθείας σύνδεση της εγκατάστασης με την Εθνική ή Επαρχιακή οδό, σύμφωνα με τους όρους και προϋποθέσεις του παρόντος διατάγματος, μέχρι την κατασκευή παραπλεύρου ή τυχόν διάνοιξη άλλης οδού.

γ) Δεν επιτρέπεται να γίνονται επεμβάσεις σε πρανή της οδού χωρίς εγκεκριμένη εδαφοτεχνική και περιβαλλοντική μελέτη.

δ) Δεν πρέπει να παραβλάπεται η αισθητική του τοπίου κατά την κρίση της Αρχής που αναφέρεται στην παρ. 6 του άρθρου 6.

3. Σε περίπτωση απ' ευθείας σύνδεσης με το Βασικό, Δευτερεύον, Τριτεύον Εθνικό και Επαρχιακό οδικό δίκτυο, εγκαταστάσεων πάσης φύσεως σε επαφή ή στις αποστάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 5 παρ. 1ε του παρόντος, εγκρίνεται κοινή κυκλοφοριακή σύνδεση (ΚΚΣ), με τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο ίδιο άρθρο.

4. Ο όρος αυτός ισχύει και εν περιπτώσει κοινής συνδέσεως εγκαταστάσεως και πρατηρίου.

5. Σε περίπτωση κατασκευής παράπλευρης οδού (SR) ή επί υπαρχουσών οδών που βελτιώνονται τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά τους, ο ιδιοκτήτης των εγκαταστάσεων υποχρεούται να προσαρμόσει με δική του δαπάνη την κυκλοφοριακή σύνδεση προς την νέα κατάσταση σύμφωνα με τις οδηγίες και τα σχέδια της αρμόδιας για την οδό Υπηρεσίας του ΥΠΕΧΩΔΕ.

Στην περίπτωση που γήπεδα έχουν πρόσωπο στην κύρια οδό και στην Παράπλευρό της (SR) ταυτόχρονα η κυκλοφοριακή σύνδεση γίνεται από την παράπλευρη οδό.

Άρθρο 27

Έγκριση σχεδίων κυκλοφοριακής συνδέσεως και αρχιτεκτονικών

Τα σχέδια κυκλοφοριακής συνδέσεως ως και τα αρχιτεκτονικά τοιαύτα, εγκαταστάσεων πάσης φύσεως επί εθνικών και επαρχιακών οδών, εγκρίνονται κατά τα εν παρ.6 του άρθρου 6 καθοριζόμενα.

Άρθρο 28
Είσοδος και έξοδος εγκαταστάσεων

Ισχύουν και εν προκειμένω αι διατάξεις των παρ.1, 2, 3, 4, και 5 του άρθρου 7 του παρόντος.

Άρθρο 29
Οικοδομικά γραμμάτια

Ισχύουν τα εν παρ. 4 του άρθρου 9 καθοριζόμενα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

Άρθρο 30
Διαδικασία εγκρίσεως κυκλοφοριακής συνδέσεως

1. Υποβάλλεται εις την αρμοδιαν διά την οδόν Τεχνικήν Υπηρεσίαν του Υπουργείου Δημ. Έργων εις πενταπλούν υπό κλίμακα 1: 500, τοπογραφικόν διάγραμμα εμφανίον το οικόπεδον της επιχειρήσεως, την κάτοψιν του υπό ανέγερσιν οικοδομήματος, την οδόν οριζοντιογραφικώς, τα επ'αυτής τεχνικά, την οικοδομικήν γραμμήν, το όριον απαλλοτριώσεως της οδοῦ, την τυπικήν διάταξιν της εφαρμοζομένης κυκλοφοριακής συνδέσεως και την οριζόντιον και κατακόρυφον σήμανσιν της συνδέσεως (διαγράμμισις - πινακίδες).

Το τοπογραφικόν διάγραμμα δέον να συνοδεύηται υπό σχεδίων εμφανιόντων τας κατά πλάτος τομάς της οδοῦ εις την θέσιν της συνδέσεως και το σύστημα αποχετεύσεως των ομβρίων υδάτων.

2. Η Τεχνική Υπηρεσία η έχουσα την ευθύνην κατασκευής ή συντηρήσεως της οδοῦ, μετ' επιτόπιον εξέτασιν, διαβιβάζει τεθεωρημένα διά την ακρίβειαν τα σχέδια μετά των παρατηρήσεών της εις τον αρμόδιον Περιφερειακόν Διευθυντήν Δημ. Έργων προς έγκρισιν συμφώνως τη παρ.6 του άρθρου 6 του παρόντος.

3. Υποβάλλονται ακολούθως τα αρχιτεκτονικά των κτιριακών εγκαταστάσεων της εν λόγω εγκαταστάσεως εις την αρμοδιαν Πολεοδομικήν Υπηρεσίαν, ήτις θεωρούσα ταῦτα από απόψεως Γ.Ο.Κ. και λοιπών διατάξεων, διαβιβάζει ταῦτα εις τον αρμόδιον Περιφερειακόν Διευθυντήν Δημ. Έργων προς έγκρισιν, συμφώνως τη παρ.6 του άρθρου 6 του παρόντος.

4. Κατόπιν των ως άνω εγκρίσεων ελέγχεται κατά τα λοιπά η μελέτη ανεγέρσεως του κτιρίου της εγκαταστάσεως και χορηγείται η οικοδομική άδεια. Χορήγησις οικοδομικής αδείας άνευ προηγουμένης εγκρίσεως της κυκλοφοριακής συνδέσεως απαγορεύεται.

5. Η έγκριση κυκλοφοριακής σύνδεσης ή η έγκριση εισόδου - εξόδου οχημάτων των εγκαταστάσεων του άρθρου 24, ισχύει για μία τριετία και για το είδος εγκατάστασης που αναφέρεται σ αυτήν.

Αν μετά την παρέλευση της τριετίας από την έγκριση δεν έχουν ολοκληρωθεί οι εργασίες κατασκευής της εγκεκριμένης κυκλοφοριακής σύνδεσης ή της εισόδου -εξόδου οχημάτων, δίδεται, μετά από αίτηση, εφ άπαξ παράταση για την επόμενη τριετία από την έγκριση, εφ όσον δεν έχουν αλλάξει οι κυκλοφοριακές συνθήκες της οδού ή υποβάλλεται νέα αίτηση για έγκριση όταν αυτές έχουν αλλάξει. Η αίτηση για παράταση, πρέπει να υποβληθεί πριν τη λήξη της αρχικής έγκρισης κυκλοφοριακής σύνδεσης ή της εισόδου - εξόδου οχημάτων.

Για μετατροπή του είδους της εγκατάστασης ή επέκταση αυτής ή προσθήκη νέων εγκαταστάσεων, απαιτείται νέα αίτηση για βεβαίωση ισχύος της εγκεκριμένης κυκλοφοριακής σύνδεσης ή της εισόδου - εξόδου οχημάτων ή νέα έγκριση σε περίπτωση που έχουν αλλάξει οι κυκλοφοριακές συνθήκες της οδού.

Άρθρο 31

Προτεραιότητας χωματουργικών εργασιών συνδέσεως

1. Προς διευκόλυνσιν των εργοταξιακών μεταφορών ανεγέρσεως των κτιριακών εγκαταστάσεων εκτελούνται πρώτον αι χωματουργικαί εργασίαι διαμορφώσεως της κυκλοφοριακής συνδέσεως μετά των αποχετευτικών τοιούτων ως και τ' απαραίτητα τεχνικά έργα διά την ασφαλή είσοδον και έξοδον των οχημάτων του εργοταξίου.

Ακολουθως γίνεται έναρξις των οικοδομικών κλπ. εργασιών.

2. Καθ' όλην την διάρκειαν των εργασιών δέον να λαμβάνονται μέτρα προς αποφυγήν ρυπάνσεως του οδοστρώματος της οδού εκ της μεταφερομένης ιλύος υπό των τροχών των οχημάτων των εκτελούντων τας εργοταξιακάς μεταφοράς.

Άρθρο 32

Άδεια λειτουργίας εγκαταστάσεων

1. Διά την λειτουργίαν των εγκαταστάσεων πλην των εξ άλλων διατάξεων προβλεπομένων εγκρίσεων αρμοδίων Υπηρεσιών, απαιτείται και βεβαίωσις της εκούσης την αρμοδιότητα διά την οδόν Τεχνικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δημ. Έργων ότι αι εργασίαι κυκλοφοριακής συνδέσεως εξετελέσθησαν πλήρως και συμφώνως τοις εγκεκριμένοις σχεδίοις.

2. Οι υπηρεσίαι που είναι αρμόδιαι κατά περίπτωσιν για την χορήγησιν της άδειας λειτουργίας της εγκατάστασης, δεν θα χορηγούν την άδεια χωρίς να προσκομιστεί η βεβαίωσις της παραγράφου 1 του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

Γενικά

Άρθρον 33

Επί κατασκευαζόμενων νέων οδών ή επί υφισταμένων οδών που βελτιώνονται τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά τους, ή επί τμημάτων οδών στα οποία διαμορφώνονται κόμβοι, δεν θα εξετάζονται τυχόν υποβληθησόμενες αιτήσεις για έγκρισιν κυκλοφοριακής σύνδεσης εγκαταστάσεων όλων των ειδών πριν εκτελεστούν οι εργασίαι και πριν την απόδοσιν της οδού στο σύνολό της ή κατά τμήματα επίσημα σε κοινή χρήση.

Εγκαταστάσεις ιδρυθείσαι κατά το παρελθόν

Άρθρον 34

1. Εγκαταστάσεις ιδρυθείσαι προ τη εκδόσεως του παρόντος και μη πληρούσαι τας διατάξεις αυτού δέον να προσαρμοσθώσι προς τ' ανωτέρω καθοριζόμενα μέχρι της 31ης Δεκεμβρίου 1986. Παρερχομένης απράκτου της προθεσμίας ταύτης, η σύνδεσις διακόπτεται υπό της αρμοδίας δι' εκάστην οδόν Τεχνικής Υπηρεσίας.

2. Εφ' όσον η ως άνω προσαρμογή δεν τυγχάνει εφικτή είτε λόγω αποστάσεως οικοδομικής γραμμής, είτε λόγω μειωμένης προσόψεως οικοπέδου, είτε εξ οιασδήποτε ετέρας αιτίας, δέον να επιδιωχθή εξεύρεσις ετέρας λύσεως επιτρεπομένων εν εσχάτη ανάγκη παρεκκλίσεων εκ των διά της παρούσης εγκρινομένων τύπων κυκλοφοριακής συνδέσεως, κατόπιν εγκρίσεως δι' εκάστην περίπτωσιν υπό του Υπουργού Δημ. Έργων.

Στην τελευταία αυτή περίπτωση η αρμόδια υπηρεσία που χορηγείται την άδεια ίδρυσης και λειτουργίας της εγκατάστασης υποχρεούται να ανακαλεί αυτή.

3. Οι διατάξεις των παραγρ. 1 και 2 του άρθρου αυτού έχουν εφαρμογή και για τις εγκαταστάσεις που έχουν ιδρυθεί μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1983.

4. Σε εγκαταστάσεις που λειτουργούν με εγκεκριμένη κυκλοφοριακή σύνδεση κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων, δεν επιτρέπονται νέες προσθήκες. Αλλαγή της χρήσης επιτρέπεται μόνον εφ' όσον, κατόπιν μελέτης κυκλοφοριακών επιπτώσεων, αποδειχθεί ότι η νέα χρήση δεν επιφέρει αύξηση του κυκλοφοριακού φόρτου σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.

Ηλεκτροφωτισμός περιβάλλοντος εγκαταστάσεως

Άρθρο 35

Ισχύουν τα εν παρ. 4 του άρθρου 21 καθοριζόμενα.

Σήμανσις κυκλοφοριακής συνδέσεως εγκαταστάσεων

Άρθρο 36

Ισχύουν τα εν παρ. 5 του άρθρου 21 καθοριζόμενα.

Προσαρμογή συνδέσεως εγκαταστάσεων κατόπιν κατασκευής παραπλεύρου οδού

Άρθρο 37

Ισχύουν τα εν παρ. 6 του άρθρου 21 καθοριζόμενα.

Πληρωμή μισθώματος διά καταβαλλομένην έκτασιν του Δημοσίου

Άρθρο 38

Ισχύουν τα εν παρ. 7 του άρθρου 21 καθοριζόμενα.

Έγκριση εισόδου - εξόδου οχημάτων

Άρθρο 39

1. Έγκριση εισόδου - εξόδου οχημάτων είναι η δυνατότητα διαμορφωμένης εισόδου - εξόδου, για αντιπροσωπευτικό όχημα σε συγκεκριμένη θέση του προσώπου του γηπέδου.

2. Η θέση εισόδου - εξόδου πρέπει να πληρεί δύο κριτήρια, της ορατότητας και της απόστασης από τη συμβολή ή διασταύρωση της οδού στην οποία βρίσκεται η είσοδος - έξοδος και άλλης οδού.

3. Ορατότητα

Δεν χορηγείται έγκριση εισόδου - εξόδου οχημάτων, όταν δεν εξασφαλίζονται, πριν από τη θέση εισόδου - εξόδου της εγκατάστασης, λόγω της οριζοντιογραφίας ή και της μηκοτομής της οδού ή λόγω πλευρικών εμποδίων ή αδυναμίας αποκατάστασης της ορατότητας με κατασκευαστικές επεμβάσεις, τα παρακάτω μήκη ορατότητας ανάλογα με τη κατηγορία της οδού.

- Βασικό Εθνικό: 100μ.
- Δευτερεύον Εθνικό: 80μ.
- Τριτεύον Εθνικό: 70μ.
- Εθνικό Νήσων (πλην Κρήτης, Εύβοιας, Ρόδου, Κέρκυρας): 70μ.
- Παράπλευροι οδών ταχείας κυκλοφορίας και αυτοκινητοδρόμων ή γενικώς παράπλευροι πλάτους μεγαλύτερου των 7 μέτρων: 70μ.
- Πρωτεύον Επαρχιακό: 70μ.
- Δευτερεύον Επαρχιακό: 70μ.
- Επαρχιακό Νήσων (πλην Κρήτης, Εύβοιας, Ρόδου, Κέρκυρας): 70μ.
- Παράπλευροι δρόμοι πλάτους ίσου ή μικρότερου των 7 μέτρων: 70μ.
- Δημοτικό - Κοινοτικό: 70μ.

Τα μήκη αυτά ορατότητας μετρούνται επί του άξονα της πλησιέστερης προς την εγκατάσταση λωρίδας κυκλοφορίας. Αρχή μέτρησης είναι ο άξονας εισόδου-εξόδου. Το ύψος του οφθαλμού του οδηγού λαμβάνεται στο 1,06μ., η δε πορεία των οπτικών ακτίνων από τον οφθαλμό πρέπει να εξασφαλίζεται ανεμπόδιστη μέσα στον οδικό και παρόδιο χώρο της ζώνης απαλλοτρίωσης. Ως εμπόδια (οπτικά) θεωρούνται, τα βάρθα γεφυρών, οι τοίχοι αντιστήριξης, οι πινακίδες σήμανσης, οι φυτεύσεις, τα στηθαία ασφαλείας, τα πρηνή ορυγμάτων, το φυσικό ανάγλυφο του εδάφους, κτίσματα εν γένει κ.λπ.

4. Απόσταση από τη συμβολή ή διασταύρωση της οδού στην οποία βρίσκεται η είσοδος - έξοδος και άλλης οδού.

Δεν χορηγείται έγκριση εισόδου - εξόδου οχημάτων, όταν δεν εξασφαλίζεται απόσταση 50μ. μεταξύ της θέσης εισόδου - εξόδου και της πλησιέστερης συμβολής (ευρισκόμενης στην ίδια πλευρά της οδού με την εγκατάσταση) ή διασταύρωσης οδών. Η απόσταση

αυτή μετριέται από το προς την πλευρά των συμβαλλομένων οδών άκρο της εισόδου - εξόδου έως το σημείο τομής των αξόνων των οδών.

5. Το πλάτος της εισόδου - εξόδου είναι ανάλογο με το εύρος κατάληψης του αντιπροσωπευτικού οχήματος.

6. Η διαδικασία χορήγησης της έγκρισης εισόδου - εξόδου οχημάτων είναι ίδια με αυτή της έγκρισης κυκλοφοριακής σύνδεσης με τη προσθήκη ότι, χορήγηση οικοδομικής άδειας χωρίς προηγούμενο έλεγχο για την έγκριση ή μη, της εισόδου - εξόδου οχημάτων απαγορεύεται.

7. Σε περίπτωση που δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις για την έγκριση εισόδου - εξόδου οχημάτων στα σχέδια της οικοδομικής άδειας περιλαμβάνεται διαμόρφωση μόνιμης περιφράξης η οποία δεν επιτρέπει είσοδο - έξοδο οχήματος.

8. Οι υπάρχουσες εγκαταστάσεις οφείλουν να προσαρμοστούν με έγκριση εισόδου - εξόδου οχημάτων μέσα στις δυνατότητες του γηπέδου. Σε περίπτωση αλλαγής χρήσης ή επέκτασης των εγκαταστάσεων αυτών, έχει εφαρμογή η παρ. 7 του παρόντος άρθρου.

9. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν έχουν εφαρμογή για τις εγκαταστάσεις της Β κατηγορίας που ιδρύονται μέσα στα όρια οικισμών προϋφισταμένων του 1923 ή οριοθετημένων σύμφωνα με τις διατάξεις του από 24.4.1985 π. δ/τος (181/Δ/1985).

10. Για όλες τις εγκαταστάσεις που ιδρύονται σε Δημοτικό - Κοινοτικό οδικό δίκτυο, επιβάλλεται ο έλεγχος για την έγκριση ή μη εισόδου - εξόδου οχημάτων. Η αρμόδια για τη συντήρηση της κύριας οδού Υπηρεσία, στην οποία συμβάλλει το δημοτικό κοινοτικό δίκτυο, υποχρεούται να ελέγξει τη συμβολή ως προς την κυκλοφοριακή ικανότητα και την ορατότητα και να επιβάλλει στον ενδιαφερόμενο πρόσθετα μέτρα βελτίωσης των συνθηκών συμβολής.

Άρθρο 40

Εις τους αυτούς επί των Οικονομικών, Δημ. Έργων και Συγκοινωνιών Υπουργούς, ανατίθεται την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.